

T.C.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**112 İL AMBULANS BAŞHEKİMLİĞİ SERVİSİNDE ÇALIŞAN
PERSONELLERİN AFET VE ACİL DURUMLARA HAZIRLIK
DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ: BURDUR İLİ ÖRNEĞİ**

Öğr. Gör. Faruk DEMİRSOY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SAĞLIK VE BİYOMEDİKAL BİLİMLER (DİSİPLİNLERARASI)
ANABİLİM DALI

Danışman

Prof. Dr. Mehmet Zeki YILDIRIM

BURDUR-2020

T.C.

BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**112 İL AMBULANS BAŞHEKİMLİĞİ SERVİSİNDE ÇALIŞAN
PERSONELLERİN AFET VE ACİL DURUMLARA HAZIRLIK
DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ: BURDUR İLİ ÖRNEĞİ**

Öğr. Gör. Faruk DEMİRSOY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SAĞLIK VE BİYOMEDİKAL BİLİMLER (DİSİPLİNLERARASI)

ANABİLİM DALI

Danışman

Prof. Dr. Mehmet Zeki YILDIRIM

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitim – öğretim sürecinde her konuda yön veren, destek ve tavsiyelerini esirgemeyen, ışığı ile yolumu aydınlatan kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Mehmet Zeki YILDIRIM'a; akademik hayata başladığım günden beri yanımda duran ve desteğini esirgemeyen, tecrübeleri ile örnek aldığım Dr. Öğr. Üyesi Mümin POLAT hocama; çalışmama emek harcayan Öğr. Gör. Dr. Serkan KÖKSOY ve Öğr. Gör. Emre KİRAZ'a; tüm akademisyen arkadaşlarıma ve en önemlisi benim için gecesini gündüzüne katan, yaptıklarının karşılığını asla veremeyeceğim eşim, hayat arkadaşım Selma DEMİRİSOY'a en içten dileklerinle teşekkürlerimi sunarım.

Öğr. Gör. Faruk DEMİRİSOY

ETİK BEYAN

“ 112 İl Ambulans Başhekimliği Servisinde Çalışan Personellerin Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Düzeylerinin Belirlenmesi: Burdur İli Örneği” başlıklı tez çalışmamdaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Prof. Dr. Mehmet Zeki YILDIRIM danışmanlığında Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna göre yazıldığını beyan ederim.

Öğrencinin Adı Soyadı: Faruk DEMİRSOY

Tarih: 17.07.2020

İmza:

İÇİNDEKİLER

İÇ KAPAK SAYFASI	i
KABUL VE ONAY SAYFASI	ii
TEŞEKKÜR	iii
BEYAN SAYFASI	iv
İÇİNDEKİLER	v
ŞEKİLLER	vii
TABLolar	viii
SİMGELER ve KISALTMALAR	xi
TÜRKÇE ÖZET	xii
İNGİLİZCE ÖZET (ABSTRACT)	xiii
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı	2
1.2. Örneklem Seçimi	2
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Afet Kavramı	3
2.1.1. Afet ve Acil Durum Nedir?	3
2.1.2. Türkiye'nin Afetselliği	7
3. AFET YÖNETİMİ	9
3.1. Risk Yönetimi	10
3.1.1. Zarar Azaltma Evresi	10
3.1.2. Hazırlık Evresi	11
3.2. Kriz Yönetimi	11
3.2.1. Mücadele Evresi	12
3.2.2. İyileştirme Evresi	12
4. TÜRKİYE VE BAZI ÜLKELERDE AFET YÖNETİMİ	14
4.1. Türkiye'de Afet Yönetimi	14
4.2. ABD'de Afet Yönetimi	16
4.3. Rusya Federasyonu'nda Afet Yönetimi	17
4.4. Japonya'da Afet Yönetimi	19
5. TÜRKİYE'DE AFET YÖNETİMİNDE 112 İL AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİNİN YERİ VE ÖNEMİ	21
6. BURDUR İLİNİN AFETSELLİĞİ ve BURDUR İLİ 112 AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİNİN ÖZELLİKLERİ	22
6.1. Burdur İlının Afetselliği	22
6.2. Burdur İli Ambulans Servisi Başhekimliğinin Özellikleri	24
7. GEREÇ ve YÖNTEM	25
7.1. Veri Toplama Aracı	25
7.2. Araştırma Örneklem ve Yöntemi	25
7.3. Verilerin Analizi	25

8. BULGULAR	27
8.1. Sosyo-demografik Tecrübe Dağılımları	27
8.2. Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Düzeyinin Belirlenmesi	30
9. TARTIŞMA	133
10. SONUÇ ve ÖNERİLER	165
KAYNAKLAR	166
EKLER	170
Ek-1: Ölçek Kullanım İzni	170
Ek-2: Etik Kurul İzin Formu	171
Ek-3: Burdur İl Sağlık Müdürlüğü İzin Belgesi	172
Ek-4: Burdur İl Sağlık Müdürlüğü Sayısal Veriler	173
Ek-5: Çalışmamızda Kullanılan Ölçek	175
ÖZGEÇMİŞ	177

ŞEKİLLER

Şekil 2.1.	01.01.1999 - 31.12.2019 tarihleri arası meydana gelen afetlerin sayısı ve dağılımı	7
Şekil 2.2.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası meydana gelen afetlerde hayatını kaybeden kişi sayısı ve dağılımı	8
Şekil 2.3.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası meydana gelen afetlerde hayatını kaybeden kişi sayısı ve yıllara göre dağılımı	8
Şekil 4.1.	AFAD teşkilat şeması	15
Şekil 6.1.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylar grafiği	22
Şekil 6.2.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olayların yıllara göre dağılımı	22
Şekil 6.3.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen ölü sayıları dağılımı	23
Şekil 6.4.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen ölümlerin yıllara göre dağılımı	23
Şekil 6.5.	01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen yaralı sayısı	24

TABLÖLAR

Tablo 8.1.	Cinsiyet, yaş ve öğrenim durumuna göre dağılım	27
Tablo 8.2.	Meslek ve çalışılan kuruma göre dağılım	28
Tablo 8.3.	Tecrübe durumuna göre dağılım	29
Tablo 8.4.	Çalışmamızın birinci sorusu ile personellerin afet ve ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	31
Tablo 8.5.	Çalışmamızın ikinci sorusu ile personellerin meslek ve çalıştıkları kurumların karşılaştırılması	33
Tablo 8.6.	Çalışmamızın üçüncü sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev yapma durumlarının karşılaştırılması	35
Tablo 8.7.	Çalışmamızın dördüncü sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev yapma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması	37
Tablo 8.8.	Çalışmamızın beşinci sorusu ile personellerin afetler ile ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev yapma durumlarının karşılaştırılması	39
Tablo 8.9.	Çalışmamızın altıncı sorusu ile personellerin afetler ile ilgili tatbikata katılma ve afet veya ODD’da görev yapma durumlarının karşılaştırılması	41
Tablo 8.10.	Çalışmamızın yedinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve meslek kriterinin karşılaştırılması	43
Tablo 8.11.	Çalışmamızın sekizinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	45
Tablo 8.12.	Çalışmamızın dokuzuncu sorusu ile personellerin afetler ile ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması	47
Tablo 8.13.	Çalışmamızın onuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	49
Tablo 8.14.	Çalışmamızın on birinci sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	51
Tablo 8.15.	Çalışmamızın on ikinci sorusu ile personellerin afet ve ODD’da görev alma durumu ve meslek kriteri karşılaştırılması	53
Tablo 8.16.	Çalışmamızın on üçüncü sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	55
Tablo 8.17.	Çalışmamızın on dördüncü sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma durumları ve meslek kriterinin karşılaştırılması	57
Tablo 8.18.	Çalışmamızın on beşinci sorusu ile personellerin öğrenim durumları ve meslek kriterlerinin karşılaştırılması	59

Tablo 8.19.	Çalışmamızın on altıncı sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	61
Tablo 8.20.	Çalışmamızın on yedinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	63
Tablo 8.21.	Çalışmamızın on sekizinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumları ve meslek kriterinin karşılaştırılması	65
Tablo. 8.22.	Çalışmamızın on dokuzuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	67
Tablo 8.23.	Çalışmamızın yirminci sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	69
Tablo 8.24.	Çalışmamızın yirmi birinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	71
Tablo 8.25.	Çalışmamızın yirmi ikinci sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	73
Tablo 8.26.	Çalışmamızın yirmi üçüncü sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	75
Tablo 8.27.	Çalışmamızın yirmi dördüncü sorusu ile personellerin afet yaşama ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	77
Tablo 8.28.	Çalışmamızın yirmi beşinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili tatbikata katılma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	79
Tablo 8.29.	Çalışmamızın yirmi altıncı sorusu ile personellerin afetlerle ilgili tatbikata katılma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	81
Tablo 8.30.	Çalışmamızın yirmi yedinci sorusu ile personellerin meslekleri ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	83
Tablo 8.31.	Çalışmamızın yirmi sekizinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması	85
Tablo 8.32.	Çalışmamızın yirmi dokuzuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması	87
Tablo 8.33.	Çalışmamızın otuzuncu sorusu ile personellerin afet sebebiyle sevdiklerinden birini kaybetme ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	89
Tablo 8.34.	Çalışmamızın otuz birinci sorusu ile personellerin meslek ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	91

Tablo 8.35.	Çalışmamızın otuz ikinci sorusu ile afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	93
Tablo 8.36.	Çalışmamızın otuz üçüncü sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	95
Tablo 8.37.	Çalışmamızın otuz dördüncü sorusu ile afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	97
Tablo 8.38.	Çalışmamızın otuz beşinci sorusu ile personellerin meslek ve afetlerle ilgili eğitim alma durumlarının karşılaştırılması	99
Tablo 8.39.	Çalışmamızın otuz altıncı sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	101
Tablo 8.40.	Çalışmamızın otuz yedinci sorusu ile personellerin yaş ve cinsiyetlerinin karşılaştırılması	103
Tablo 8.41.	Çalışmamızın otuz sekizinci sorusu ile personellerin meslek ve yaşlarının karşılaştırılması	105
Tablo 8.42.	Çalışmamızın otuz dokuzuncu sorusu ile personellerin meslek ve yaşlarının karşılaştırılması	107
Tablo 8.43.	Çalışmamızın kırkinci sorusu ile personellerin yaş ve cinsiyetlerinin karşılaştırılması	109
Tablo 8.44.	Çalışmamızın kırk birinci sorusu ile personellerin meslek ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	111
Tablo 8.45.	Çalışmamızın kırk ikinci sorusu ile personellerin meslek ve yaşlarının karşılaştırılması	113
Tablo 8.46.	Çalışmamızın kırk üçüncü sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	115
Tablo 8.47.	Çalışmamızın kırk dördüncü sorusu ile personellerin meslek ve afetlerle ilgili eğitim alma durumlarının karşılaştırılması	117
Tablo 8.48.	Çalışmamızın kırk beşinci sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	119
Tablo 8.49.	Çalışmamızın kırk altıncı sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	121
Tablo 8.50.	Çalışmamızın kırk yedinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması	123
Tablo 8.51.	Çalışmamızın kırk sekizinci sorusu ile personellerin afet yaşama ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	125
Tablo 8.52.	Çalışmamızın kırk dokuzuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması	127
Tablo 8.53.	Çalışmamızın ellinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması	129
Tablo 8.54.	Çalışmamızın elli birinci sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması	131

SİMGELER ve KISALTMALAR

AABT	Ambulans ve Acil Bakım Teknikeri
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
ASHİ	Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu
ASHY	Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği
ATT	Acil Tıp Teknisyeni
EMERCOM	The Ministry of the Russian Federation for Civil Defence, Emergencies and Elimination of Consequences of Natural Disasters
FEMA	Federal Emergency Management Agency
HAP	Hastane Afet Planı
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
TABB	Türkiye Afet Bilgi Bankası
TAMP	Türkiye Afet Müdahale Planı
ODD	Olağan Dışı Durum

ÖZET

112 İl Ambulans Başhekimliği Servisinde Çalışan Personellerin Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Düzeylerinin Belirlenmesi: Burdur İli Örneği

Çalışmanın amacı Burdur ili 112 ambulans servisinde çalışan personellerin afet ve acil durumlara hazırlık seviyesinin belirlenmesidir. Çalışmamızda KARABIYIK tarafından 2010 yılında yapmış olduğu yüksek lisans tezinde geliştirdiği ölçek kullanılmıştır. Çalışmamız on bölümden oluşmaktadır. İlk iki bölümde afet ve acil durum kavramları üzerinde durulmuş ve aralarındaki farklılıklar örneklerle ele alınmıştır. Üçüncü bölümde ise afet yönetimi ve evreleri üzerinde durulmuştur. Dördüncü bölümde Türkiye ve dünya üzerinde bazı ülkelerin afet yönetim sistemleri incelenmiştir. Beşinci bölümde Türkiye afet yönetim sisteminde 112 ambulans servisinin yeri ve önemi incelenmiştir. Altıncı bölümde Burdur ilinin afetselliği ve 112 il ambulans başhekimliğinin özellikleri incelenmiştir. Yedinci bölümde araştırmamızın gereç ve yöntemi belirtilmiştir. Çalışmamızın evrenini 112 il ambulans servisinde çalışan 392 kişiden, çalışmamıza katılmayı kabul eden 260 kişi oluşmuştur. Uygulanan ölçekte istatistiksel anlamlılık düzeyi ($p < 0,005$) olarak kabul edilmiştir. Çalışmamızın “Cronbach’s Alpha” testi sonucu 0,984 bulunmuştur. Kullandığımız ölçek dokuz kısımdan oluşmaktadır. İlk sekiz kısım afet ve acil durumlara hazırlık kriteri olarak değerlendirilmiştir. Son kısımda çalışmamıza katılan personellerin sosyo – demografik özellikleri incelenmiştir. Çalışmamızın sekizinci kısmında bulgular verilmiştir. Dokuzuncu kısımda bulguların literatürde benzer kaynaklarla karşılaştırılması yapılmıştır. Onuncu kısım sonuç ve önerilerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet Yönetimi, Afete Hazırlık, 112 Ambulans Servisi

ABSTRACT

The determination of preparedness levels of the staff working at 112 provincial ambulance chief physician for disaster and emergency situations: the sample of the city Burdur

The aim of the study is to determine the level of preparedness of the personnel working in 112 ambulance service in Burdur province for disaster and emergency situations. In our study, the scale developed by KARABIYIK in his master's thesis in 2010 was used. Our study consists of ten chapters. In the first two sections, the concepts of disaster and emergency were emphasized and the differences between them were discussed with examples. In the third section, disaster management and its phases are emphasized. The fourth chapter in Turkey and disaster management systems of some countries around the world have been examined. 112 ambulance service to the importance of disaster management system in Turkey was examined in the fifth chapter. In the sixth chapter, the disastership of Burdur province and the characteristics of 112 provincial ambulance chief physicians were examined. In the seventh section, the materials and method of the research are specified. The population of the study consisted of 392 people working in 112 provincial ambulance service, 260 people who agreed to participate in our study. The level of statistical significance ($p < 0.005$) was accepted as applied scale. The result of the "Cronbach's Alpha" test of our study was found to be 0,984. The scale we use consists of nine parts. The first eight sections were evaluated as disaster and emergency preparedness criteria. In the last part, the socio - demographic characteristics of the staff who participated in our study were examined. Findings are given in the eighth part of our study. In the ninth part, the findings are compared with similar sources in the literature. The tenth part consists of results and recommendations.

Keywords: Disaster Management, Disaster Preparedness, 112 Ambulance Service

1. GİRİŞ

Afet; toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olay olarak tanımlanmaktadır (Anonim 1, 2019). Tanımda da bahsedildiği üzere bir olayın afet olarak atfedilebilmesi için geçerli kriter kapasitedir. Meydana gelen olay sonrası oluşan tabloda gösterilecek reaksiyon kapasitesi kitleler için hayati önem arz etmektedir.

Çeşitli doğa olaylarının sebep olduğu yıkımlara afet denilmektedir (Anonim 2, 2020). Afetin sözlük anlamına baktığımız da bile bir “yıkım” kavramından söz edilmektedir.

Afetlerin büyüklüğünü ise sebep olduğu ölümler ile birlikte kültürel ve ekonomik kayıplar göstermektedir (Kadıoğlu ve Özdamar, 2005). Her ne kadar afetlerden sonra akla gelen ilk soru kaç kişinin öldüğü olsa da; ekonomik ve kültürel kayıpların da afet büyüklüğünü etkilemekte azımsanmayacak etkileri bulunmaktadır.

Doğal yapısı ve kendine özgü coğrafi konumu ile Türkiye, fiziksel ve sosyo-ekonomik direnç kapasitesinin yetersizliği nedeniyle; öncelikle deprem olmak şartıyla sel, çığ, heyelan, orman yangınları ve kuraklık gibi olayların oluşturmuş olduğu afet durumuna sıklıkla karşılaşmaktadır (Özmen ve Özden, 2013). Burada önemli görülen nokta; olayların meydana gelmesi değil, olayların oluşturmuş olduğu sonuçlardır.

Afetler konusunda birçok tanımlama mevcuttur. Bu tanımlamalardan elde edilecek sonuçla birlikte afetlerin bazı temel özellikleri gözümüze çarpmaktadır.

- Etkilediği alanda insan hayatını direkt ve dolaylı yünden etkilemelidir.
- Etki altına aldığı kitlelerde normal hayat akışını bozmalıdır.
- Bozulan normal hayatının eski haline gelebilmesi için etkilediği kitlenin mevcut kaynaklarının yetersiz olması gerekmektedir.

Bir başka kavram olan acil durum ise; büyük, fakat genellikle yerel imkânlarla baş edilebilen çapta, ivedilik gerektiren tüm durum ve haller olarak tanımlanmaktadır (Anonim 3, 2019).

Görüldüğü üzere afet ve acil durumları birbirinden ayıran o ince çizgi tamamen baş etme kapasitesidir. Tanımlardan yapılan çıkarımlarla birlikte eğer toplumun baş etme kapasitesini artırabilirsek, herhangi bir olayın afete dönüşme eğilimini tersi yönde hareket ettirebileceğimiz düşünülmektedir. Bu minvalde atılacak her adım bizlere yarınlar için daha güvenilir bir Türkiye bırakmak için muazzam yatırım olarak karşımıza çıkacağı düşünülmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı her türlü afet ve acil durumlarda ilk başvurulacak birim olan 112 il ambulans servisi başhekimliğinde çalışan personellerin afet ve acil durumlara hazırlık algı düzeylerinin belirlenmesidir.

1.2. Örneklem Seçimi

Araştırmada örneklem olarak Burdur 112 il ambulans servisi başhekimliğinde çalışan personeller seçilmiştir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Afet Kavramı

2.1.1. Afet ve Acil Durum Nedir?

Yapmış olduğumuz çıkarımlarla afet ve acil durumlar arasında oluşan o ince çizginin toplumun baş etme kapasitesi olduğundan bahsetmiştik. Bunlara dair literatür taraması ile elde edilen verilere örnek verecek olursak eğer;

17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen 7,6 büyüklüğündeki depremde 17.480 kişi hayatını kaybetmiş, 23.781 kişi yaralanmıştır. Depremin ardından 505 kişi hayatına engelli olarak devam etmek durumunda kalmıştır. 66.441 konut ve 10.901 işyeri ağır hasara, 67.242 konut ve 9.927 işyeri orta hasara, 80.160 konut ve 9.712 işyeri hafif hasara uğramıştır. Bu yıkım sonrasında 52 ülke Türkiye'ye yardım etmiştir (Anonim 4, 2020). Görüldüğü üzere Türkiye kendi öz imkânları ile bu olayın üstesinden gelememiş, diğer ülkelerden gelen yardımlarla bu süreç sürdürülmüştür. Ayrıca bu süreç dâhilinde gelişen olumsuz ekonomik durumdan dolayı Türkiye tarafından Uluslararası Para Fonu'ndan yardım talebinde bulunulmuştur. 18.10.1999 tarihinde Merkez Bankası hesaplarına 497,1 milyon dolar tutarında Uluslararası Para Fonu'ndan kredi girişi yapılmıştır (Anonim 10, 2020). Görülen odur ki gerçekleşen bu süreçte Türkiye ekonomik olarak da bu süreci yönetememiş ve dışardan yardıma gereksinim duymuştur. Teknik ve lojistik yardımların yanı sıra aynı zamanda ekonomik olarak da yardıma ihtiyaç duyulması depremin oluşturduğu zor süreci uzatmıştır. Anılan kredinin geri ödeme süreci de olayın toplam sürecini etkilemiştir. Tüm bu detaylarla mevzu bahis olaydan afet diye bahsetmek mümkündür.

Aynı yıl içerisinde meydana gelen diğer bir olay olan 12 Kasım 1999 tarihli Düzce ili merkez üssü olan 7.1 büyüklüğündeki depremde 710 kişi hayatını kaybetmiş, 2679 kişi yaralanmış ve binleri aşkın sayıda kişi evsiz kalmıştır (Anonim 11, 2020). 17 Ağustos 1999 depreminden sadece 87 gün sonra meydana gelen depremde herhangi bir dış kaynaklı yardımdan bahsedilmemekle beraber, mevcut yapılan yardımların bu olayda da kullanıldığı düşünülmektedir.

20. yüzyılın sonlarına doğru Marmara ve Kuzey Anadolu’da meydana gelen bu olaylar Türkiye’nin zor günler geçirmesine sebep olduğu aşikârdır. Geçen bu zor günlerin ardından 21. Yüzyılın başı sayılabilecek günlerde, yine iki depremle bu sefer Doğu Anadolu’da meydana gelen depremlerle yeni acı tecrübelerle maruz kalmıştır.

23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihinde Van merkez üslü 7,1 ve 5,7 büyüklüğündeki depremlerde toplam 644 kişi hayatını kaybetmiş, 1966 kişi yaralanmıştır. Toplamda 252 kişi enkaz altından sağ olarak çıkarılmıştır (Anonim 12, 2020).

Olayın oluşunun ardından ortaya çıkan durumda, Türkiye tarafından lojistik malzemelere ihtiyaç duyulmuş ve yapılan çağrı ile birlikte toplam 34 farklı ülkeden 30.000’e yakın çadır, 250 prefabrik ev, 30’a yakın genel maksat çadırı, 100.000’e yakın battaniye, 150’ye yakın yaşam konteyneri, 500’den fazla kampet, 1000 yatak, 700’e yakın ısıtıcı ve 40 jeneratör gönderilmiştir (Anonim 13, 2020). Bahse konu yardımların değeri o gün itibarıyla yaklaşık olarak 77 milyon TL gibi bir meblağa oluşturmaktadır. Yaklaşık 5 milyar TL maliyet oluşturan bu olayda dışardan gelen bu miktar yaklaşık olarak %1,54’ünü karşılamaktadır(Anonim 15, 2020). Bu denli önemsiz değerde sayılabilecek lojistik malzemelerin bile yardımına ihtiyaç duyulması; afet veya acil durumlarda her türlü detayın hayati öneme sahip olabileceğini göstermektedir.

Bu süreçte olayın oluşundan sonra, 26 Ekim 2011 tarihinde bölgeye destek sağlamak amacıyla Avrupa Birliği Bakanlığı aracılığı ile Avrupa Komisyonu’na; Avrupa Birliği aday ülke olarak yaralanmakta bulunan “Katılım Öncesi Yardım Aracı” fonlarından Türkiye’ye destek sağlanması talebi iletilmiştir. Adı geçen talep doğrultusunda Avrupa Birliği fonlarından 4 milyon avro tahsis edilmiş ve bu tahsis Türk Kızılay’ı tarafından geçici barınma ünitesi kurularak değerlendirilmiştir (Anonim 14, 2020). Bu trafiğin kredi ya da hibe gibi değerlendirilmesi doğru değildir. Anlaşılacağı üzere bu meblağa Türkiye’ye daha önceden tahsis edilen bir ücrettir.

Van depremi sürecinde Türkiye’ye dışardan gelen nakdi yardımın daha öncesinden tahsis edildiği düşünülse de, lojistik olarak yardım geldiği aşikârdır.

Burada karşımıza çıkan paradoks ise müdahale faaliyetlerinde Türkiye'nin kendi imkânları ile başa çıkabilmesi, ancak lojistik malzeme olarak yardıma ihtiyaç duymasıdır. Afet tanımlamasında bahsedilen “baş etme kapasitesi” kavramının detaylarına inilmediği için bu olayın afet mi yoksa acil durum mu olduğu konusunda netliğe varılamamıştır.

Afet tanımlarında bir başka durum ise “toplumun” ifadesidir. Toplum ölçeği tanımlamada net olarak ifade edilmediğinden dolayı anlam kargaşası olduğu düşünülmektedir. Bu minvalde araştırmalarımıza örnek verecek olursak;

24 Ocak 2020 tarihinde meydana gelen Elazığ depreminde ise 72 bina yıkılmış, 514 ağır hasarlı, 409 orta ve az hasarlı bina depremden etkilenmiştir. Anılan depremde 41 kişi hayatını kaybetmiş, 1631 kişi ise yaralanmıştır (Anonim 5, 2020).

AFAD tarafından yapılan basın açıklamasında herhangi bir uluslararası yardımdan bahsedilmemektedir. Her türlü araç, gereç, malzeme ve 7158 personelle tam anlamıyla kendi öz imkânları ile Türkiye'nin bu süreci yönettiği açıkça ortadadır (Anonim 6, 2020). Bununla birlikte Elazığ depreminden Türkiye için afet olarak bahsetmek yersiz olacaktır. Tanımlardan yola çıkarak bu olayın Türkiye için acil durum olarak değerlendirilmesinin uygun olduğu düşünülmektedir. Ancak Elazığ ölçeğinden bakacak olursak da bu durum Elazığ için afet statüsünde olduğu düşünülmektedir. Elazığ ölçeğinde baş etme kapasitesi aşılmış, ulusal anlamda desteğe ihtiyaç duyulmuştur.

Yine yerel toplumun baş etme kapasitesinin üzerinde, ancak ulusal ölçekte baş etme kapasitesi dâhilinde olan 4-5 Şubat 2020 tarihinde Van ili Bahçesaray ilçesinde meydana gelen iki farklı çığ olayında, toplam 41 kişi hayatını kaybetmiş ve 84 kişi yaralı olarak kurtulmuştur. İlgili olay için AFAD tarafından yapılan basın duyurusunda (Anonim 7, 2020) toplamda 8 ilden teçhizat, araç ve personel yardımları olduğu belirtilmiştir. Yine aynı kaynakta herhangi bir uluslararası yardımdan bahsedilmemektedir. Ulusal olarak düşünüldüğünde ilgili olayın acil durum tanımlaması çerçevesinde kaldığı görülmektedir. Ancak Van ili için bakıldığı zaman ilgili olayın afet kavramında değerlendirilmesi gerektiğini görmekteyiz. Van ilinin

kendi öz kaynakları yetersiz kaldığı için ulusal çapta destek sağlanmıştır. İl dışından personel, araç ve teçhizatla birlikte yapılan müdahale faaliyetleri sonucunda hayat normal akışına devam edebilmiştir.

İncelenen iki olayda da görülen odur ki; olay meydana geldikten hemen sonra ihtiyaç duyulan hizmetler konusunda hem Elazığ hem de Van illeri öz kaynakları bakımından yetersiz kalmıştır. Ulusal ölçekte yapılan desteklerle hayatın normal akışı sağlanmış, uluslararası yardıma ihtiyaç duyulmamıştır. Bu durumdan yapılan çıkarımlarla birlikte, mikro düzeyde toplumlarda afetlere karşı müdahale kapasiteleri artırılırsa ne yerel ölçekte ne de ulusal ölçekte afet tanımlamasında gerek duyulmayacağıdır.

Karşılaştırmalardan, tanımlardan ve raporlardan yola çıkarak belirli çıkarımlar yapılmıştır. Bunlar;

Bir olayın afet veya acil durum olarak atfedilebilmesi için öncelikle insanların yaşantısının etkilenmesi gerekmektedir. Örnek vermek gerekirse Atlas okyanusunun insan yaşamından uzak bir yerinde meydana gelecek bir kasırganın afet veya acil durum kavramlarıyla ilişkisi olmadığı düşünülmektedir.

İnsan hayatı üzerinde olumsuz etkileri gelişen herhangi bir olayın afet veya acil durum olarak nitelendirilmesi için etkilediği toplumun baş etme kapasitesi kıstas olacaktır. Örneğimizden devam edecek olursak bu kasırga yerleşim yerlerine gelir ve buralarda bir etkiye sahip olursa, ilgili yerleşim yerlerinin olay sonrasında karşılaşacakları durum tablosunda meydana gelen olumsuz koşullarla baş etme kapasitesinin afet veya acil durum olacağına karar vereceği düşünülmektedir.

Sıkça bahsedilen toplumların baş etme kapasitesi ise birçok değişkenle ifade edildiği düşünülmektedir. Bu değişkenlerin ilgili toplumların;

- Yangın güvenliği ve yangınlarla mücadele eden ekiplerin müdahale kapasiteleri,

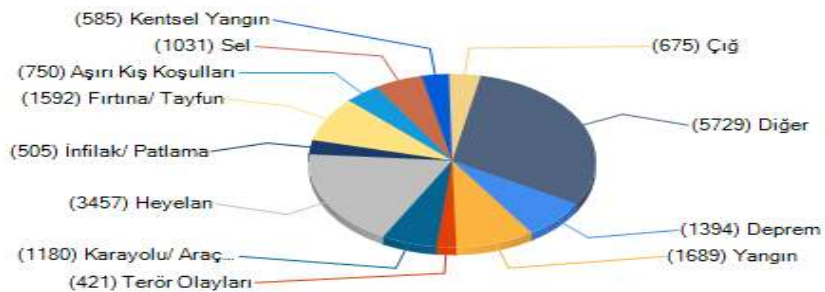
- Arama ve kurtarma hizmeti sunan kurum, kuruluş ve STK'ların müdahale kapasiteleri,
- Sağlık sistemlerinin afet sonrasında meydana gelen kitlesel yaralanmaların ve ölümlerin karşısında yeterliliği,
- Lojistik olarak ihtiyaç duyulabilecek bütün malzeme, araç, gereç ve ekipmanların üretimden kullanıma bütün tedarik zincirinin tam verimle yürütülmesi,
- Ekonomik olarak afetlerin yekûn maliyetleri karşısında yeterlilik sağlayacak ekonomik politikaların sürdürülebilirliği olduğu düşünülmektedir.

2.1.2. Türkiye'nin Afetselliği

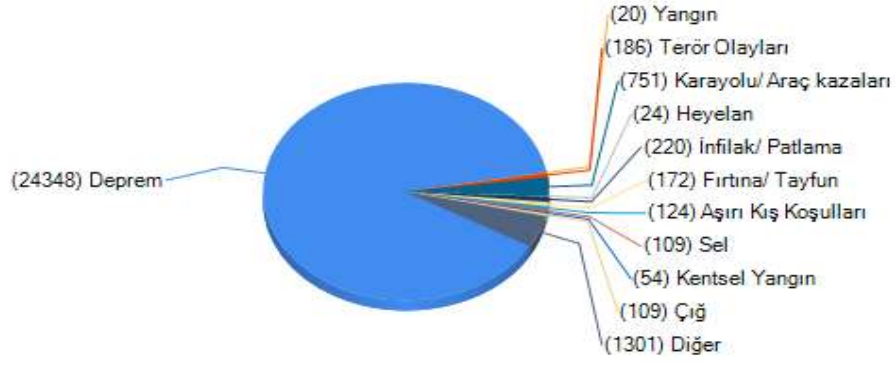
Türkiye'nin afetlerle olan tanışıklığı çok eski zamanlara dayanmaktadır. 1939 yılı Erzincan depremi (Anonim 8, 2020) sonrasında 30000 den fazla ölüm meydana gelmesi, 1999 yılında meydana gelen depremler aynı yüzyıl içerisinde kitlesel ölümlere sebep olmuştur.

Sadece deprem, çığ sel vb. gibi doğal kaynaklı afetler değil, teknolojik ve insan kaynaklı afetler de ülkemizde vuku bulmaktadır. Maden kazaları, endüstriyel kazalar, ulaşım kazaları, göç dalgası ve daha birçok örnekle bu durum tasvir edilebilir.

Bahsi geçen afet ve acil durumların sayısal verileri için Türkiye Afet Bilgi Bankası verilerine bakılacak olursa;

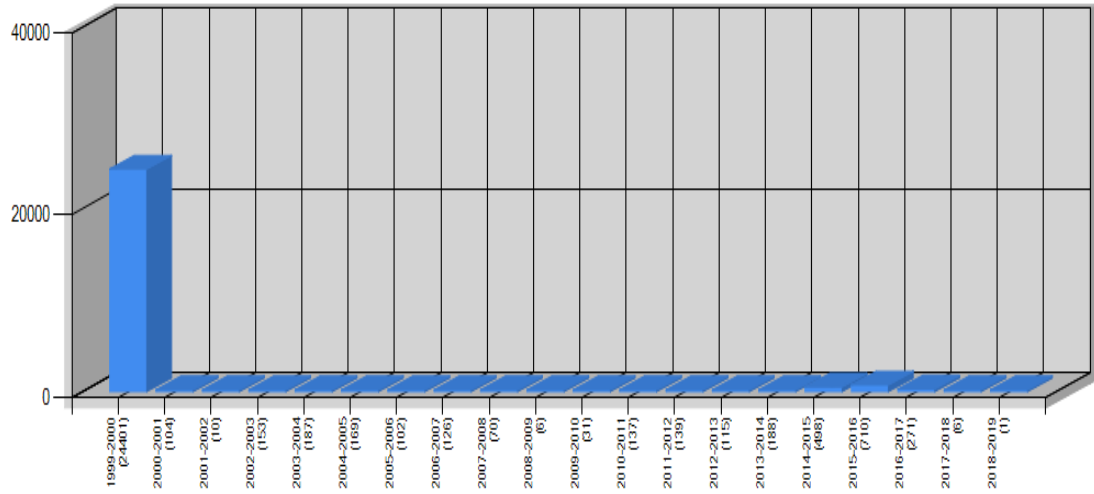

Şekil 2.1. 01.01.1999 - 31.12.2019 tarihleri arası meydana gelen afetlerin sayısı ve dağılımı.(Anonim 9, 2020)

Şekil 2.2. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası meydana gelen afetlerde hayatını kaybeden kişi sayısı ve dağılımı. (Anonim 9, 2020)

Tablolar incelendiği takdirde 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arasında toplam 19008 afet ve acil durum niteliğinde olay meydana gelmiş ve bu olaylarda 27418 kişi hayatını kaybetmiştir.

Şekil 2.3. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası meydana gelen afetlerde hayatını kaybeden kişi sayısı ve yıllara göre dağılımı. (Anonim 9, 2020)

Bu veriler bize Türkiye için afetler konusunun ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Yaşanılan acı tecrübelerimiz ile beraber afetler bilimsel olarak yönetilmesi gereken bir hal aldığı düşünülmektedir.

3. AFET YÖNETİMİ

Afet yönetimi; her türlü tehlikeye karşı hazırlıklı olma, zarar azaltma, müdahale etme ve iyileştirme amacıyla mevcut kaynakları organize eden, analiz, planlama, karar alma ve değerlendirme süreçlerinin tümüdür (Kadıoğlu ve Özdamar, 2005). Görüldüğü üzere afet yönetimi bir süreç bütünüdür. Her evresi ayrı ayrı önemli olmakla birlikte, bir bütünün parçalarını oluşturduğu için birbirinden ayrı düşünülmemesi gerekmektedir.

Afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılması, afet sonucunu doğuran olaylara zamanında, hızlı ve etkili olarak müdahale edilmesi ve afetten etkilenen topluluklar için daha güvenli ve gelişmiş yeni bir yaşam çevresi oluşturulabilmesi için toplumca yapılması gereken topyekûn mücadele süreci afet yönetimi olarak tanımlanmaktadır (Anonim 16, 2020). AFAD tarafından yapılan tanımlamada dikkat çeken birkaç husus bulunmaktadır. Bunlar;

Afetlerin önlenebilir olduğu düşüncesiyle tanıma bu şekilde başlaması dikkat çekicidir. Mevcut teknolojinin ve bilimsel verilerimizin afetlerin oluş mekanizmasını durdurabilecek veya engelleyebilecek bir yapıya sahip olmadığı düşünülmektedir. Ancak burada bahsi geçen mevzu daha önce de bahsettiğimiz üzere afetin sonuçlarını etkileyebilecek toplumun baş etme kapasitesidir. Baş etme kapasitesi artırılırsa afetlerin etkilerinin azalacağı kanaatiyle beraber, belki de yükselen grafiğimiz ile birlikte belki de bütün olayları sadece acil durum seviyesinde atlatabileceğimiz düşünülmektedir.

Afete maruz kalmış topluluk ve alanlara hızlı ve etkin müdahalenin önemine karşılık, bu hususun afet yönetimi tanımlamasında yer verilmesi dikkat çekici bir detaylardan birisidir. Pek tabii ki afetler karşısında en önemli hususlardan birisi afet olduktan sonra kurtarılan canlardır. Bu konuda geliştirilen çalışmalar ile birlikte afetlerin hasarı azalım yönünde seyredecektir.

Bir diğer husus ise topyekûn mücadele kavramıdır. Halkın eğitimi, afetler konusunda bilinç seviyesi rol model oluşturacak çalışmalardan birisidir. Sadece afetle

ilgili kurum ve kuruluşlar değil halkın tümü ile afet süreci atlatılacağı düşünülmektedir.

Modern anlamda afet yönetimi dört ana evreden oluşmaktadır. Bunlar;

- Zarar Azaltma
- Hazırlık
- Müdahale
- İyileştirme evreleridir.

Modern afet yönetimi süreci; afet öncesi risk yönetimi ve afet sonrası kriz yönetimi olarak ikiye ayırmak mümkündür (Kadıoğlu ve Özdamar, 2005).

3.1. Risk Yönetimi

3.1.1. Zarar Azaltma Evresi

Bu evre afetlerin tehlike ve mevcut risklerin boyutlarının belirlenmesi; önlenmesi mümkün ve mümkün olmayan risklerin tayini gibi faaliyetleri kapsar. Tayin edilen risklerin analizleri ile birlikte önlenemez riskler söz konusu ise mevzu bahis riske maruz toplumların bilinçlendirilmesi, oluşturulan senaryolar ile afetlere karşı sunulacak hizmetleri gerçekleştiren kurum ve kuruluşların alt yapısal desteklenmelerinin sağlanması yine bu evrede gerçekleşmesi gereken hizmetlerdir. Yasal mevzuatların ihtiyaçlara göre değişikliği, afetlere yönelik bilimsel çalışmalar bu evrede yoğunlaşmıştır (Karabıyık, 2010). Bu evrede yapılacakları özetleyecek olursak eğer;

- Afet sürecinin her anında uygulanan yasal mevzuatın incelenmesi ve lüzum halinde revize edilmesi,
- Afetlerin oluşturacağı riskler için yerel ve ulusal bazda toplumun her kesimi için risk analizlerinin yapılması,

- Afetlerin ön görülen tüm zararlarının toplumun her kesimine aktarımı ve toplum tabanlı bir direnç yakalayabilmek için bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerinin yerine getirilmesi,
- Afetlere yönelik bilimin her kesiminden yapılacak bütün bilimsel faaliyetler,

gibi faaliyetler bu evrede yapılması gereken faaliyetlerdir (Ergünay, 2008).

3.1.2. Hazırlık Evresi

Bu evrede zarar azaltma evresinde tahlili yapıp bertaraf edilemeyen riskler üzerine çalışmalar yapılır. Bu riskler kabul edilerek oluşturacak planlar işlenerek planlarda görev alacak görevliler için eğitim çalışmaları düzenlenir. Bu plan ve senaryolar periyotlar halinde tatbikatlarla desteklenerek eksik ve yanlış yönleri giderilir (Karabıyık, 2010). Bu evrede yapılacakları özetleyecek olursak eğer;

- Kurum ve kuruluşlarca afet anında hangi kurumun ne iş yapacağına dair görev dağılımlarını içeren planlar titizlikle hazırlanır,
- Yapılan planlar kurumlar özelinde; il, bölge ve ulusal ölçekte katılım ile tatbikatlar düzenlenir ve eksik ve yanlış kısımlar belirlenip önceden önlem alınır,
- Arama kurtarma, itfaiyecilik, acil sağlık hizmetleri gibi afet anında direk görev yapacak kurum ve kuruluşların afet anında ihtiyaç duyacakları malzeme stoku gözden geçirilir ve gerekli düzenlemeler ile iyileştirme çalışmaları yapılır.

Bu evrede yapılan çalışmalar bir sonraki evre olan müdahale evresinin kalitesini belirleyecek düzeyde önemli çalışmalardır (Ergünay, 2008).

3.2. Kriz Yönetimi

3.2.1. Müdahale Evresi

Afet nitelikli olayın meydana gelmesinden hemen sonra başlayan evredir. Bu süre zarfında atılacak bütün adımlarda öncelik mümkün olan en yüksek sayıda yaralıyı

kurtarmaktır. Kurtarılan yaralıların tedavi hizmetleri, afete maruz kalmış afetzedelerin beslenme, kalacak yer, i  e, ibate, korunma ve psikolojik gibi alanlarda ihtiyaçlarının en kısa zamanda en uygun düzeyde ve biçimde sağlanması gerekir. Bu evrenin süresi afetin b  y  kl  ğ ile değişkenlik gösterir (Ergünay, 2008). Bu evrede yapılması gerekenleri özetleyecek olursak eğer;

- Ulaşım ve haberleşme sağlanması,
- Afet alanında ilk ihtiyaçların ivedilikle belirlenmesi,
- Açıkta ancak afetten etkilenmiş halkın tahliyesi,
- Arama kurtarma faaliyetlerinin başlatılması,
- Yangın güvenliğinin sağlanması,
- İlk yardım ve tedavi gibi sağlık hizmetlerinin başlatılması,
- Salgın hastalık oluşturabilecek risklere karşı önlemlerin alınması,
- Gıda ve mevsim şartlarına bağlı olarak deği  şiklik gösterecek giyecek, kalacak yer gibi ihtiyaçların süratle giderilmesi,
- Hasar tespiti ve tehlikeli yapıların belirlenmesi gibi yapılması gerekli konular üzerinde süratle çalışmalar yoğunlaştırılır.

Bu evrede yerel ve ulusal anlamda tüm kaynaklar önceden belirlenmiş koordinasyon kuralları çerçevesinde uygulanması gerekmektedir (Karabıyık, 2010).

3.2.2. İyileştirme Evresi

Bu evrede yürütülecek tüm faaliyetlerin odak noktası; afet meydana gelmeden önce afet bölgesinde mevcut olan yaşam standartlarına erişebilmek adına yapılan faaliyetlerdir. Bu evrede yapılması gerekenleri özetleyecek olursak;

- Su, kanalizasyon, elektrik gibi alt yapının tekrar kullanılabilir hale getirilmesi,
- Uzun süreli geçici barınma tesislerinin oluşturulması,
- Eğitim faaliyetlerinin mevcut koşullarda tekrar sürdürülmesi,
- Ekonomik ve sosyal hayatın tekrar eski standartlara getirilmesi gibi faaliyetlerdir (Kadıoğlu ve   zdamar, 2005).

Afet yönetimi evreleri bir bütün olarak döngüsel incelenmelidir. Hiçbir evre birbirinden ayrılmayacağı gibi, her evrede yapılacak faaliyetler bir önceki evrede edinilen bilgiler ve tecrübelerle şekillenmekte ve sonrasında gelen evrede yapılacak faaliyetlerin kalitesini etkileyecek düzeydedir (Kadıoğlu ve Özdamar, 2005).

4. TÜRKİYE VE BAZI ÜLKELERDE AFET YÖNETİMİ

4.1. Türkiye’de Afet Yönetimi

5902 numaralı “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” uyarınca daha önceden hüküm süren Başbakanlık Türkiye Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü kapatılmış ve bu kurumların yerine Başbakanlığa bağlı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) kurulmuştur (Aktel,2010).

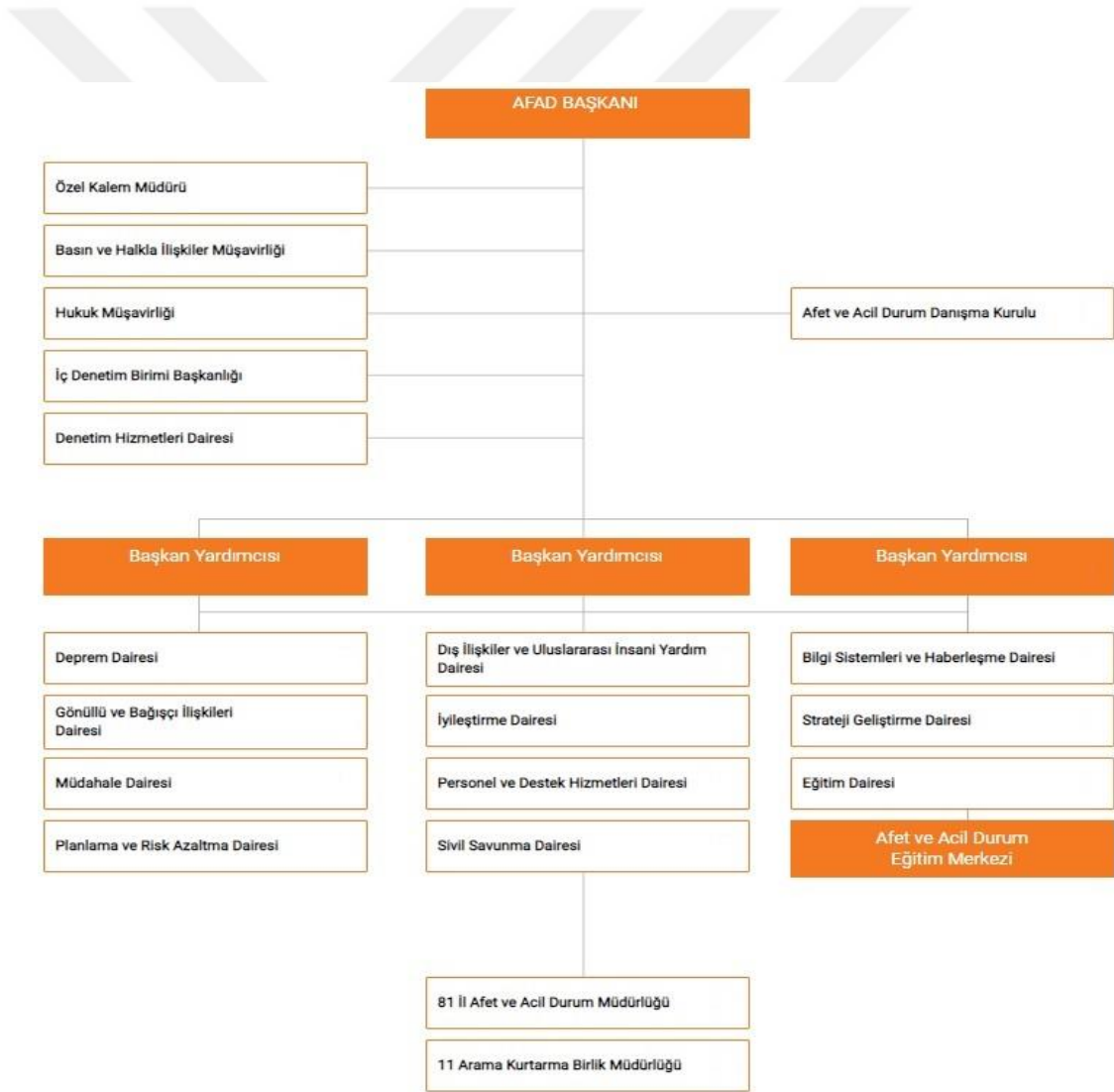
İlgi sayılı kanun incelendiğinde AFAD bünyesinde Planlama ve Zarar Azaltma, Müdahale, İyileştirme, Sivil Savunma, Deprem ve Yönetim Hizmetleri daire başkanlıkları kurulduğu görülmektedir (Anonim 17, 2020).

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile birlikte mevcut AFAD yapılanması değişmiştir. Buna göre düzenlenen AFAD sisteminde merkez yapılanması daire başkanlıkları;

- Planlama ve Risk Azaltma Dairesi Başkanlığı
- Müdahale Dairesi Başkanlığı
- İyileştirme Dairesi Başkanlığı
- Sivil Savunma Dairesi Başkanlığı
- Deprem Dairesi Başkanlığı
- Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- Eğitim Dairesi Başkanlığı
- Dış İlişkiler ve Uluslararası İnsani Yardım Dairesi Başkanlığı
- Gönüllü ve Bağışçı İlişkileri Dairesi Başkanlığı
- Denetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- Bilgi Sistemleri ve Haberleşme Dairesi Başkanlığı olarak yeniden düzenlenmiştir.

İlk yasal düzenleme olan 5902 numaralı yasanın 29.05.2009 tarih itibarıyla yayınlanmasının ardından 15.07.2018 tarihine dek değişen yapılanmada eğitim, gönüllü ve bağışçı ilişkileri, denetim gibi belli başlı konuların gelişen ve değişen afet çeşitlilikleri nedeniyle daire başkanlığı seviyesinde ele alınması ihtiyacı doğduğu düşünülmektedir. Merkez yapılanmasındaki bu değişikliklerin afetler konusunda daha detaycı bir yaklaşım getireceği ön görülmektedir.

Başkanlığın merkez yapılanmasındaki bu değişikliklerin taşrada bulunan İl AFAD müdürlüklerine yansımaması işe ele alınması gereken hususlardan olacaktır. İlerleyen yıllarda bu tarz bir değişiklik yapılması gerekebilir.

Şekil 4.1. AFAD teşkilat şeması (Anonim 18, 2020).

Türkiye'nin afet yönetimi konusunda merkez yapılanması şekilde görüldüğü gibi olsa da illerdeki taşra yapılanması olan İl AFAD Müdürlükleri valilik makamlarınca yönetilmektedir. Müdürlüklerin sevk ve idaresinden vali sorumlu tutulmakla beraber; ilgili müdürlüklerin harcamaları AFAD Başkanlığı tarafından karşılanmaktadır. İl AFAD Müdürlüğü personellerin il dışı görevlendirmeleri AFAD Başkanlık ve/veya valilik tarafından yapılmaktadır (Anonim 19, 2020).

Türkiye'de 11 ilde Arama Kurtarma Birlik Müdürlüğü bulunmaktadır. Bulundukları ilin AFAD Müdürlüğüne bağlı olarak valilik emrinde çalışmaktadırlar. AFAD Başkanlık planlamasıyla bu birliklerin sayısı Türkiye çapında 20'yi geçemez. (Anonim 19, 2020).

4.2. ABD'de Afet Yönetimi

ABD'de 1979 yılında FEMA (Federal Emergency Management Agency – Federal Acil Durum Yönetim Ajansı) kurulmuştur. Bu yapılanma ile birlikte ABD çapındaki birçok kuruluş FEMA bünyesine dâhil olmuştur. FEMA bünyesinde eyaletler ve belediyeler ile iletişim halinde kalması için yerel ve bölgesel ofisler kurulmuştur. Bu ofisler FEMA merkezden gelecek olan yardımları dağıtmakla görevlidir.

1988 yılında Afet ve Acil Yardım Yasası (Stafford Yasası) ile birlikte FEMA afetlere karşı 28 farklı ajansın ve Amerikan Kızıl Haçı'nın katılımını da içeren Federal Müdahale Planı oluşturuldu. (McEntire, 2009)

FEMA; yasal statüsü gereği direk Başkan'a bağlıdır. Afetler öncesi müdahaleyi planlama, afetlerin oluşturduğunu olumsuz durumlardan kurtulma ve afet zararlarını azaltma görevleri bulunmaktadır. 2600 personel ve afet anında çalışabilecek 5000 çalışanı ile birlikte afet senaryoları oluşturarak yerel yönetim belediyelerde ilgili senaryolar gereğince ekipler oluşturur.

ABD'de bütün afetler ilk önce yerelde ele alınır. Yerel kaynakların yetersiz olmasıyla birlikte Federal Hükümet devreye girer. ABD Başkanı'nın "ulusal afet" ilanı

ile birlikte FEMA devreye girmiş olur. FEMA bu ilanla birlikte 28 Bakanlık ve federal kuruluşu bir araya getirerek “Koordinasyon Kurulu” toplanmış olur. Bu akış ile birlikte 13 “Acil Durum Destek Fonksiyonu” ile birlikte afet bölgesinde yerel koordinasyonun sağlanması amaçlanmaktadır. Afetlerde müdahale (enkaz kaldırma, kurtarma vb.) faaliyetleri belediyelerin ve eyalet valiliklerin bünyesindeki ekipler aracılığı ile yürütülür (Akdağ, 2002).

ABD’de ve Türkiye’de uygulanan afet yönetim sistemlerinin benzer ve farklılıklar gösteren noktalarına bakacak olursak;

ABD’de 1988 yılında bir plandan söz edilmektedir. Benzer plan Türkiye’de 2013 yılında oluşturulan TAMP (Türkiye Afet Müdahale Planı) ile benzerlik göstermektedir (Anonim 20, 2013). Tarihler göz önüne alındığında ABD’nin 1988 yılında böyle plan hazırlamasına karşın Türkiye’de 2013 yılına kadar böyle bir plan yapılamamış olması düşündürücü sonuçlardır. Her iki planda da birçok bakanlık ve kuruluş afetlerle mücadele kavramında bir araya gelmiştir.

Afetlerle mücadele eden kurumların bir araya getirilmesi hususunda ABD 1979 yılında yasal düzenlemeye giderek (McEntire, 2009), buna karşın Türkiye’de 2009 yılında benzer bir yasal düzenlemeye gitmiştir (Aktel, 2010).

ABD’de oluşturulan afet yönetim ağında bahsi geçen yerel ve bölgesel ofislerin (McEntire, 2009) benzeri yapılanması Türkiye’deki İl AFAD ve Arama Kurtarma Birlik Müdürlükleri olarak nitelendirilebilir (Anonim 19, 2020).

4.3. Rusya Federasyonu’nda Afet Yönetimi

Rusya’da afetlerle ilgili yetkili kuruluş EMERCOM’dur (Rusya Sivil Savunma, Acil Durumlar ve Doğal Afetlerin Sonuçlarının Ortadan Kaldırılması Bakanlığı) (Anonim 21, 2020). Askeri tabanlı bu bakanlığın ana görevleri ise;

- Bakanlığın yetkisi dâhilinde; sivil savunma, afetlerin etki ettiği nüfusun ya da bölgelerin acil durumlara karşı savunulması, yangın güvenliği, karasu

güvenliği vb. konularda devlet politikalarının hazırlanması ve yerine getirilmesi,

- Yaşanabilecek acil durumların etkilerini hafifletecek, insanların acil durumlardan kurtarılması konusunda önleyici tedbirleri almak,
- Rusya Federasyonu için spesifik önemi olan tesislerde, devlet mülkünün tesislerinde, değerli kültürel miraslarda ve ulusal düzeydeki olaylarda nüfusun güvenliği adına yangın güvenlik önlemlerini almak,
- Acil durumların takibi ve etkilerinin öngörülmesi adına gerekli sistemlerin oluşturulması ve ilgili ulusal yürütme makamları, bölgesel yürütme makamları ile koordinasyon içinde bölgelerin ve ekonomik tesislerin risk faktörlerinin belirlenmesi ve önlem alınması,
- Bakanlığın Eğitim Kurumları ve Paramiliter Kurtarma Birimleri ve Ulusal İtfaiye Servisi gibi yetki alanında bulunan bütün kurumlara ve bu alanda yabancı ülkelerin makamları için uzman kişilerin eğitimleri
- Tüm ülke nüfusuna yetkisi dâhilinde konularda eğitim vermek gibi birçok görevi bulunmaktadır (Anonim 22, 2020).

Türkiye ve Rusya Federasyonu arasında afet yönetim sistemlerinin farklılıklarına ve benzerliklerine bakacak olursak;

Türkiye’de afetlerle ilgili yetkili makam bakanlık düzeyinde oluşum göstermezken (Anonim 19, 2020), Rusya Federasyonu’nda afetler konusu bakanlık düzeyinde ele alınmıştır.

Rusya Federasyonu afetler konusunu askeri bir yapılanma dâhilinde incelerken, Türkiye sivil bir organizasyona karşımıza çıkmaktadır.

Benzer noktalara örnek vermek gerekirse; ise iki ülkenin de afetler konusunda yetkili makamlarının kendi eğitim kurumları olması ve eğitim sürecini sadece kendi ülkeleri için değil, başka ülkeler adına da yönetmesi benzer bir noktadır (Anonim 19, 2020).

İki ülke de müdahale faaliyetlerini kendi içerisinde ayrı bir teşkilat kurarak ele almaktadır (Anonim 19, 2020).

Rusya Federasyonu yangın güvenliği konusunu bakanlık düzeyinde incelerken, Türkiye’de afet yönetimi teşkilatında böyle bir yapılanma yoktur (Anonim 19, 2020).

4.4. Japonya’da Afet Yönetimi

Japonya’da afet yönetim sistemi 3 aşamada gerçekleşmektedir. Bunlar; Ulusal Düzeyde Hükümet Seviyesi, Bölgesel Düzeyde Hükümet Seviyesi ve Yerel Düzeyde Belediye Seviyesi’dir. (Nazarov, 2011).

Yerel Düzeyde Belediye Seviyesi: Eyalet Belediye Başkanlığı himayesinde toplanan Belediye Afet Yönetimi Konseyi, Yerel Afet Yönetimi Planı’nın oluşturulması ve yürütülmesi konularında sorumludur. İtfaiye, kurtarma, ambulans gibi hizmetlerin yerine getirilmesi ve planlanması yine belediyelerin sorumluluğu arasındadır. Adı geçen sorumlulukların yerine getirilmesi için ilgili teşkilatların planlanması, yürütülmesi ve yerel seviyede afet planlarının oluşturulması yine belediyelerin himayesi altındadır (Nazarov, 2011).

Bölgesel Düzeyde Hükümet Seviyesi: Vali himayesinde toplanan Afet Yönetimi Konseyi sorumluluk sahasındaki bölgelerin Afet Yönetimi Planlarının oluşturulması ve yürütülmesi hususunda sorumludur. Afet durumlarında operasyonların uygulanması, ilgili personellerin eğitimi ve gerektiğinde operasyon alanlarının genişletilmesinden sorumludur (Nazarov, 2011).

Ulusal Düzeyde Hükümet Seviyesi: Başbakanın himayesinde toplanan Merkez Afet Yönetimi Konseyi, Temel Afet Yönetimi Planı’nı uygulamakla yükümlüdür. İlgili planın oluşturulması için Japonya Merkez Bankası, Japon Kızılhaçı gibi 63 kuruluş ve bunun yanında 23 bakanlık ve ajanslar gibi birçok kuruluş görev almıştır. İlgili kurum ve kuruluşlar Merkez Afet Yönetimi Konseyi’ne karşı sorumlu tutulmaktadır (Nazarov, 2011).

Japonya afet yönetim sistemi ve Türkiye afet yönetim sistemi ile arasında benzerlikler ve farklılıklara bakacak olursak;

Japonya’da bahsi geçen planlama süreçleri (Nazarov, 2011), Türkiye’de uygulanma olan TAMP süreci ile benzerlik göstermektedir (Anonim 20, 2013).

Japonya bütün süreci birçok kamu kurum ve kuruluşu ile yönetirken (Nazarov, 2011), Türkiye’de de süreç benzer şekilde yürütülmektedir (Anonim 20, 2013).

Japonya’nın mülki yönetim yaklaşımına bağlı olarak geliştirilen planlamalar (Nazarov, 2011), Türkiye’nin mülki idare farklılıklarından dolayı farklılık gösterse de özünde benzer biçimde planlama süreci ele alınmaktadır (Anonim 20, 2013).

5. TÜRKİYE’DE AFET YÖNETİMİNDE 112 İL AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİNİN YERİ VE ÖNEMİ

Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği (ASHY) Madde 4 uyarınca (Anonim 23, 2020); olağan dışı durum (ODD), aniden oluşan ve büyük zararlara yol açan doğal afetler ile teknolojik afetlerin ve büyük çapta gerçekleşen kitlesel kazaların tümünü ifade etmektedir.

Adı geçen yönetmeliğin 5. maddesinde Türkiye çapında acil sağlık hizmetlerinin kesintisiz, ekip bilinciyle birlikte ve mümkün mertebe en kısa sürede ifa edilmesinin önemine ve yapılması gerekenlere değinilmiştir (Anonim 23, 2020).

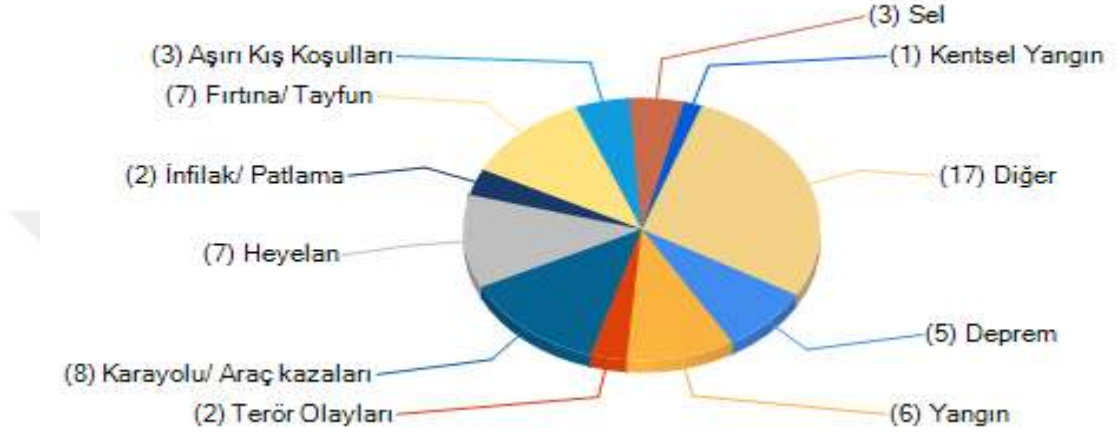
Yine aynı yönetmeliğin 9. maddesinde afetler ve olağan dışı durumlarda gerektiğinde diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde il ambulans servisi başhekimliğinin yeterince ambulans sevk edilmesi, koordinasyon sağlanması vb. gibi il ambulans servisi başhekimliğinin görevlerinden bahsetmektedir (Anonim 23, 2020).

Günlük hayat düzenimizi etkileyen birçok durumda acil tıbbi desteğe ihtiyaç duyarız. Olayın büyüklüğü ne olursa olsun ilgili işin bir koordinasyon çerçevesinde sunulması gerektiği ASHY’de açıkça belirtilmektedir (Anonim 23, 2020). Hele ki durum afet boyutlarında ise bu durum daha bir karmaşık düzene sahip olacaktır.

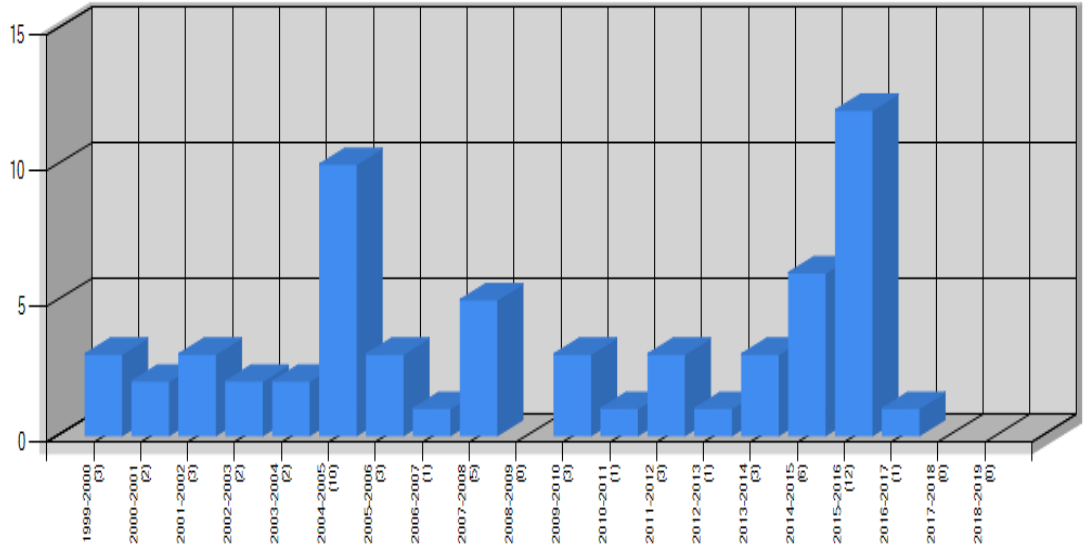
6. BURDUR İLİNİN AFETSELLİĞİ ve BURDUR İLİ 112 AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİNİN ÖZELLİKLERİ

6.1. Burdur İlinin Afetselliği

Burdur ili afetselliği kavramı için TABB verileri kullanılmıştır. Buna göre elde edilen verilere bakılacak olursa;

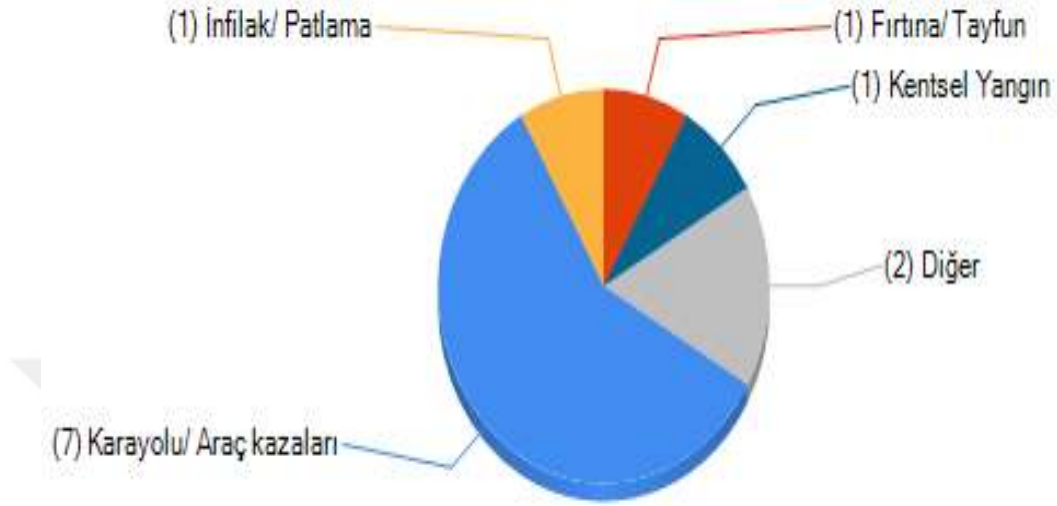

Şekil 6.1. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylar grafiği (Anonim 9, 2020).

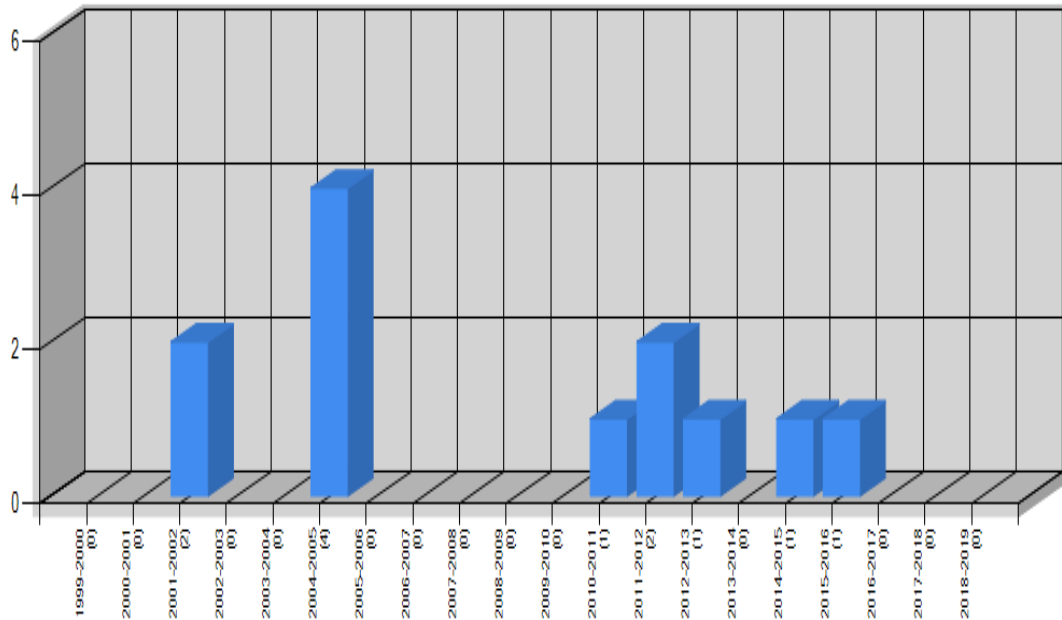

Şekil 6.2. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olayların yıllara göre dağılımı (Anonim 9, 2020).

Grafikler incelendiğinde 61 adet olayın TABB verilerine dâhil olduğunu görülmektedir. 11 alanda incelenen olayların çeşitliliği Burdur ilinin afetselliği konusunda düşündürücü sonuçlar içerdiği düşünülmektedir.

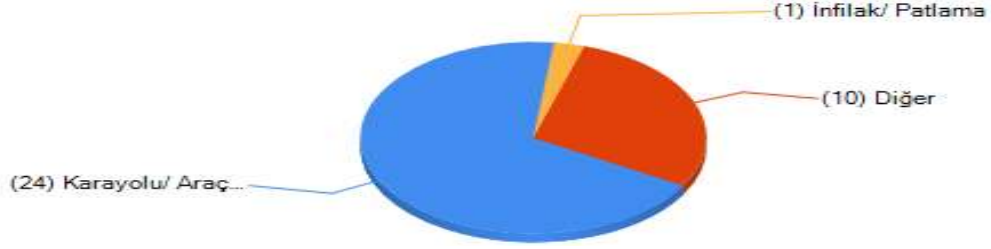

Şekil 6.3. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen ölü sayıları dağılımı (Anonim 9, 2020).

Şekil 6.4. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen ölümlerin yıllara göre dağılımı (Anonim 9, 2020).

Grafikler incelendiğinde 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda toplamda 12 kişinin öldüğü görülmektedir.

Şekil 6.5. 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen yaralı sayısı (Anonim 9, 2020).

Yukarıdaki grafik incelendiğinde 01.01.1999 – 31.12.2019 tarihleri arası Burdur ilinde meydana gelen afet nitelikli olaylarda meydana gelen yaralı sayısının 35 olduğu görülmektedir.

İlgili grafikler incelendiğinde burdur ilinin de afetlerden etkilendiği görülmektedir. ASHY gereğince tanımlanan ODD göz önüne alındığında Burdur ilinin Akdeniz bölgesi ile hem İç Anadolu hem de Ege bölgesinin birbirine bağlandığı yollar için birleşme noktası olması ayrıca riskler doğurmakta olduğu düşünülmektedir (Anonim 24, 2020).

6.2. Burdur İli 112 Ambulans Servisi Başhekimliğinin Özellikleri

Ek 4'te yer alan bilgilere göre Burdur ili 112 Ambulans Servisi Başhekimliği 1 adet kar paletli ambulans, 1 adet obez ambulans, 10 adet 4*4 yol tipi ambulans, 31 adet 4*2 yol tipi ambulans olmak üzere toplamda 43 ambulans; 23 ASHİ ve 392 personelle hizmet vermektedir.

Burdur ili için yapılan çalışmada 2013 yılında 16.417, 2014 yılı için 17.988, 2015 yılı için 19.382, 2016 yılı için 20.998, 2017 yılı için 22.130 adet vaka için ambulans görevlendirilmesi olduğu tespit edilmiştir (Sert, 2019).

7. GEREÇ ve YÖNTEM

7.1. Veri Toplama Aracı

Çalışmamızda kullandığımız ölçek (Ek 5) Karabıyık (2010) tarafından oluşturulmuştur. Çalışmamızda ilgili ölçeği kullanmak adına gerekli izinler kendisinden alınmış ve Ek 1’de sunulmuştur.

7.2. Araştırma Örneklem ve Yöntemi

Çalışmamız için gerekli Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu izini 04.09.2019 tarihi ile alınmıştır (Ek 2). Burdur İl Sağlık Müdürlüğü’ne yapılan başvuru ile birlikte 11.11.2019 tarih ve 60788454-903.07.01 sayılı izin belgesi ile birlikte gerekli izinler alınmıştır (Ek 3).

Çalışmamızın evrenini Burdur 112 İl Ambulans Servisi Başhekimliğinde çalışan 392 personel oluşturmaktadır (Ek 4). 12.11.2019 tarihi ile 30.11.2019 tarihleri arasında çalışmamız için veri toplama işlemleri tamamlanmıştır.

Ölçek uygulanırken katılımcılara çalışmamın amacı anlatılmış; elde edilen verilerin nerede ve ne amaçla kullanılacağı detaylıca aktarılmıştır. Çalışmaya katılım gönüllülük esasıyla sağlanmış ve katılmayı kabul eden 260 personel çalışmamızın örneklemine oluşturmuştur.

7.3. Verilerin Analizi

Çalışmamızın verileri 260 kişiden oluşmaktadır. Verilerin analizleri IBM SPSS 24 paket programı kullanarak yapılmıştır. Örneklem hesaplamasında herhangi bir yöntem (evreni bilinen – bilinmeyen) kullanılmamıştır. Tanımlayıcı veriler n, % ve standart sapma olarak verilmiştir. Karşılaştırma tabloları “Pearson Ki Kare Testi” ile yapılmıştır. Anketimize verilen cevaplarda “Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum” cevabı verenler olumsuz; “Kesinlikle Katılıyorum” ve “Katılıyorum” cevabı verenler olumlu olarak değerlendirilmiştir. “Kararsızım” seçeneği işaretleyen

katılımcıların sayısı yarıya bölünerek; yarısı olumlu olarak, diğer yarısı ise olumsuz olarak değerlendirilmiştir. İstatistiki anlamlılık $p<0,05$ olarak alınmıştır. Çalışmamızın “Cronbach’s Alpha” testi sonucu 0,984 bulunmuştur.

8. BULGULAR

8.1. Sosyo-demografik ve Tecrübe Dağılımları

Tablo 8.1. Cinsiyet, yaş ve öğrenim durumuna göre dağılım

Cinsiyet, Yaş ve Öğrenim Durumu	Kişi Sayısı	Kişi Yüzdesi
Cinsiyet		
Kadın	133	51,15
Erkek	127	48,84
Toplam	260	100
Yaş		
18-24	47	18,07
25-34	147	56,53
35-44	48	18,46
45-54	16	6,15
55 yaş ve üzeri	2	0,76
Toplam	260	100
Öğrenim Durumu		
Orta Öğretim	43	16,53
Önlisans	125	48,07
Lisans	83	31,92
Lisansüstü	9	3,46
Toplam	260	100

Tablo 8.1. incelendiğinde; çalışmamıza katılan personellerin %51,15'i kadın, %48,84'ü erkektir. Katılımcıların %18,07'si 18-24, %56,53'ü 35-44, %18,46'sı 35-44, %6,15'i 45-54, %0,76'sı ise 55 yaş ve üzeri yaş aralığındadır. Katılımcıların mezuniyet durumları incelendiğinde %16,53'ü orta öğretim, %48,07'si önlisans, %31,92'si lisans ve %3,46'sı lisansüstü diplomaya sahiptir.

Tablo 8.2. Meslek ve çalışılan kuruma göre dağılım

Meslek ve Çalışılan Kurum	Kişi Sayısı	Kişi Yüzdesi
Meslek		
ATT	131	50,38
AABT	81	31,15
Doktor	12	4,61
Şoför	23	8,84
Ebe	1	0,38
Hemşire	3	1,15
Sağlık Memuru	9	3,46
Toplam	260	100
Çalıştığınız Kurum		
112 Acil Sağlık Hizmetleri	226	86,92
Diğer	34	13,07
Toplam	260	100

Tablo 8.2. incelendiğinde katılımcıların meslek dağılımları; %50,38'i ATT, %31,15'i AABT, %4,61'i doktor, %%8,84'ü şoför, %0,38'i ebe, %1,15'i hemşire ve %3,46'sının sağlık memuru olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların %86,92'si 112 acil sağlık hizmetleri bünyesinde sahada çalışırken; %13,07'si ise 112 il ambulans başhekimliği bünyesinde büro işlerinde çalışmaktadır.

Çalışmamızda demografik özelliklerin yanında; geçmişte yaşadıkları tecrübelerle dayalı olarak bir takım sorular yöneltilmiştir. Bunlar için ortaya çıkan durum ise tablo 8.3. içerisinde incelenmiştir.

Tablo 8.3. Tecrübe durumuna göre dağılım

Tecrübe Durumu	Kişi Sayısı	Kişi Yüzdesi
Yaşadığınız yerde daha önce afet meydana geldi mi?		
Evet	65	25
Hayır	195	75
Toplam	260	100
Bir afette veya ODD’da görev yaptınız mı?		
Evet	61	23,46
Hayır	199	76,53
Toplam	260	100
Daha önce afetler ile ilgili eğitim aldınız mı?		
Evet	186	71,53
Hayır	74	28,46
Toplam	260	100
Daha önce sizi etkileyen bir afet yaşadınız mı?		
Evet	65	25
Hayır	195	75
Toplam	260	100
Afet sebebiyle sevdiğiniz birini kaybettiniz mi?		
Evet	7	2,69
Hayır	253	97,30
Toplam	260	100
Daha önce afetler ile ilgili bir tatbikata katıldınız mı?		
Evet	140	53,84
Hayır	120	46,15
Toplam	260	100

Tablo 8.3. incelendiğinde; katılımcıların %25'i yaşadığı yerde herhangi bir afet meydana geldiğini belirtirken, %75'i ise yaşadıkları yerde bir afet meydana gelmediğini beyan etmektedir.

Katılımcıların %23,46'lık kısmı daha önce afet veya ODD'da görev aldığını belirtirken, %76,53'lük kısmı ise afet veya ODD'da görev almadığını belirtmektedir.

Daha önce afetler ile ilgili eğitim alma durumlarında ise katılımcıların %71,53'ü eğitim aldığını bildirirken, %28,46'sı ise afetlerle ilgili eğitim almadığını belirtmektedir.

Katılımcılara yöneltilen “Daha önce sizi etkileyen bir afet yaşadınız mı?” sorusuna ise katılımcıların %25'i evet derken, %75'i ise hayır seçeneğini işaretlemiştir.

Katılımcıların %2,69'u afetlerde sevdiklerinden birini kaybettiğini belirtirken, %97,30'u ise böyle bir kayıp yaşamadığını belirtmiştir.

Tatbikata katılma durumunda ise katılımcıların %53,84'ü afetlerle ilgili tatbikata katıldığını bildirirken, %46,15'i ise böyle bir tatbikata katılmadığını bildirmiştir.

8.2. Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Düzeyinin İncelenmesi

Katılımcılara yöneltilen her bir soru ayrı ayrı afet ve acil durumlara hazırlık kriteri olarak değerlendirilmiştir. Bu anlayışla her bir soru ayrı ayrı ele alınmış; ilgili sorulara seçilen minvalde personelin verdikleri cevaplar baz alınmıştır.

Anketimizin birinci sorusu için baz alınan kriterler daha önce afetlerde görev alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumları olmuştur. Bu itibarla ortaya çıkan durumu incelemek için tablo 8.4. oluşturulmuştur

Tablo 8.4. Çalışmamızın birinci sorusu ile personellerin afet ve ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Afet planımız afete müdahalede kurumumuzdan beklenen hizmetleri vermek için yeterlidir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	6	5	20	23	7	3,336	0,503
Hayır	8	22	64	83	22		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	11	14	46	51	18	5,812	0,213
Hayır	3	13	37	56	11		

Tablo 8.4. incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %65,57’si afet planının afete müdahalede kurumlarından beklenen hizmetleri vermek için yeterli olduğunu düşünürken, %34,42’si bu düşüncayı desteklememektedir. Bunun yanında afet veya ODD’da görev almayan personellerin %68,84’ü ilgili düşüncayı desteklerken, %31,15’i bu düşüncayı desteklememektedir. P değerinin 0,503 çıkması sonucunda afet planlarının kurumdan beklenen hizmeti verme konusunda yeterliliği düşüncesi ile afet veya ODD’da görev alma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetler ile ilgili tatbikatlara katılan personelin %65,71'i afet planının afete müdahalede kurumlarından beklenen hizmetleri vermek için yeterli olduğunu düşünürken, %34,28'i bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %71,25'i ilgili düşüncüyü desteklerken, %28,75'i bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,213 çıkması sonucunda afet planlarının kurumdan beklenen hizmeti verme konusunda yeterliliği düşüncesi ile afetlerle ilgili tatbikata katılma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin ikinci sorusu için baz alınan kriterler daha önce afetler ile ilgili tatbikata katılma durumları ve çalıştıkları kurum kriteri olmuştur. Bu itibarla ortaya çıkan durumu incelemek için tablo 8.5. oluşturulmuştur.

Tablo 8.5. Çalışmamızın ikinci sorusu ile personellerin meslek ve çalıştıkları kurumların karşılaştırılması

Kurumumuzun afet planı personel ve yöneticiler tarafından bilinmekte ve desteklenmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	3	15	33	64	16	38,733	0,029
AABT	1	5	24	36	15		
Doktor	2	3	4	2	1		
Şoför	0	2	4	14	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	1	1	3	7	1		
Çalıştıkları Kurum							
112 Acil Sağlık Hizmetleri	6	21	57	114	28	5,117	0,275
Diğer	2	3	10	12	7		

Tablo 8.5. incelendiğinde kurumda çalışan ATT personellerin %73,66'sı afet planlarının personel ve yöneticiler tarafından bilindiğini ve desteklendiğini düşünürken, %26,33'ü ise bu düşüncüyü desteklememektedir. AABT personellerin %77,77'si ilgili düşüncüyü desteklerken, %22,22'si ise bu düşüncüyü

desteklememektedir. Doktorların %41,66'sı ilgili düşünceyi desteklerken, %58,33'ü ise bu düşünceyi desteklememektedir. Şoförlerin %82,60'ı ilgili düşünceyi desteklerken, %17,39'u ise bu düşünceyi desteklememektedir. İncelemede kolaylık olması için ebe, hemşire ve sağlık memuru kategorisini işaretleyen personeller bir olarak incelenmiştir. İlgili kategorideki personellerin %73,07'si ilgili düşünceyi desteklerken, %26,33'ü ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,029 çıkması sonucunda kurumun afet planı personel ve yöneticiler tarafından bilindiği ve desteklendiği düşüncesi ile meslek kriteri arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Tablo 8.5. devamında elde edilen veriler incelendiğinde, 112 acil sağlık hizmetlerinde sahada çalışan personellerin %75,44'ü afet planlarının personel ve yöneticiler tarafından bilindiğini ve desteklendiğini düşünürken, %24,55'i ise bu düşünceyi desteklememektedir. Sahada aktif görev almayan personellerin ise %70,58'i ilgili düşünceyi desteklerken, %29,41'i ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,275 çıkması sonucunda personellerin sahada çalışıp çalışmama durumları ile kurumun afet planı personel ve yöneticiler tarafından bilindiği ve desteklendiği düşüncesi arasında istatistiki anlama bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin üçüncü sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD'da görev yapma durumu olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan durumu incelemek için tablo 8.6. oluşturulmuştur.

Tablo 8.6. Çalışmamızın üçüncü sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev yapma durumlarının karşılaştırılması

Afet planında görev verilen personel görevini tam olarak bilmektedir. Görevini yerine getirecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	10	11	47	90	28	3,896	0,42
Hayır	3	5	27	32	7		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	5	2	15	27	12	5,115	0,276
Hayır	8	14	58	96	23		

Tablo 8.6. incelendiğinde afetler ilgili eğitim aldığını beyan eden personelin %76,07’si afet planında görev verilen personelin görevini bildiğini ve görevini yerine getirecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünürken, %23,92’si ise bu düşünceyi desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almadığını beyan eden personelin ise %70,94’ü ilgili düşünceyi desteklerken, %29,05’i ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,42 bulunması sonucunda afet planında görev verilen personelin görevini bildiğini ve görevini yerine getirecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğu düşüncesi ile afetlerle ilgili eğitim alma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Tablo 8.6. devamında elde veriler incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %76,22’si afet planında görev verilen personelin görevini bildiğini ve görevini yerine getirecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünürken, %23,77’si ise bu düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %74,37’si ilgili düşünceyi desteklerken, %25,62’si ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,276 çıkması sonucunda afet planında görev verilen personelin görevini bildiğini ve görevini yerine getirecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğu düşüncesi ile afet veya ODD’da görev alma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin dördüncü sorusu için baz alınan kriterler afetler konusunda tatbikatta katılma ve herhangi bir afet veya ODD’da görev alma durumları olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan veriler ile tablo 8.7. oluşturulmuştur.

Tablo 8.7. Çalışmamızın dördüncü sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev yapma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun afet planı bir afet durumunda kolayca ulaşılabilir birkaç yerde yedeklenmiştir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	3	8	14	25	11	5,807	0,214
Hayır	4	27	70	77	21		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	6	15	50	48	21	9,628	0,047
Hayır	1	21	33	54	11		

Tablo 8.7. incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %70,49’u kurumun afet planının bir afet durumunda kolayca ulaşılabilir birkaç yerde yedeklendiğini düşünürken, %29,50’si bu düşüncüyü desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %66,83’ü ilgili düşüncüyü desteklerken, %33,16’sı bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,214 çıkması sonucunda afet veya ODD’da görev alma durumu ile kurumun afet planlarının bir afet durumunda kolayca ulaşılabilir birkaç yerde yedeklendiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %67,14'ü kurumun afet planının bir afet durumunda kolayca ulaşılabilecek birkaç yerde yedeklendiğini düşünürken, %32,85 bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %67,91'i ilgili düşüncüyü desteklerken, %32,08 bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,047 çıkması sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kurumun afet planlarının bir afet durumunda kolayca ulaşılabilecek birkaç yerde yedeklendiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin beşinci sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD'da görev alma durumları olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan veriler ile tablo 8.8. oluşturulmuştur.

Tablo 8.8. Çalışmamızın beşinci sorusu ile personellerin afetler ile ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev yapma durumlarının karşılaştırılması

Bir afete müdahale eden, görev yapan personelin sayıca az ve yetersiz kaldığı durumlarda, kurumumuzun afet planında personel ihtiyacının nasıl karşılanacağı etkin bir şekilde planlanmıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	4	21	54	79	28	7,258	0,123
Hayır	1	11	32	24	6		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	2	9	21	20	9	2,286	0,683
Hayır	3	23	65	83	25		

Tablo 8.8 incelendiğinde afetler ile ilgili eğitim alan personellerin %72,04’ü bir afete müdahale eden, görev yapan personelin sayıca yetersiz kalması durumunda kurumun afet planında personel ihtiyacının nasıl karşılanacağı etkin bir şekilde planlandığı düşünürken, %27,95’i bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetler ile ilgili eğitim almayan personellerin %62,16’sı ilgili düşüncüyü desteklerken, %37,83 bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,123 çıkması sonucunda afetler ile ilgili eğitim alma durumunun, bir afete müdahale eden, görev yapan personelin sayıca yetersiz kalması durumunda kurumun afet planında personel ihtiyacının nasıl

karşılanacağı etkin bir şekilde planlandığı düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Bir afet veya ODD’da görev alan personellerin %64,75’i bir afete müdahale eden, görev yapan personelin sayıca yetersiz kalması durumunda kurumun afet planında personel ihtiyacının nasıl karşılanacağı etkin bir şekilde planlandığı düşünürken, %35,24 bu düşüncüyü desteklememektedir. Bir afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %70,60’ı ilgili düşüncüyü desteklerken, %29,39’u bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerin 0,683 çıkması sonucu afet veya ODD’da görev alma durumu ile bir afete müdahale eden, görev yapan personelin sayıca yetersiz kalması durumunda kurumun afet planında personel ihtiyacının nasıl karşılanacağı etkin bir şekilde planlandığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin altıncı sorusunda baz alınan kriterler afetler ile ilgili tatbikatlara katılma ve afet veya ODD’da görev alma durumları olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan verilerle tablo 8.9. oluşturulmuştur.

Tablo 8.9. Çalışmamızın altıncı sorusu ile personellerin afetler ile ilgili tatbikata katılma ve afet veya ODD’da görev yapma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun ve ilde bulunan kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevki ile ilgili prosedürler oluşturulmuştur.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	9	3	48	61	19	6,26	0,181
Hayır	0	10	34	62	14		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	3	2	18	29	9	1,333	0,856
Hayır	6	11	64	94	24		

Tablo 8.9. incelendiğinde afetler ile ilgili tatbikata katılan personellerin %74,28’i kurumun ve ilde bulunan diğer kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevki ile ilgili prosedürlerin oluşturulduğunu düşünürken, %25,71’i bu düşünciyi desteklememektedir. Afetler ile ilgili tatbikata katılmayan personellerin %77,5’i ilgili düşünciyi desteklerken, %22,5’i bu düşünciyi desteklememektedir. P değerinin 0,181 çıkması sonucunda kurumun ve ilde bulunan diğer kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevki ile ilgili prosedürlerin oluşturulduğu düşüncesi ile afetlerle ilgili tatbikata katılma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afet veya ODD’da görev alan personellerin %77,04’ü kurumun ve ilde bulunan diğer kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevki ile ilgili prosedürlerin oluşturulduğunu düşünürken, %22,95’i bu düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %75,37’si ilgili düşünceyi desteklerken, %24,62’si bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,856 çıkması sonucunda kurumun ve ilde bulunan diğer kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevki ile ilgili prosedürlerin oluşturulduğu düşüncesi ile afetler ile ilgili tatbikatlara katılma düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığını göstermektedir.

Anketimizin yedinci sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve meslek kriteri olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan verilerle tablo 8.10. oluşturulmuştur.

Tablo 8.10. Çalışmamızın yedinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve meslek kriterinin karşılaştırılması

Kurumumuzun afet planında afet zarar azaltımı yaklaşımı benimsenmiş, plan hazırlanırken risk azaltımı ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	7	16	57	79	27	0,75	0,945
Hayır	2	6	26	29	11		
Meslek							
ATT	5	11	47	55	13	38,837	0,028
AABT	2	5	25	32	17		
Doktor	0	4	5	2	1		
Şoför	0	2	4	14	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	1	2	7	1		

Tablo 8.10. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim aldığını beyan eden personellerin %72,31'i kurumun afet planında afet zarar azaltımı yaklaşımı belirlendiğini, plan hazırlanırken risk azaltımı ile ilgili çalışmalar yapıldığını

düşünürken, %27,68'i bu düşünceyi desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %71,62'si ilgili düşünceyi desteklerken, %28,37'si bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,945 çıkması sonucunda kurumun afet planında afet zarar azaltımı yaklaşımı belirlendiği, plan hazırlanırken risk azaltımı ile ilgili çalışmalar yapıldığı düşüncesi ile afetlerle ilgili eğitim alma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Meslek kriteri olarak tablo 8.10 incelendiğinde ATT personelin %69,84'ü kurumun afet planında afet zarar azaltımı yaklaşımı belirlendiğini, plan hazırlanırken risk azaltımı ile ilgili çalışmalar yapıldığını düşünürken %30,15'i bu düşünceyi desteklememektedir. AABT personelin %75,92'si ilgili düşünceyi desteklerken, %24,07'si bu düşünceyi desteklememektedir. Doktorların %45,83' bu düşünceyi desteklerken, %54,16'sı ise bu düşünceyi desteklememektedir. Şoförlerin %82,60'ı bu düşünceyi desteklerken, %17,39'u bu düşünceyi desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %69,23'ü bu düşünceyi desteklerken, %30,76'ı bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,028 çıkması sonucunda kurumun afet planında afet zarar azaltımı yaklaşımı belirlendiği, plan hazırlanırken risk azaltımı ile ilgili çalışmalar yapıldığı düşüncesi ile katılımcıların meslekleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu ölçülmüştür.

Anketimizin sekizinci sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların öğrenim durumu ve afetlerle ilgili eğitim alma durumları olmuştur. Bu bağlamda elde edilen verilerle tablo 8.11. elde edilmiştir.

Tablo 8.11. Çalışmamızın sekizinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzda hizmet içi eğitimlere önem verilir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	9	7	14	99	57	2,205	0,698
Hayır	1	3	5	40	25		
Öğrenim Durumu							
Orta Öğretim	3	0	6	21	13	30,286	0,003
Önlisans	1	7	9	68	40		
Lisans	3	3	5	48	24		
Lisans Üstü	3	0	1	2	3		

Tablo 8.11. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %87,63'ü kurumlarında hizmet içi eğitime önem verildiğini düşünürken, %12,36'sı bu düşüncayı desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %91,21'i ilgili düşüncayı desteklerken, %8,78'i bu düşüncayı desteklememektedir. P değerinin 0,698 çıkması sonucunda hizmet içi eğitimlere önem verildiği düşüncesi ile afetlerle ilgili

eğitim alma durumu arasında istatistiki anlamda anlamlı bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Öğrenim durumları ve kurum içi eğitimlere önem verildiği düşüncesi karşılaştırıldığında; orta öğretim mezunlarının %86,04'ü kurumlarında hizmet içi eğitimlere önem verildiğini düşünürken, %13,95'i ise bu düşüncayı desteklememektedir. Önlisans mezunlarında ise %90 personel ilgili düşüncayı desteklerken, %10 personel bu düşüncayı desteklememektedir. Lisans mezunlarının %89,75'i ilgili düşüncayı desteklerken, %10,24'ü ise ilgili düşüncayı desteklememektedir. Lisansüstü öğrenim durumuna haiz katılımcılarda ise %61,11'i ilgili düşüncayı desteklerken, %38,88'i bu düşüncayı desteklememektedir. P değerinin 0,003 çıkması sonucunda kurumda hizmet içi eğitimlere önem verildiği düşüncesi ile öğrenim durumları arasında istatistiki anlamda anlamlı bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Anketimizin dokuzuncu sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitimlere katılma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları olmuştur. Bu minvalde elde edilen veriler tablo 8.12. oluşturularak incelenmiştir.

Tablo 8.12. Çalışmamızın dokuzuncu sorusu ile personellerin afetler ile ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun afet planı ile ilgili personele eğitim verilmiştir. Plan tatbikatlarla yılda birkaç kez denenerek gerekiyorsa düzeltilir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	12	21	30	88	35	7,918	0,980
Hayır	2	11	20	25	16		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	11	11	30	62	26	9,350	0,053
Hayır	3	21	20	51	25		

Tablo 8.12. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %74,19'u kurumun afet planı ile ilgili personele eğitim verildiğini ve planın tatbikatlarla yılda birkaç kez denenerek gerektiğinde düzeltildiğini düşünürken, %25,80'i bu düşüncüyü desteklememektedir. Öte yandan afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %68,91'i bu düşüncüyü desteklerken, %31,08'i bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,980 çıkması sonucunda kurumun afet planı ile ilgili personele eğitim verildiği ve planın tatbikatlarla yılda birkaç kez denetlendiği ve gerektiğinde düzeltildiği düşüncesi ile afetlerle ilgili eğitim alma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetler ile ilgili tatbikatlara katılan personellerin %73,57'si kurumun afet planı ile ilgili personele eğitim verildiğini ve planın tatbikatlarla yılda birkaç kez denenerek gerektiğinde düzeltildiğini düşünürken, %26,42'si bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %71,66'sı ilgili düşüncüyü desteklerken, %28,33'ü bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,053 çıkması sonucunda kurumun afet planı ile ilgili personele eğitim verildiği ve planın tatbikatlarla yılda birkaç kez denetlendiği ve gerektiğinde düzeltildiği düşüncesi ile afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin onuncu sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların öğrenim durumu ve afetlerle ilgili eğitim alma durumları olmuştur. Bu bağlamda ortaya çıkan verilerle tablo 8.13. oluşturulmuştur.

Tablo 8.13. Çalışmamızın onuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzda afet eğitimlerine önem verilir. Afet bilinci oluşturmak için eğitimler sürekli hale getirilmiştir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	9	14	46	80	37	1,177	0,882
Hayır	2	7	21	31	13		
Öğrenim Durumu							
Orta Öğretim	3	1	12	15	12	40,503	0,001
Önlisans	4	15	22	58	26		
Lisans	0	9	28	37	9		
Lisansüstü	3	0	3	2	1		

Tablo 8.13. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %75,26'sı kurumunda afet eğitimlerine önem verildiğini, afet bilinci oluşturmak için eğitimlerin sürekli hale getirildiğini düşünürken, %24,73'ü ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Diğer yandan afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %73,64'ü ilgili düşüncüyü desteklerken, %26,35'i ise bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,882

ıkması sonucunda kurumunda afet eğitimlerine önem verildiği, afet bilinci oluşturmak için eğitimlerin sürekli hale getirildiği düşüncesi ile afetlere ilgili eğitim alma durumunu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Katılımcıların ğrenim durumları ile kurumunda afet eğitimlerine önem verildiği, afet bilinci oluşturmak için eğitimlerin sürekli hale getirildiği düşüncesi incelendiğinde orta ğretim mezunlarının %76,74' bu düşünceyi desteklerken, %23,25'i ilgili düşünceyi desteklememektedir. nlisans mezunlarında %76'i bu düşünceyi desteklerken, %24'si bu düşünceyi desteklememektedir. Lisans mezunlarında ise %72,28'i ilgili düşünceyi desteklerken, %27,71'i ise ilgili düşünceye katılmamaktadır. Lisansüstü ğrenim duruma sahip personellerin ise %50'si bu durumu desteklerken, %50'si bu durumu desteklememektedir. P değerinin 0,001 çıkması sonucunda kurumunda afet eğitimlerine önem verildiği, afet bilinci oluşturmak için eğitimlerin sürekli hale getirildiği düşüncesi ile katılımcıların öğrenim durumları arasında istatistiki anlamda anlamlı bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin on birinci sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların mesleği ve öğrenim durumları olmuştur. Bu bağlamda elde edilen veriler ile tablo 8.14. oluşturulmuştur.

Tablo 8.14. Çalışmamızın on birinci sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun üst yönetimi afetle ilgili eğitimleri destekler. Afet yönetimi konusunda eğitimleri yeterlidir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	3	17	31	60	20	30,004	0,185
AABT	2	7	20	34	18		
Doktor	2	1	5	2	2		
Şoför	0	2	5	10	6		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	0	4	7	0		
Öğrenim Durumu							
Orta Öğretim	4	1	9	17	12	41,442	0,001
Önlisans	2	12	27	56	28		
Lisans	2	8	30	36	7		
Lisansüstü	3	0	3	2	1		

Tablo 8.14. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %72,90'ı kurumun üst yönetiminin afetler ile eğitimleri desteklediğini ve afet yönetimi konusunda eğitimin yeterli olduğunu düşünürken, %27,09'u bu düşüncüyü desteklememektedir. AABT personellerin %74,54'ü u düşüncüyü desteklerken %25,45'i ilgili düşüncüyü desteklememektedir. Doktorların %54,16'sı bu düşüncüyü desteklerken, %45,83'ü ilgili düşüncüyü desteklememektedir. Şoförlerin %80,43'ü ilgili düşüncüyü desteklerken, %19,56'sı desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak çalışan personellerin %69,23'ü bu düşüncüyü desteklerken, %30,76'sı bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,185 çıkması sonucunda meslek kriteri ile kurumun üst yönetiminin afetler ile eğitimleri desteklediği ve afet yönetimi konusunda eğitimin yeterli olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Öğrenim durumları açısından tablo 8.14. incelendiğinde orta öğretim mezunu personellerin %77,90'ı kurumun üst yönetiminin afetler ile eğitimleri desteklediğini ve afet yönetimi konusunda eğitimin yeterli olduğunu düşünürken, %22,09'u bu düşüncüyü desteklememektedir. Önlisans mezunu personellerin %78'i ilgili düşüncüyü desteklerken, %22'si bu düşüncüyü desteklememektedir. Lisans mezunu personellerin %69,87'si bu düşüncüyü desteklerken, %30,12'si ilgili düşüncüyü desteklememektedir. Lisansüstü mezunu olan personellerin %50'si ise bu düşüncüyü desteklerken, %50'si bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,001 çıkması sonucunda öğrenim durumu ile kurumun üst yönetiminin afetler ile eğitimleri desteklediği ve afet yönetimi konusunda eğitimin yeterli olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin on ikinci sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların afet veya ODD'da görev alma durumu ve meslekleri olmuştur. Bu bağlamda elde edilen veriler tablo 8.15. olarak incelenmiştir.

Tablo 8.15. Çalışmamızın on ikinci sorusu ile personellerin afet ve ODD’da görev alma durumu ve meslek kriteri karşılaştırılması

Kurumumuzun çalışanları afetlerde müdahale edebilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	2	15	28	12	0,963	0,915
Hayır	11	11	44	96	37		
Meslek							
ATT	8	8	25	70	20	28,974	0,221
AABT	2	5	23	34	17		
Doktor	2	0	6	3	1		
Şoför	0	2	4	11	6		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	0	3	6	2		

Tablo 8.15. incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %77,86’sı kurum çalışanlarının afetlere müdahale edebilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşünürken, %22,13’ü bu düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %77,88’i bu düşünceyi desteklerken, %22,11’i ise ilgili düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,915 çıkması sonucunda kurum çalışanlarının afetlere müdahale edebilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşüncesi ile afet veya ODD’da görev yapma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Meslekler açısından bakılacak olursa ATT olarak görev yapan personellerin %78,24’ü kurum çalışanlarının afetlere müdahale edebilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşünürken, %21,75’i bu düşünceyi desteklememektedir. AABT personellerinin %77,16’sı ilgili düşünceyi desteklerken, %22,83’ü desteklememektedir. Doktorların %58,33’ü bu düşünceyi desteklerken, %41,66’sı desteklememektedir. Şoförlerin %82,60’ı bu düşünceyi desteklerken, %17,39’u desteklememektedir. Ebe, hemşire, sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %73,07’si bu düşünceyi desteklerken, %26,92’si desteklememektedir. P değerinin 0,221 çıkması sonucunda kurum çalışanlarının afetlere müdahale edebilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşüncesi ile meslek kriteri arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin on üçüncü sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları olmuştur. İlgili verilerle tablo 8.16. oluşturulmuştur.

Tablo 8.16. Çalışmamızın on üçüncü sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun afette birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikatlar düzenleyerek kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanımıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetler İlgili Eğitim Alma							
Evet	9	14	52	79	32	2,361	0,670
Hayır	1	8	21	31	13		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	10	9	38	58	25	10,203	0,037
Hayır	0	13	35	52	20		

Tablo 8.16. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,65'i kurumun afete birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikat düzenleyerek kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanıdığını düşünürken, %26,34'ü ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %73,64'ü ilgili düşüncüyü desteklerken, %26,35'i desteklememektedir. P değerinin 0,670 çıkması sonucunda kurumun afete birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikat düzenleyerek kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanıdığı düşüncesi ile afetlerle ilgili eğitim alma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin ise %72,85'i kurumun afete birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikat düzenleyerek kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanıdığını düşünürken, %27,14'ü bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %74,58'i bu düşüncüyü desteklerken, %25,41'i desteklememektedir. P değerinin 0,037 çıkması sonucunda kurumun afete birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikat düzenleyerek kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanıdığı düşüncesi ile personelin afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin on dördüncü sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların afet veya ODD'da görev alma durumları ve meslekleri olmuştur. Bu kapsamda elde edilen verilerle tablo 8.17. oluşturulmuştur.

Tablo 8.17. Çalışmamızın on dördüncü sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma durumları ve meslek kriterinin karşılaştırılması

Kurumumuzda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli madde bulunmamaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	3	1	11	26	20	3,887	0,422
Hayır	3	5	35	101	55		
Meslek							
ATT	2	3	25	69	32	20,603	0,662
AABT	3	2	13	33	30		
Doktor	0	1	2	7	2		
Şoför	0	2	4	12	5		
Ebe - Hemşire - Sağlık Memuru	1	0	3	7	2		

Tablo 8.17. incelendiğinde, afet veya ODD’da görev alan personellerin %84,42’si kurumunda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli madde bulunmadığını düşünürken, %15,57’si bu düşüncüyü desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %87,18’i bu düşüncüyü desteklerken,

%12,81'i desteklememektedir. P değerinin 0,422 çıkması sonucunda kurumda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli madde bulunmadığı düşüncesi ile afet veya ODD'da görev alma durumu ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Kurumda çalışan personellerin meslek kriteri açısından bakılacak olursa, ATT olarak görev yapan personellerin %86,64'ü kurumunda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli madde bulunmadığını düşünürken, %13,35'i ise bu düşüncüyü desteklememektedir. AABT personellerin %85,80'i bu düşüncüyü desteklerken, %14,19'u desteklememektedir. Doktorların % 83,33'ü bu düşüncüyü desteklerken, %16,66'sı ise desteklememektedir. Şoförlerin %82,60'ı bu düşüncüyü desteklerken, %17,39'u ise desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %80,76'sı bu düşüncüyü desteklerken, %19,23'ü ise desteklememektedir. P değerin 0,662 çıkması sonucunda katılımcıların meslekleri ile kurumunda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli madde olmadığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda ir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin on beşinci sorusu için belirlenen kriterler katılımcıların öğrenim durumları ve meslekleri olmuştur. Buna göre elde edilen verilerle tablo 8.18. oluşturulmuştur.

Tablo 8.18. Çalışmamızın on beşinci sorusu ile personellerin öğrenim durumları ve meslek kriterlerinin karşılaştırılması

Herhangi bir KBRN olayı meydana gelmesi durumunda, kurumun çalışanları gerekli müdahaleyi yapacak bilgi ve beceriye sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Öğrenim Durumu							
Orta Öğretim	3	2	9	23	6	20,966	0,051
Önlisans	8	7	32	51	27		
Lisans	4	5	26	40	8		
Lisansüstü	1	3	3	2	0		
Meslek							
ATT	9	9	38	60	15	31,194	0,148
AABT	4	5	22	30	20		
Doktor	1	3	5	3	0		
Şoför	0	1	4	14	4		
Ebe - Hemşire - Sağlık Memuru	2	0	1	9	1		

Tablo 8.18. incelendiğinde orta öğretim mezunu personellerin %77,90'ı herhangi bir KBRN olayı meydana geldiğinde kurum çalışanlarının gerekli müdahaleyi yapacak bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünürken, %22,09'u bu düşünceye katılmamaktadır. Önlisans mezunlarında ise %75,20'si bu düşünceyi desteklerken, %24,80'i ise desteklememektedir. Lisans mezunlarının %73,49'u bu düşünceyi desteklerken, %26,50'si desteklememektedir. Lisansüstü mezuniyete sahip personelin %38,88'i bu düşünceyi desteklerken %61,11'i ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,051 çıkması sonucunda herhangi bir KBRN olayı meydana geldiğinde kurum çalışanlarının gerekli müdahaleyi yapacak bilgi ve beceriye sahip olduğu düşüncesi ile katılımcıların öğrenim durumları ile istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Meslekler bakımından tablo 8.18. incelendiğinde ATT personellerin %71,75'i herhangi bir KBRN olayı meydana geldiğinde kurum çalışanlarının gerekli müdahaleyi yapacak bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünürken, %28,24'ü bu düşünceyi desteklememektedir. AABT personellerin %75,30'u desteklerken, %24,69'u desteklememektedir. Doktorların %45,83'ü desteklerken, %54,16'sı desteklememektedir. Şoförlerin %86,95'i desteklerken, %13,04'ü desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %80,76'sı bu düşünceyi desteklerken, %19,23'ü ise desteklememektedir. P değerinin 0,148 çıkması sonucunda herhangi bir KBRN olayı meydana geldiğinde kurum çalışanlarının gerekli müdahaleyi yapacak bilgi ve beceriye sahip olduğu düşüncesi ile katılımcıların meslekleri ile istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin on altıncı sorusu için belirlenen kriterler afet veya ODD'da görev alma ve tatbikatlara katılma durumları olmuştur. Bu itibarla elde edilen verilerle tablo 8.19. oluşturulmuştur.

Tablo 8.19. Çalışmamızın on altıncı sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Bir KBRN olayında kurumum müdahalenin yapılabilmesi için gerekli kapasiteye sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	2	25	20	10	10,371	0,035
Hayır	9	21	51	89	29		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	10	13	47	46	24	13,154	0,011
Hayır	3	10	29	63	15		

Tablo 8.19 incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %69,67’i bir KBRN olayında kurumun müdahalenin yapılabilmesi için gerekli kapasiteye sahip olduğunu düşünürken, %30,32’si ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %72,11’i bu düşüncüyü desteklerken, %27,88’i desteklememektedir. P değerinin 0,035 çıkması sonucunda afetlerde görev alma durumu ile kurumun bir KBRN olayında müdahalenin yapılabilmesi için gerekli kapasiteye sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikata katılma açısından tablo 8.19. incelendiğinde ise tatbikata katılan personellerin %66,78'i bir KBRN olayında kurumun müdahalenin yapılabilmesi için gerekli kapasiteye sahip olduğunu düşünürken, %33,21'i ise bu düşünceyi desteklememektedir. Tatbikatlara katılmayan personellerin ise %77,08'i bu düşünceyi desteklerken, %22,91'i bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,011 çıkışı sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kurumun bir KBRN olayında müdahalenin yapılabilmesi için gerekli kapasiteye sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Anketimizin on yedinci sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlere ilgili tatbikatlara katılma durumları olmuştur. Bu bağlamda elde edilen verilerle tablo 8.20. oluşturulmuştur.

Tablo 8.20. Çalışmamızın on yedinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun tatbikatlarla uygulanabilirliği denenmiş ve gerekli malzeme temini yapılmış bir KBRN planı vardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle ilgili Eğitim Alma							
Evet	11	18	62	67	28	3,788	0,435
Hayır	2	8	22	34	8		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	10	15	52	42	21	12,716	0,013
Hayır	3	11	31	60	15		

Tablo 8.20 incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %67,74'ü kurumun tatbikatlarla uygulanabilirliği denenmiş ve gerekli malzeme temini yapılmış bir KBRN planı olduğunu düşünürken, %32,25'i bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %71,62'si bu düşüncüyü desteklerken, %28,37'si ise ilgili düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,435 çıkması sonucunda afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile kurumun tatbikatlarla uygulanabilirliği denenmiş ve malzeme temini yapılmış bir KBRN planı olduğu düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin ise %63,57'si kurumun tatbikatlarla uygulanabilirliđi denenmiř ve gerekli malzeme temini yapılmıř bir KBRN planı olduđunu dűřünűrken, %36,42'si ise bu dűřűnceye katılmamaktadır. Tatbikatlara katılmayan personellerin ise %75,41'i bu dűřűnceyi desteklerken, %24,58'i ise ilgili dűřűnceyi desteklememektedir. P deđerinin 0,013 çıkması sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kurumun tatbikatlarla uygulanabilirliđi denetlenmiř ve malzeme temini yapılmıř bir KBRN planı olduđu dűřűncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduđu ۆlűlműřtűr.

Anketimizin on sekizinci sorusu için baz alınan kriterler katılımcıların afetlerle ilgili eğitim alma durumları ve meslek kriterleri olmuştur. Bu bağlamda elde edilen veriler ile tablo 8.21. oluşturulmuştur.

Tablo 8.21. Çalışmamızın on sekizinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumları ve meslek kriterinin karşılaştırılması

Kurumumuzda kullanılmakta olan tehlikeli maddeler belirlenerek risk oluşturmalarına karşı gerekli önlem alınmıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	9	7	50	88	32	0,411	0,982
Hayır	4	3	18	37	12		
Meslek							
ATT	7	4	35	68	17	38,755	0,029
AABT	4	4	22	32	19		
Doktor	0	2	8	2	0		
Şoför	0	1	4	14	4		
Ebe - Hemşire - Sağlık Memuru	2	0	2	8	1		

Tablo 8.21. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %77,95'i kurumlarında kullanılmakta olan tehlikeli maddeler belirlenerek risk oluşturmalarına karşı gerekli önlemlerin alındığını düşünürken, %22,04'ü bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %78,37'si bu

düşünceyi desteklerken, %21,62'si ise ilgili düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,982 çıkması sonucunda afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile kurumda kullanılmakta olan tehlikeli maddelerin belirlenip risk oluşturmalarına karşı gerekli tedbirlerin alındığı düşüncesi ile aralarında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Meslek bazında incelendiği zaman ATT olarak görev yapan personellerin %78,24'ü kurumlarında kullanılmakta olan tehlikeli maddeler belirlenerek risk oluşturmalarına karşı gerekli önlemlerin alındığını düşünürken, %21,75'i bu düşünceyi desteklememektedir. AABT personellerin ise %76,54'ü bu düşünceyi desteklerken, %23,45'i ilgili düşünceyi desteklememektedir. Doktorların %50'si bu düşünceyi desteklerken, %50'si ise ilgili düşünceyi desteklememektedir. Şoförlerin %86,95'i ilgili şekilde düşünürken, %13,04'ü ise bu düşünceye katılmamaktadır. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %76,92'si ilgili düşünceyi desteklerken, %23,07'si ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,029 çıkması sonucunda meslek kriteri ile kurumda kullanılmakta olan tehlikeli maddelerin belirlenip risk oluşturmalarına karşı gerekli tedbirlerin alındığı düşüncesi ile aralarında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Anketimizin on dokuzuncu sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara durumları olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.22. oluşturulmuştur.

Tablo 8.22. Çalışmamızın on dokuzuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumum bir KBRN olayında birlikte çalışacağı kurumları yeterli derecede tanımakta, birlikte eğitim, tatbikat yaparak işbirliğini geliştirmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle ilgili Eğitim Alma							
Evet	6	18	58	75	29	1,034	0,905
Hayır	2	8	25	31	8		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	7	11	50	51	21	8,663	0,070
Hayır	1	15	32	55	17		

Tablo 8.22. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %71,50'si kurumun bir KBRN olayında birlikte çalışacağı kurumları yeterli derecede tanımakta, birlikte eğitim, tatbikat yaparak işbirliğini geliştirdiğini düşünürken, %28,49'u bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %69,59'u ilgili düşüncüyü desteklerken, %30,40'ı ise ilgili düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,905 çıkması sonucunda afetlerle ilgili eğitim alma durumunun, kurumun bir KBRN olayında birlikte çalışacağı kurumları yeterli derecede tanımakta ve beraber eğitim ve tatbikat düzenleyerek iş birliğini

geliştirdikleri düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumunda ise adı geçen tatbikatlara katılan personellerin %69,28'i kurumun bir KBRN olayında birlikte çalışacağı kurumları yeterli derecede tanımakta, birlikte eğitim, tatbikat yaparak işbirliğini geliştirdiğini düşünürken, %30,71'i ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %73,33'ü bu düşüncüyü desteklerken, %26,66'sı ilgili düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,070 çıkması sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara durumunun, kurumun bir KBRN olayında birlikte çalışacağı kurumları yeterli derecede tanımakta ve beraber eğitim ve tatbikat düzenleyerek iş birliğini geliştirdikleri düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin yirminci sorusu için baz alınan kriterler afet veya ODD'da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.23. oluşturulmuştur.

Tablo 8.23. Çalışmamızın yirminci sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumum bir afet durumunda diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	0	12	31	14	8,971	0,062
Hayır	5	10	34	122	28		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	6	3	27	79	25	4,555	0,336
Hayır	3	7	19	74	17		

Tablo 8.23. incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %83,60’ı kurumun bir afet durumunda diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünürken, %16,39’u ise bu düşünceye katılmamaktadır. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %83,91’i ilgili düşünceyi desteklerken, %16,08’i bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,062 çıkması sonucunda afet veya ODD’da görev alma durumu ile kurumun bir afet durumunda diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olma düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin ise %83,92'si kurumun bir afet durumunda diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünürken, %16,07'si bu düşünceyi desteklememektedir. Tatbikatlara katılmayan personellerin ise %83,75'i ilgili düşünceyi desteklerken, %16,25'i bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,336 çıkması sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kurumun bir afet durumunda diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olma düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi birinci sorusu için baz alınan kriterler personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve tatbikatlara katılma durumları olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.24. oluşturulmuştur.

Tablo 8.24. Çalışmamızın yirmi birinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Diğer kurumlarla birlikte görev yapacak kurumumuz personeli, çalışacağı kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanımışlardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	8	15	52	84	27	8,916	0,063
Hayır	1	6	12	46	9		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	8	6	39	64	23	14,643	0,006
Hayır	1	15	25	66	13		

Tablo 8.24. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitime katılan personellerin %73,65'i diğer kurumlarla birlikte çalışacak personelin çalışacağı kurumların imkan ve kabiliyetlerini iyice tanıdığını düşünürken, %26,34'ü bu düşünciyi desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin ise %82,43'ü aynı düşünciyi savunurken, %17,56'sı ilgili düşünciyi desteklememektedir. P değerinin 0,063 çıkması sonucunda afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile diğer kurumlarla çalışacak personelin çalışacağı kurumun imkan ve kabiliyetlerini tanıması düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin ise %76,07'si diğer kurumlarla birlikte çalışacak personelin çalışacağı kurumların imkan ve kabiliyetlerini iyice tanıdığını düşünürken, %23,92'si ise ilgili düşünceyi desteklememektedir. Tatbikatlara katılmayan personellerin ise %76,25'i bu düşünceyi desteklerken, %23,75'i ilgili düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,006 çıkması ile afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile diğer kurumlarla çalışacak personelin çalışacağı kurumun imkan ve kabiliyetlerini tanıması düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi kinci sorusu için baz alınan kriterler personelin afet veya ODD'da görev alması ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılması olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.25. oluşturulmuştur.

Tablo 8.25. Çalışmamızın yirmi ikinci sorusu ile personellerin afet veya ODD’da görev alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun afette zarar görmesi halinde öncelikle kimlerden, nasıl yardım isteyeceği planlanmıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	3	3	15	25	15	7,709	0,103
Hayır	5	10	49	111	24		
Afetlerle İlgili Tatbikata Katılma							
Evet	7	5	41	61	26	4,420	0,006
Hayır	1	8	24	74	13		

Tablo 8.25 incelendiğinde afet veya ODD’da görev yapan personellerin %77,86’sı kurumun afette zarar görmesi halinde öncelikle kimlerden, nasıl yardım isteyeceği planlandığını düşünürken, %22,13’ü ise bu düşüncayı desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %80,15’i ilgili düşüncayı desteklerken, %19,84’ü ise bu düşüncayı desteklememektedir. P değerinin 0,0103 çıkması sonucunda afet veya ODD’da görev alma durumunun, kurumun afette zarar görmesi durumunda öncelikle kimlerden, nasıl yardım isteneceği planlandığı düşüncesiyle istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikata katılan personellerin ise %76,78'i kurumun afette zarar görmesi halinde öncelikle kimlerden, nasıl yardım isteyeceği planlandığını düşünürken, %23,21'i bu düşüncüyü desteklememektedir. Tatbikatlara katılmayan personellerin ise %82,5'i ilgili düşüncüyü desteklerken, %17,5'i bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,006 çıkması sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumunun kurumun afette zarar görmesi durumunda öncelikle kimlerden, nasıl yardım isteneceği planlandığı düşüncesiyle istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi üçüncü sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD'da görev alma durumları olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.26 oluşturulmuştur.

Tablo 8.26. Çalışmamızın yirmi üçüncü sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuz afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dâhil etmeye dair planlar yapmıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	8	11	52	88	27	6,654	0,155
Hayır	1	3	14	47	9		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	1	14	29	13	7,642	0,106
Hayır	5	13	52	106	23		

Tablo 8.26. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %75,80’i kurumun afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dâhil etmeye dair çalışmalar yaptığını düşünürken, %24,19’u ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Eğitim almayan personellerin ise %85,13’ü aynı düşüncüyü desteklerken, %14,86’sı ise ilgili düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,155 çıkması sonucunda afetlerle ilgili eğitim alma durumunun, kurumun afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dâhil etmeye dair çalışmalar yaptığı düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Afet veya ODD’da görev alma durumuna göre görev aldığını belirten personellerin %80,32’si kurumun afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dâhil etmeye dair çalışmalar yaptığını düşünürken, %19,67’si aynı düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %77,88’i ilgili düşünceyi desteklerken, %22,11’i ise bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,106 çıkması sonucunda personelin afet veya ODD’da görev alma durumu ile kurumun afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dâhil etmeye dair çalışmalar yaptığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi dördüncü sorusu için baz alınan kriterler afet yaşama ve afet veya ODD’da görev alma durumları olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.27. oluşturulmuştur.

Tablo 8.27. Çalışmamızın yirmi dördüncü sorusu ile personellerin afet yaşama ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuz bir afet durumunda halkı ve kurum personelini doğru şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yapmıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet Yaşama							
Evet	7	4	27	22	5	3,295	0,001
Hayır	2	8	45	106	34		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	3	4	16	24	14	5,498	0,240
Hayır	6	16	50	102	25		

Tablo 8.27. incelendiğinde daha önceden afet yaşayan personellerin %62,30’u kurumu bir afet durumunda halkı ve personeli doğru bir şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yaptığını düşünürken, %37,69’u ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Afet yaşamayan personellerin ise %83,33’ü ilgili düşüncüyü desteklerken, %16,66’sı ise aynı düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,001 çıkması sonucunda afet yaşama tecrübesi ile kurumun bir afet durumunda halkı ve personeli doğru bir şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yaptığı düşüncesi arasında istatistikî anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Afet veya ODD’da görev alan personellerin ise %75,40’ı kurumu bir afet durumunda halkı ve personelini doğru bir şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yaptığını düşünürken, %25,59’u bu düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %76,38’i aynı düşünceyi desteklerken, %23,61’i ilgili düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,240 çıkması sonucunda afet veya ODD’da görev alma durumu ile kurumun bir afet durumunda halkı ve personeli doğru bir şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yaptığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi beşinci sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili tatbikatlara katılma ve afet veya ODD’da görev alma olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.28. oluşturulmuştur.

Tablo 8.28. Çalışmamızın yirmi beşinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili tatbikata katılma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuz temel acil durum yönetimi prosedürlerini ihtiyaç duyulduğunda icra edebilir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	9	8	41	56	26	12,081	0,017
Hayır	2	12	24	66	16		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	4	20	20	13	8,692	0,069
Hayır	9	8	47	104	31		

Tablo 8.28 incelendiğinde afetlerle ilgili tatbikata katılan personellerin %73,21’i kurumun temel acil durum yönetimi prosedürlerini ihtiyaç duyulması halinde icra edebileceğini düşünürken, %26,78’i bu düşüncüyü desteklememektedir. Tatbikatlara katılmayan personellerin %78,33’ü aynı düşüncüyü desteklerken, %21,66’sı ilgili düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,017 çıkması sonucunda afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kurumun temel acil durum yönetimi prosedürlerini ihtiyaç duyulduğuna icra edebilir düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

Afet veya ODD’da görev alan personellerin %70,49’u kurumun temel acil durum yönetimi prosedürlerini ihtiyaç duyulması halinde icra edebileceğini düşünürken, %29,50’si aynı düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %79,64’ü ilgili düşünceyi desteklerken, %20,35’i aynı düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,069 çıkması sonucunda personellerin afet veya ODD’da görev alması durumunun, kurumun temel acil durum yönetimi prosedürlerini ihtiyaç duyulduğuna icra edebilir düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi altıncı sorusu için baz alınan kriterler afetlerle ilgili tatbikatlara katılma ve afet veya ODD’da görev yapma olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.29. oluşturulmuştur.

Tablo 8.29. Çalışmamızın yirmi altıncı sorusu ile personellerin afetlerle ilgili tatbikata katılma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Olay yerinde kurumumun ve diğer kurumların görevlileri koordine şekilde çalışırlar. Kritik safhalardaki bu kollektif çalışmaya kimin liderlik edeceği problem oluşturmaz.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	10	7	36	62	25	10,913	0,028
Hayır	1	9	28	68	14		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	2	17	26	12	5,154	0,272
Hayır	7	14	47	104	27		

Tablo 8.29. incelendiğinde afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %75’i olay yerinde kendi kurumu ve diğer kurumların görevlilerinin koordineli bir şekilde çalıştığını ve bu kollektif çalışmaya kimin liderlik edeceğinin problem olmayacağını düşünürken, %25’i bu düşüncüyü desteklememektedir. Tatbikatlara katılmayan personellerin ise %80’i bu düşüncüyü desteklerken, %20’si bu düşünceye katılmamaktadır. P değerinin 0,028 çıkması ile birlikte tatbikatlara katılma durumu ile olay yerinde kendi kurumu ve diğer kurumların görevlilerinin koordineli bir şekilde çalıştığı ve bu kollektif çalışmaya kimin liderlik edeceğinin problem olmayacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Afet veya ODD’da görev alma durumunda ise görev alan personellerin %76,22’si olay yerinde kendi kurumu ve diğer kurumların görevlilerinin koordineli bir şekilde çalıştığını ve bu kollektif çalışmaya kimin liderlik edeceğinin problem olmayacağını düşünürken, %23,77’si bu düşünceye katılmamaktadır. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %77,63’ü ilgili düşünceye katılırken, %22,36’sı aynı şeyi düşünmemektedir. P değerinin 0,272 çıkması ile afet veya ODD’da görev alma durumu ile olay yerinde kendi kurumu ve diğer kurumların görevlilerinin koordineli bir şekilde çalıştığı ve bu kollektif çalışmaya kimin liderlik edeceğinin problem olmayacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi yedinci sorusu için belirlenen kriterler katılımcıların mesleği ve afet veya ODD’da görev alma durumları olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.30 oluşturulmuştur.

Tablo 8.30. Çalışmamızın yirmi yedinci sorusu ile personellerin meslekleri ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Bir afet durumunda kurumumun yöneticileri afeti yönetebilecek bilgi ve beceriye sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	5	9	30	73	14	32,397	0,117
AABT	3	3	21	34	20		
Doktor	1	0	7	3	1		
Şoför	0	1	6	11	5		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	0	1	10	0		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	4	1	20	22	14	12,733	0,013
Hayır	6	13	47	104	29		

Katılımcıların meslekleri açısından ATT personelin %77,86’sı kurumun yöneticilerinin afet durumunda afeti yönetebilecek bilgi ve beceriye sahip olduklarını düşünüürken, %22,13’ü ise bu düşünceye katılmamaktadır. AABT personelin

%79,62'si ilgili fikri desteklerken, %20,37'si desteklememektedir. Doktorların %62,5'i ilgili fikri savunmaktayken, %37,5'i aynı fikirde değildir. Şoförlerin %82,60'ı aynı fikri desteklerken, %17,39'u desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %80,76'sı ilgili düşüncüyü savunurken, %19,23'ü aynı fikirde değildir. P değerinin 0,117 çıkmasıyla birlikte katılımcıların meslek faktörü ile kurumun yöneticilerinin bir afet yönetecek bilgi ve beceriye sahip olma düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

Personellerin afet veya ODD'da görev alma durumunda ise %75,40'ı kurumun yöneticilerinin afet durumunda afeti yönetebilecek bilgi ve beceriye sahip olduklarını düşünürken, %24,59'u bu düşünceye katılmamaktadır. Afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %78,64'ü aynı düşünceye katılırken, %21,35'i düşünmemektedir. P değerinin 0,013 çıkması ile afet veya ODD'da görev alma durumu ile kurumun yöneticilerinin bir afet yönetecek bilgi ve beceriye sahip olma düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu tespit edilmiştir.

Anketimizin yirmi sekizinci sorusu için afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.31. oluşturulmuştur.

Tablo 8.31. Çalışmamızın yirmi sekizinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması

Afette görevi olan personel görevini net ve ayrıntılı olarak bilmektedir. Görevini yerine getirebilecek bilgi ve beceriye sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	9	8	48	93	28	3,301	0,509
Hayır	1	4	16	43	10		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	6	4	39	62	29	15,587	0,004
Hayır	3	8	24	75	10		

Tablo 8.31. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %77,95'i afette görevi olan personelin görevini net ve ayrıntılı olarak bildiğini ve görevini yerine getirebilecek bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünürken, %22,04'ü bu düşünceye katılmamaktadır. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %82,43'ü aynı düşünceye sahipken, %17,56'sı aynı şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,509 çıkması sonucunda afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile afette görevi olan personelin görevini net ve ayrıntılı olarak bildiği ve görevini yerine getirebilecek bilgi ve beceriye sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %78,92'si afette görevi olan personelin görevini net ve ayrıntılı olarak bildiğini ve görevini yerine getirebilecek bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünürken, %21,07'si aynı şekilde düşünmemektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %80,83'ü aynı şekilde düşünürken, %19,16'sı bu şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,004 çıkması ile afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile afette görevi olan personelin görevini net ve ayrıntılı olarak bildiği ve görevini yerine getirebilecek bilgi ve beceriye sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin yirmi dokuzuncu sorusu için afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.32. olarak gösterilmiştir.

Tablo 8.32. Çalışmamızın yirmi dokuzuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması

Afet durumunda personellerin nasıl haberleşeceği planlanmıştır. Kurumun tüm personeli bu plandan haberdardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	11	13	49	87	26	1,797	0,773
Hayır	2	7	23	32	10		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	10	6	40	58	26	10,933	0,027
Hayır	3	14	31	61	11		

Tablo 8.32. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitimlere katılan personellerin %73,92'si afet durumunda personellerin nasıl haberleşeceğinin planlandığını ve tüm personelin bu planı bildiklerini düşünürken, %26,07'si düşünmemektedir. Afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin ise %72,29'u aynı şekilde düşünürken, %27,70'i düşünmemektedir. P değerinin 0,773 çıkması ile afetlerle ilgili eğitimlere katılma durumu ile kurum personelinin nasıl haberleşeceğinin planlandığı ve tüm personelin bu plandan haberdar olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %74,28'i afet durumunda personellerin nasıl haberleŖeceęinin planlandığını ve tüm personelin bu planı bildiklerini düşünürken, %25,71'i bu şekilde düşünmemektedir. İlgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %72,91'i aynı şekilde düşünürken, %27,08'i bu şekilde düşünmemektedir. P değerin 0,027 çıkmasıyla afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kurum personelinin nasıl haberleŖeceęinin planlandığı ve tüm personelin bu plandan haberdar olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu tespit edilmiştir.

Anketimizin otuzuncu sorusu için afet sebebiyle sevdiği birini kaybetme ve afet veya ODD'da görev yapma durumları baz alınmıştır. Elde edilen veriler tablo 8.33. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.33. Çalışmamızın otuzuncu sorusu ile personellerin afet sebebiyle sevdiklerinden birini kaybetme ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Afet anında görev başında olan personelin ailesi ve yakınları hakkında nasıl bilgi edineceği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet Sebebiyle Sevdiklerinden Birini Kaybetme							
Evet	2	2	1	2	0	8,858	0,065
Hayır	17	24	84	93	35		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	6	5	22	16	12	8,983	0,062
Hayır	13	21	63	81	21		

Tablo 8.33. incelendiğinde afetler sebebiyle sevdiklerinden birini kaybeden personellerin %35,71’i afet anında görev başında olan personellerin ailesi ve yakınları hakkında nasıl bilgi edineceğinin planlandığını düşünürken, %64,28’i bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetler sebebiyle sevdiklerinden kayıp yaşamayan personellerin ise %67,19’u ilgili düşünceye katılırken, %32,80’i bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,065 çıkması sonucunda afetler sebebiyle sevdiklerinden kayıp yaşama durumu ile afet anında görev başında olan personelin ailesi ve yakınları hakkında nasıl

bilgi edineceği planlandığı düşünceci arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

Afet veya ODD’da görev alan personellerin %63,93’ afet anında görev başında olan personellerin ailesi ve yakınları hakkında nasıl bilgi edineceğinin planlandığını düşünürken, %36,06’sı aynı şekilde düşünmemektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %67,08’i ilgili düşünceyi desteklerken, %32,91’i bu düşünceye katılmamaktadır. P değerinin 0,062 çıkması sonucunda afetlerde görev alma durumu ile afet anında görev başında olan personelin ailesi ve yakınları hakkında nasıl bilgi edineceği planlandığı düşünceci arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anketimizin otuz birinci sorusu için personellerin meslek ve afet ve ODD’da görev yapma durumları kriter olarak baz alınmıştır. Elde edilen veriler ile tablo 8.34. oluşturulmuştur.

Tablo 8.34. Çalışmamızın otuz birinci sorusu ile personellerin meslek ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Bir afette kurumumuz personelinin zarar görmesi durumunda, personel kurumumuzun yardımıyla mağduriyetinin azalacağına inanmaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	10	13	38	60	10	40,531	0,019
AABT	4	11	22	27	17		
Doktor	1	5	3	3	0		
Şoför	0	2	3	14	4		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	3	0	3	7	0		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	6	13	12	19	11	10,38	0,034
Hayır	11	27	52	89	20		

Tablo 8.34. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %67,93’ü bir afet durumunda kurum personelinin zarar görmesi durumunda ilgili personelin kurumun yardımıyla mağduriyetinin azalacağını düşünürken,%32,06’sı aynı şekilde

düşünmemektedir. AABT personellerin ise %67,90'ı bu düşünceye katılırken, %32,09'u anı şekilde düşünmemektedir. Doktorların ise %37,5'i ilgili düşünceyi savunurken, %62,5'i aynı şekilde düşünmemektedir. Şoförlerin %84,78'i ilgili fikri desteklerken, %15,21'i aynı fikirde değildir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %65,38'i bu şekilde düşünürken, %34,61'i aynı fikri desteklememektedir. P değerinin 0,019 çıkması ile birlikte katılımcıların meslek kriterleri ile bir afet durumunda kurum personelinin zarar görmesi durumunda ilgili personelin kurumun yardımıyla mağduriyetinin azalacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Afet veya ODD'da görev alan personellerin ise %59,01'i bir afet durumunda kurum personelinin zarar görmesi durumunda ilgili personelin kurumun yardımıyla mağduriyetinin azalacağını düşünürken, %40,98'i bu düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %67,83'ü bu düşünceyi desteklerken, %32,16'sı ise ilgili düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,034 çıkması ile afet veya ODD'da görev alma durumu ile bir afet durumunda kurum personelinin zarar görmesi durumunda ilgili personelin kurumun yardımıyla mağduriyetinin azalacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin otuz ikinci sorusu için afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.35. oluşturulmuştur.

Tablo 8.35. Çalışmamızın otuz ikinci sorusu ile afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Yöneticiler ve personel afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla afet planındaki görevlerini en iyi şekilde yerine getirecek becerileri kazanmışlardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	10	13	55	84	24	3,416	0,491
Hayır	1	4	23	39	7		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	8	8	40	62	22	10,033	0,040
Hayır	2	9	38	61	10		

Tablo 8.35. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %72,84'ü yöneticilerin ve personellerin afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla, afet planlarındaki görevlerini yerine getirebilecek becerileri yerine getirdiğini düşünürken, %27,15'i ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin ise %77,70'i ilgili düşüncüyü desteklerken, %22,29'u bu şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0491 çıkması ile afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile yöneticilerin ve personellerin afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla, afet planlarındaki görevlerini yerine getirebilecek becerileri yerine

getirdiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin ise %74,28'i yöneticilerin ve personellerin afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla, afet planlarındaki görevlerini yerine getirebilecek becerileri yerine getirdiğini düşünürken, %25,71'i bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %75'i ilgili düşüncüyü savunurken, %25'i bu düşünceye katılmamaktadır. P değerinin 0,040 çıkması ile afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile yöneticilerin ve personellerin afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla, afet planlarındaki görevlerini yerine getirebilecek becerileri yerine getirdiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin otuz üçüncü soru için katılımcıların öğrenim durumu ve meslekleri kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler 8.36. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.36. Çalışmamızın otuz üçüncü sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun afet planının hazırlanmasında personelin katkıda bulunmasında önem verilmiştir. Bu durum planın personel tarafından benimsenmesini sağlamıştır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	5	15	37	63	11	33,994	0,085
AABT	3	5	25	30	18		
Doktor	1	3	5	3	0		
Şoför	0	1	5	14	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	0	6	5	0		
Öğrenim Durumu							
Ortaöğretim	2	2	10	25	4	16,39	0,174
Önlisans	4	13	35	50	23		
Lisans	4	8	29	36	6		
Lisansüstü	1	0	5	3	0		

Tablo 8.36. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %70,61'i kurumun afet planı hazırlanırken personelin katkıda bulunduğunu ve bu durumun personel açısından planın benimsenmesini sağladığını düşünürken, %29,38'i ise bu düşünceyi desteklememektedir. AABT olarak görev yapan personellerin %74,69'u bu düşünceyi desteklerken, %25,30'u bu düşünceyi desteklememektedir. Doktorların %45,83'ü bu düşünceyi desteklerken, %54,16'sı ise desteklememektedir. Şoförlerin %84,78'i bu düşünceyi desteklerken, %15,21'i bu düşünceyi desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %61,53'ü bu düşünceyi desteklerken, %38,46'sı ise desteklememektedir. P değerinin 0,085 çıkması sonucunda katılımcıların meslekleri ile kurum afet planının hazırlanırken personellerin katkı sağladığı ve bu durumun personel tarafından planların benimsenmesini sağladığı düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Öğrenim durumları açısından ortaöğretim mezunları personellerin %79,06'sı kurumun afet planı hazırlanırken personelin katkıda bulunduğunu ve bu durumun personel açısından planın benimsenmesini sağladığını düşünürken, %20,93'ü bu düşünceyi desteklememektedir. Önlisans mezunu personellerin %72,4'ü ilgili düşünceyi savunurken, %27,6'sı bu düşünceyi desteklememektedir. Lisans mezunlarının %68,07'si ilgili düşünceyi savunurken, %31,92'si ilgili düşünceye katılmamaktadır. Lisansüstü mezuniyete sahip personellerin ise %61,11'i ilgili düşünceyi desteklerken, %38,88'i bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,174 çıkması ile personellerin öğrenim durumları ile kurum afet planının hazırlanırken personellerin katkı sağladığı ve bu durumun personel tarafından planların benimsenmesini sağladığı düşüncesi ile arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin otuz dördüncü sorusu için afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.37. oluşturulmuştur.

Tablo 8.37. Çalışmamızın otuz dördüncü sorusu ile afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuz personeli ve yöneticilerinde afetlerle mücadele etmede bilinç oluşmuştur.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	9	14	48	90	25	0,88	0,927
Hayır	3	6	20	38	7		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	10	7	36	64	23	11,167	0,025
Hayır	2	13	31	64	10		

Tablo 8.37. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %74,73'ü kurum personel ve yöneticilerinde afetlerle mücadele etmede bilinç oluştuğunu düşünürken, %25,26'sı ise bu düşüncüyü desteklememektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %74,32'si ilgili düşünceye katılırken, %25,67'si bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,927 çıkması sonucunda personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile kurumun personel ve yöneticilerinde afetlerde mücadelede bilinç oluştuğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %75'i kurum personel ve yöneticilerinde afetlerle mücadele etmede bilinç oluştuğunu düşünürken, %25'i bu düşünceye katılmamaktadır. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %74,58'i bu düşünceye katılırken %25,41'i bu düşünceye katılmamaktadır. P değerinin 0,025 çıkması sonucunda personellerin afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları ile kurumun personel ve yöneticilerinde afetlerde mücadelede bilinç oluştuğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin otuz beşinci sorusu için personellerin meslekleri ve afetlerle ilgili eğitimlere katılma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.38. oluşturulmuştur.

Tablo 8.38. Çalışmamızın otuz beşinci sorusu ile personellerin meslek ve afetlerle ilgili eğitim alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun afet planı hazırlamasında görev verilen personel afetle ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahiptir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	8	11	33	66	13	29,712	0,194
AABT	4	3	22	34	18		
Doktor	2	1	5	2	2		
Şoför	0	2	3	15	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	0	5	6	0		
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	13	12	49	84	28	1,98	0,740
Hayır	4	5	16	40	9		

ATT olarak görev yapan personellerin %72,90'ı kurumda afet planı hazırlanmasında görev verilen personelin afetle ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünürken, %27,09'u ise bu düşünceye

katılmamaktadır. AABT personelin %77,77'si aynı düşünceyi savunurken, %22,22'si aynı düşünceyi savunmamaktadır. Doktorların %54,16'sı ilgili düşünceyi desteklerken, %45,83'ü ise desteklememektedir. Şoförlerin ise %84,78'si ilgili düşünceyi desteklerken, %15,21'i desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %65,38'i ilgili düşünceyi desteklerken, %34,61'i desteklememektedir. P değerinin 0,194 çıkması ile katılımcılarının meslek kriteri ile kurumda afet planı hazırlanmasında görev verilen personelin afetle ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili eğitim alan personellerin ise %73,38'i kurumda afet planı hazırlanmasında görev verilen personelin afetle ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünürken, %26,61'i düşünmemektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %77,02'si aynı düşünceyi savunurken, %22,97'si aynı şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,740 çıkması sonucunda personelin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile kurumda afet planı hazırlanmasında görev verilen personelin afetle ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin otuz altıncı sorusu için personellerin meslek ve öğrenim durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.39. olarak verilmiştir.

Tablo 8.39. Çalışmamızın otuz altıncı sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzun yöneticileri afette personeline liderlik yapabilecek kabiliyet ve ilgiye sahipler.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P		
Meslek									
ATT	5	7	35	71	13	29,059	0,218		
AABT	5	3	21	35	17				
Doktor	1	2	4	3	2				
Şoför	0	1	4	12	6				
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	1	2	8	0	10,094	0,608		
Öğrenim Durumu									
Ortaöğretim	2	3	8	22	8				
Önlisans	5	5	34	58	23				
Lisans	5	5	20	47	6				
Lisansüstü	1	0	3	3	2				

Tablo 8.39. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %77,48'i kurumun yöneticilerinin afette personele liderlik yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahip olduğunu düşünürken, %22,51'i bu düşüncayı desteklememektedir. AABT personellerin %77,16'sı ilgili düşüncayı desteklerken, %22,83'ü bu düşüncayı desteklememektedir. Doktorların %58,33'ü ilgili düşüncayı desteklerken, %41,66'sı bu düşüncayı desteklememektedir. Şoförlerin %86,95'i ilgili düşüncayı savunurken, %13,04'ü ilgili düşüncayı desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %69,23'ü bu düşüncayı savunurken, %30,76'sı bu düşüncayı savunmamaktadır. P değerinin 0,218 çıkması sonucunda personellerin meslek durumları ile kurum yöneticileri afette personeline liderlik yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Öğrenim durumları açısından tablo 8.39 incelendiğinde ortaöğretim mezunu personellerin %79,06'sı kurumun yöneticilerinin afette personele liderlik yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahip olduğunu düşünürken, %20,93'ü düşünmemektedir. Önlisans mezunu personellerin %78,4'ü ilgili düşüncayı desteklerken, %21,6'sı ilgili düşüncayı desteklememektedir. Lisans mezunu personellerin %75,90'ı bu düşüncayı savunurken, %24,09'u savunmamaktadır. Lisansüstü mezuniyete sahip personellerin ise %72,22'si ilgili şekilde düşünürken, %27,77'si bu şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,608 çıkması sonucunda personellerin öğrenim durumları ile kurum yöneticileri afette personeline liderlik yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahip olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin otuz yedinci sorusu için yaş ve cinsiyet kriterleri baz alınmıştır. Elde edilen veriler ile tablo 8.40. oluşturulmuştur.

Tablo 8.40. Çalışmamızın otuz yedinci sorusu ile personellerin yaş ve cinsiyetlerinin karşılaştırılması

Kurumumuzda işler her zaman ekip anlayışı içerisinde yürütülmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Yaş							
18-24	1	1	10	25	10	16,416	0,424
25-34	6	7	50	56	28		
35-44	4	2	8	28	6		
45 ve üstü	1	1	3	10	3		
Cinsiyet							
Kadın	4	5	39	67	18	7,341	0,119
Erkek	8	6	28	56	29		

Tablo 8.40. incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %85,10'u kurumunda işlerin her zaman ekip anlayışı içinde yürütüldüğünü düşünürken, %14,89'u bu düşünceyi desteklememektedir. 25-34 yaş arası personellerin %74,14'ü ilgili düşünceyi desteklerken, %25,85'i desteklememektedir. 35-44 yaş arası personellerin ise %79,16'sı aynı şekilde düşünürken, %20,83'ü düşünmemektedir. İncelemede

kolaylık olması için 45-54 yaş arası ve 55 yaş ve üzeri kategoriyi işaretleyen katılımcılar birlikte değerlendirilmiştir. Bu bağlamda 45 ve üstü yaş personellerin ise %80,55'i ilgili düşünceyi desteklerken, %19,44'ü desteklememektedir. P değerinin 0,424 çıkması ile birlikte personellerin yaşı ile kurumunda işlerin her zaman ekip anlayışı içerisinde yürütüldüğü düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Kadın personellerin %78,57'si kurumunda işlerin her zaman ekip anlayışı içerisinde yürütüldüğünü düşünürken, %21,42'si düşünmemektedir. Erkek personellerin ise %77,95'i ilgili şekilde düşünürken, %22,04'ü düşünmemektedir. P değerinin 0,119 çıkması ile personellerin cinsiyetleri ile kurumunda işlerin her zaman ekip anlayışı içerisinde yürütüldüğü düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin otuz sekizinci sorusu için personellerin meslekleri ve yaşı kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.41. olarak verilmiştir.

Tablo 8.41. Çalışmamızın otuz sekizinci sorusu ile personellerin meslek ve yaşlarının karşılaştırılması

Afet dönemleri stres ve çatışmanın yoğun olduğu dönemlerdir. Personel bu durum göz önüne alınarak eğitilmiştir. Böyle durumlarda birbirlerine ve afetzedelere karşı nasıl davranacağını bilirler.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	4	7	28	72	20	53,401	0,001
AABT	2	4	20	34	21		
Doktor	0	3	5	4	0		
Şoför	0	2	2	16	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	3	0	1	9	0		
Yaş							
18-24	0	2	7	23	15	33,949	0,006
25-34	4	6	44	67	26		
35-44	4	4	5	30	5		
45 ve üstü	1	4	2	10	1		

Tablo 8.41. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %80,91'i afet dönemlerinin stresli ve çatışmaların yoğun olduğu dönemler olduğunu, personelin buna göre eğitildiğini ve birbirlerine ve afetzedelere karşı nasıl davranacağını bildiğini düşünürken, %19,08'i bu şekilde düşünmemektedir. AABT personellerin %80,24'ü ilgili düşüncüyü savunurken, %19,75'i bu şekilde düşünmemektedir. Doktorların %54,16'sı ilgili düşüncüyü savunurken, %45,83'ü savunmamaktadır. Şoför görevindeki personellerin %86,95'i bu düşüncüyü savunurken, %13,04'ü savunmamaktadır. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %73,07'si bu şekilde düşünürken, %26,92'si bu şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,001 çıkması sonucunda personellerin meslekleri ile afet dönemlerinin stresli ve çatışmaların yoğun olduğu dönemler olduğu, personelin buna göre eğitildiği ve birbirlerine ve afetzedelere karşı nasıl davranacağını bildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

18-24 yaş arası personellerin %88,29'u afet dönemlerinin stresli ve çatışmaların yoğun olduğu dönemler olduğunu, personelin buna göre eğitildiğini ve birbirlerine ve afetzedelere karşı nasıl davranacağını bildiğini düşünürken, %11,70'i bu şekilde düşünmemektedir. 25-34 yaş arası personellerin %78,23'ü ilgili düşüncüyü savunurken, %21,76'sı savunmamaktadır. 35-44 yaş arası personellerin %78,12'si ilgili düşüncüyü desteklerken, %21,87'si desteklememektedir. 45 ve üstü yaş personellerin ise %66,66'sı ilgili düşünceye sahipken, %33,33'ü bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,006 çıkması ile personellerin yaşı ile afet dönemlerinin stresli ve çatışmaların yoğun olduğu dönemler olduğu, personelin buna göre eğitildiği ve birbirlerine ve afetzedelere karşı nasıl davranacağını bildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin otuz dokuzuncu sorusu için personellerin meslek ve yaş durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.42. oluşturulmuştur.

Tablo 8.42. Çalışmamızın otuz dokuzuncu sorusu ile personellerin meslek ve yaşlarının karşılaştırılması

Kurumumuzda iyi bir arkadaşlık ortamı vardır. Bu ortam gergin anlarda dahi birbirimizle koordineli çalışmamıza olanak sağlamaktadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	7	7	33	62	22	30,802	0,16
AABT	7	3	18	35	18		
Doktor	0	2	5	3	2		
Şoför	0	1	2	17	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	3	0	3	7	0		
Yaş							
18-24	2	1	8	22	14	18,46	0,310
25-34	10	7	43	61	26		
35-44	4	2	7	28	7		
45 ve üstü	1	2	5	9	1		

Tablo 8.42. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %76,71'i kurumunda iyi bir arkadaşlık ortamı olduğunu ve bu ortamın gergin anlarda birbirleriyle koordineli çalışmasına olanak sağladığını düşünürken, %23,28'i bu şekilde düşünmemektedir. AABT personellerin %76,54'ü aynı şekilde düşünürken, %23,45'i düşünmemektedir. Doktorların %62,5'i ilgili şekilde düşünürken, %37,5'i düşünmemektedir. Şoförlerin %91,30'u ilgili düşünceyi savunurken, %8,69'u savunmamaktadır. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %65,38'i ilgili şekilde düşünürken, %34,61'i düşünmemektedir. P değerinin 0,16 çıkması sonucunda personelin meslekleri ve kurumunda iyi bir arkadaşlık ortamı olduğu ve bu ortamın gergin anlarda birbirleriyle koordineli çalışmasına olanak sağladığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

18-24 yaş arası personellerin %85,10'u kurumunda iyi bir arkadaşlık ortamı olduğunu ve bu ortamın gergin anlarda birbirleriyle koordineli çalışmasına olanak sağladığını düşünürken, %14,89'u düşünmemektedir. 25-34 yaş arası personellerin %73,80'i aynı şekilde düşünürken, %26,19'u düşünmemektedir. 35-44 yaş arası personellerin %80,20'si ilgili şekilde düşünürken, %19,79'u bu düşünceyi desteklememektedir. 45 yaş ve üstü personellerin %69,44'ü aynı düşünceyi desteklerken, %30,55'i bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,310 çıkması sonucunda personellerin yaşı ile kurumunda iyi bir arkadaşlık ortamı olduğu ve bu ortamın gergin anlarda birbirleriyle koordineli çalışmasına olanak sağladığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin kırkinci sorusu için personelin yaş ve cinsiyet farklılıkları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.43. olarak verilmiştir.

Tablo 8.43. Çalışmamızın kırkinci sorusu ile personellerin yaş ve cinsiyetlerinin karşılaştırılması

Afetler beni strese sokar, ne yaptığımı bilmem.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Yaş							
18-24	14	11	8	12	2	17,837	0,334
25-34	36	33	37	24	17		
35-44	15	9	7	14	3		
45 ve üstü	6	5	2	5	0		
Cinsiyet							
Kadın	35	34	33	23	8	10,556	0,032
Erkek	36	26	17	34	14		

Tablo 8.43. incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %38,29'u afetlerin kendilerini strese soktuklarını ve ne yaptıklarını bilmediklerini düşünürken, %61,70'i bu düşünceye katılmamaktadır. 35-34 yaş arası personellerin ise %40,47'si aynı şekilde düşünürken, %59,52'si aynı şekilde düşünmemektedir. 35-44 yaş arası personellerin %42,70'i ilgili düşünceyi desteklerken, %57,29'u desteklememektedir.

45 yaş ve üstü personellerin %33,33'ü aynı düşünceyi paylaşırken, %66,66'sı aynı şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,334 çıkması ile personellerin yaşı ile afetlerin kendilerini strese soktuğu ve ne yaptıklarını bilemediği düşünceleri arasında istatistiki anlamda anlamlı bir anlamlılık bulunmadığı ölçölmüştür.

Kadın personellerin %35,71'i afetlerin kendilerini strese soktuklarını ve ne yaptıklarını bilmediklerini düşünürken, %64,28'i bu düşünceye katılmamaktadır. Erkek personellerin ise %44,48'i aynı şekilde düşünürken, %55,51'i düşünmemektedir. P değerinin 0,032 çıkması sonucunda personellerin cinsiyeti ile afetlerin kendilerini strese soktuğu ve ne yapacağını bilememe düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçölmüştür.

Anketimizin kırk birinci sorusu için personellerin meslekleri ve afet veya ODD'da görev alma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.44. olarak verilmiştir.

Tablo 8.44. Çalışmamızın kırk birinci sorusu ile personellerin meslek ve afet veya ODD’da görev alma durumunun karşılaştırılması

Bir afet sırasında kurumumuzda liderlik sorunu yaşanacağını düşünmüyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	6	11	27	70	17	34,282	0,08
AABT	5	7	20	30	19		
Doktor	0	2	3	7	0		
Şoför	2	3	4	12	2		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	3	1	1	8	0		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	6	5	14	22	14	8,227	0,084
Hayır	11	18	39	105	26		

Tablo 8.44. incelendiğinde ATT personellerin %76,71’i afet sırasında afet sırasında kurumunda liderlik sorunu yaşanacağını düşünmezken, %23,28’i ilgili sorunun yaşanacağını düşünmektedir. AABT personellerin ise %72,83’ü ilgili sorunun

yaşanacağını düşünmezken, %27,16'sı sorunun yaşanacağını düşünmektedir. Doktorların %70,83'ü ilgili sorunun yaşanacağını düşünmezken, %29,16'sı ilgili sorunun yaşanacağını düşünmektedir. Şoförlerin %69,56'sı bahsi geçen sorunun yaşanacağını düşünmezken, %30,43'ü düşünmemektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %65,38'i ilgili sorunun yaşanacağını düşünmezken, %34,61'i düşünmektedir. P değerinin 0,08 çıkması sonucunda personellerin meslekleri ile afet sırasında kurumda liderlik sorunu yaşanmayacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afet veya ODD'da görev alan personellerin %70,49'u afet sırasında afet sırasında kurumunda liderlik sorunu yaşanacağını düşünmezken, %29,50'si düşünmektedir. Afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %75,62'si böyle bir sorunun yaşanmayacağını düşünürken, %24,37'si yaşanacağını düşünmektedir. P değerinin 0,084 çıkması sonucunda personellerin afet veya ODD'da görev alma durumu ile afet sırasında kurumda liderlik sorunu yaşanmayacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin kırk ikinci sorusu için personellerin meslek ve yaşları kriter olarak alınmıştır. Elde edilen veriler tablo 8.45. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.45. Çalışmamızın kırk ikinci sorusu ile personellerin meslek ve yaşlarının karşılaştırılması

Bu kurumda kendimi bir ekibin parçası gibi hissediyorum.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	2	4	23	79	23	39,688	0,023
AABT	6	3	14	33	25		
Doktor	1	1	1	7	2		
Şoför	0	1	1	17	4		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	3	0	2	8	0		
Yaş							
18-24	2	0	8	22	15	13,861	0,609
25-34	8	7	25	76	31		
35-44	1	1	7	32	7		
45 ve üstü	1	1	4	9	3		

Tablo 8.45. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personelin %86,64'ü kendisinin bu kurumda bir ekibin parçası olduğunu düşünürken, %13,35'i düşünmemektedir. AABT personellerin %80,24'ü ilgili düşünceyi desteklerken, %19,75'i desteklememektedir. Doktorların %79,16'sı ilgili düşünceyi desteklerken, %20,83'ü desteklememektedir. Şoförlerin %93,47'si aynı şekilde düşünürken, %6,52'si düşünmemektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %69,23'ü ilgili düşünceyi savunurken, %30,76'sı savunmamaktadır. P değerinin 0,023 çıkması sonucunda personellerin meslekleri ile kendini kurumda ekibin bir parçası olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olduğu ölçülmüştür.

18-24 yaş arası personellerin %87,23'ü kendisinin bu kurumda bir ekibin parçası olduğunu düşünürken, %12,76'sı düşünmemektedir. 25-34 yaş arası personellerin %81,29'u ilgili düşünceyi savunurken, %18,70'i aynı şekilde düşünmemektedir. 35-44 yaş arası personellerin %88,54'ü ilgili şekilde düşünürken, %11,45'i düşünmemektedir. 45 yaş ve üstü personellerin ise %77,77'si aynı şekilde düşünürken, %22,22'si aynı şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,609 çıkması sonucunda personellerin yaşları ile kendini kurumda ekibin bir parçası olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık olmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin kırık üçüncü sorusu için personellerin meslek ve öğrenim durumları kriter olarak alınmıştır. Elde edilen veriler tablo 8.46. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.46. Çalışmamızın kırk üçüncü sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuz çalışanlarınca afet durumlarında triaj başarılı bir şekilde uygulanacaktır	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	6	6	19	75	25	30,335	0,174
AABT	2	2	17	35	25		
Doktor	0	0	5	6	1		
Şoför	0	1	1	15	6		
Ebe - Hemşire - Sağlık Memuru	2	0	1	9	1		
Öğrenim Durumu							
Ortaöğretim	1	0	6	25	11	28,315	0,005
Önlisans	5	3	21	63	33		
Lisans	4	4	14	47	14		
Lisansüstü	0	0	3	5	1		

ATT olarak görev yapan personellerin %83,58'i kurum çalışanlarınca afet durumlarında triaj çalışmasının başarılı bir şekilde uygulanacağını düşünürken, %16,41'i düşünmemektedir. AABT personellerin ise %84,56'sı aynı şekilde düşünürken, %15,43'ü düşünmemektedir. Doktorların %79,16'sı aynı şekilde düşünürken, %20,83'ü bu düşünceye katılmamaktadır. Şoförlerin %93,47'si bu düşünceyi desteklerken, %6,52'si desteklememektedir. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapanların ise %80,76'sı bu düşünceyi desteklerken, %19,23'ü ise desteklememektedir. P değerinin 0,174 çıkması ile personellerin meslekleri ve kurum çalışanlarının afet durumunda triaj çalışmalarını başarılı bir şekilde uygulanacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda anlamlı bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Öğrenim durumlarına göre ortaöğretim mezunu personellerin %90,69'u kurum çalışanlarınca afet durumlarında triaj çalışmasının başarılı bir şekilde uygulanacağını düşünürken, %9,30'u aynı şekilde düşünmemektedir. Önlisans mezunlarının %85,2'si aynı şekilde düşünürken, %14,8'i aynı şekilde düşünmemektedir. Lisans mezunlarının %81,92'si bu düşünceyi desteklerken, %18,07'si bu düşünceyi desteklememektedir. Lisansüstü mezuniyete sahip personellerin ise %83,33'ü ilgili düşünceyi desteklerken, %16,66'sı desteklememektedir. P değerinin 0,005 çıkması sonucunda personellerin meslekleri ve kurum çalışanlarının afet durumunda triaj çalışmalarını başarılı bir şekilde uygulanacağı düşüncesi arasında istatistiki anlamda anlamlı bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin kırk dördüncü sorusu için personellerin meslekleri ve afetlerle ilgili eğitim alma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.47. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.47. Çalışmamızın kırk dördüncü sorusu ile personellerin meslek ve afetlerle ilgili eğitim alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumuzda triaj çalışmalarına önem verilmektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	3	7	22	76	23	23,872	0,469
AABT	2	4	15	34	26		
Doktor	0	0	4	7	1		
Şoför	0	1	0	17	5		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	1	1	1	9	1		
Afetlerle İlgili Eğitim Alma							
Evet	5	9	27	102	43	1,724	0,786
Hayır	1	2	13	43	15		

ATT olarak görev yapan personellerin %83,96'sı kurumunda triaj çalışmalarına önem verildiğini düşünürken, %16,03'ü düşünmemektedir. AABT personellerin ise %83,33'ü aynı şekilde düşünürken, %16,66'sı ise bu düşünceyi desteklememektedir. Doktorların da aynı şekilde %83,33'ü bu düşünceyi desteklerken, %16,66'sı bu düşünceyi desteklememektedir. Şoförlerin %95,65'i ilgili düşünceyi savunurken, %19,23'ü bu düşünceyi savunmamaktadır. Ebe, hemşire, sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %80,76'sı ilgili düşünceyi savunurken, %19,23'ü ise ilgili düşünceyi savunmamaktadır. P değerinin 0,469 çıkması sonucunda personellerin meslek kriteri ile kurumda triaj çalışmalarına önem verildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili eğitim alan personellerin ise %85,21'i kurumda triaj çalışmalarına önem verildiğini düşünürken, %14,78'i aynı düşünceye sahip değildir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %87,16'sı ilgili düşünceyi savunurken, %12,83'ü savunmamaktadır. P değerinin 0,786 çıkması sonucunda personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile kurumda triaj çalışmalarına önem verildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin kırk beşinci sorusu için belirlenen kriterler personelin meslek ve öğrenim durumları olmuştur. Elde edilen verilerle tablo 8.48. oluşturulmuştur.

Tablo 8.48. Çalışmamızın kırk beşinci sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Afet durumlarında artış gösterebilecek bazı özel patolojilere karşı (crush sendromu gibi) tüm personel eğitilmiştir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	5	7	32	70	17	50,387	0,001
AABT	3	3	24	28	23		
Doktor	1	4	4	2	1		
Şoför	0	1	2	17	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	1	0	4	8	0	9,802	0,633
Öğrenim Durumu							
Ortaöğretim	1	0	11	23	8		
Önlisans	5	7	25	59	29		
Lisans	4	4	27	38	10		
Lisansüstü	0	2	4	3	0		

Tablo 8.48. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %78,62'si afet durumlarında artış gösterebilecek bazı özel patolojilere karşı tüm personelin eğitildiğini düşünürken, %21,37'si bu düşünceye katılmamaktadır. AABT personellerin %77,77'si ilgili düşünceyi desteklerken, %22,22'si bu düşünceyi desteklememektedir. Doktorların %41,66'sı bu düşünceyi desteklerken, %58,33'ü desteklememektedir. Şoförlerin %91,30'su ilgili düşünceyi savunurken, %8,69'u bu düşünceye karşı çıkmaktadır. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %76,92'si ilgili düşünceyi savunurken, %23,07'si bu düşünceyi savunmamaktadır. P değerinin 0,001 çıkması sonucunda personellerin meslek kriterleri ile afet durumlarında artış gösterebilecek patolojilerle karşı tüm personelin eğitildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Öğrenim durumlarına göre ortaöğretim mezunu personellerin %84,88'i afet durumlarında artış gösterebilecek bazı özel patolojilere karşı tüm personelin eğitildiğini düşünürken, %15,11'i bu düşünceyi desteklememektedir. Önlisans mezunu personellerin %80,4'ü bu düşünceyi desteklerken, %19,6'sı desteklememektedir. Lisans mezunlarının %74,09'u bu düşünceyi savunurken, %25,90'ı savunmamaktadır. Lisansüstü mezuniyete sahip personellerin %55,55'i ilgili düşünceye katılırken, %44,44'ü bu düşünceye katılmamaktadır. P değerinin 0,633 çıkması sonucunda personellerin öğrenim durumları kriteri ile afet durumlarında artış gösterebilecek patolojilerle karşı tüm personelin eğitildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin kırk altıncı sorusu için personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD'da görev alma kriterleri baz alınmıştır. Elde edilen veriler tablo 8.49. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.49. Çalışmamızın kırk altıncı sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumda afet esnasında kayıt tutmaya büyük önem verilmiştir. Bu amaçla görevlendirilen personel kayıt tutmanın öneminin farkındadır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim							
Alma							
Evet	7	15	45	87	32	1,022	0,906
Hayır	2	7	21	34	10		
Afet veya ODD’da Görev							
Alma							
Evet	3	4	12	27	15	4,258	0,372
Hayır	6	18	54	93	28		

Tablo 8.49. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %76,07’si kurumunda afet esnasında kayıt tutmaya önem verildiğini ve bu amaçla görevlendirilen personelin kayıt tutmanın öneminin farkında olduğunu düşünürken, %23,92’si bu düşünceye karşı çıkmaktadır. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %73,64’ü ilgili düşünceyi desteklerken, %26,35’i bu düşünceyi desteklememektedir. P değerinin 0,906 çıkması sonucunda personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile kurumda afet esnasında kayıt tutmaya önem verildiği ve bu

amaçla görevlendirilen personelin kayıt tutmanın öneminin farkında olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afet veya ODD'da görev alan personellerin %78,68'i kurumunda afet esnasında kayıt tutmaya önem verildiğini ve bu amaçla görevlendirilen personelin kayıt tutmanın öneminin farkında olduğunu düşünürken, %21,31'i ise bu düşünceye katılmamaktadır. Afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %74,37'si aynı düşünceyi savunurken, %25,62'si bu düşünceyi savunmamaktadır. P değerinin 0,372 çıkması sonucunda personellerin afet veya ODD'da görev alma durumları ile kurumda afet esnasında kayıt tutmaya önem verildiği ve bu amaçla görevlendirilen personelin kayıt tutmanın öneminin farkında olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin kırk yedinci sorusu için afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.50. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.50. Çalışmamızın kırk yedinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumlarının karşılaştırılması

Kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntemler ve malzemeler temin edilerek ilgili personele öğretilmiştir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim							
Alma							
Evet	8	10	49	83	36	3,918	0,417
Hayır	1	4	20	40	9		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	6	4	44	55	31	14,094	0,007
Hayır	3	10	25	67	15		

Tablo 8.50. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitimlere katılan personellerin %77,15'i kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntemler ve malzemelerin temin edilerek ilgili personele eğitim verildiğini düşünürken, %22,84'ü aynı şekilde düşünmemektedir. Afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin ise %79,72'si aynı düşünceyi savunurken, %20,27'si bu düşünceye karşı çıkmışlardır. P değerinin 0,417 çıkması sonucunda personellerin afetlerle ilgili eğitimlere katılması durumu ile kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntem ve malzemelerin temin edilerek ilgili personele

öğretildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin ise %77,14'ü kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntemler ve malzemelerin temin edilerek ilgili personele eğitim verildiğini düşünürken, %22,85'i bu şekilde düşünmemektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %78,75'i ilgili düşüncüyü savunurken, %21,25'i bu düşüncüyü savunmamaktadır. P değerinin 0,007 çıkması sonucunda personellerin afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu ile kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntem ve malzemelerin temin edilerek ilgili personele öğretildiği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Anketimizin kırk sekizinci sorusu için personellerin afet yaşama durumu ve afet veya ODD'da görev alma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda elde edilen verilerle tablo 8.51. oluşturulmuştur.

Tablo 8.51. Çalışmamızın kırk sekizinci sorusu ile personellerin afet yaşama ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Kurumum çalışan personelinin afette ruh sağlığı yönünden etkileneceğini düşünerek hazırlıklarını yapar.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afet Yaşama							
Evet	4	11	20	23	7	3,079	0,545
Hayır	14	22	46	87	26		
Afet veya ODD’da Görev Alma							
Evet	5	7	15	23	11	2,33	0,675
Hayır	13	25	50	88	23		

Tablo 8.51. incelendiğinde daha öncesinde afet yaşama tecrübesi olan personellerin %61,53’ü kurumun personelinin afette ruh sağlığının etkileneceği yönünde hazırlık yaptığını düşünürken, %38,46’sı bu düşüncüyü desteklememektedir. Daha önce afet yaşama tecrübesi olmayan personellerin ise %69,74’ü bu düşüncüyü savunurken, %30,25’i bu düşüncüyü savunmamaktadır. P değerinin 0,545 çıkması sonucunda daha önce afet yaşama durumu ile kurumun personelinin afette ruh sağlığı yönünden etkileneceğini düşünerek hazırlık yaptığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afet veya ODD’da görev alan personellerin ise %68,03’ü kurumun personelinin afette ruh sağlığının etkileneceği yönünde hazırlık yaptığını düşünürken, %31,96’sı ise bu düşünceyi desteklememektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin ise %68,34’ü ilgili düşünceyi savunurken, %31,65’i ise savunmamaktadır. P değerin 0,675 çıkması sonucunda personelin afet veya ODD’da görev yapması durumu ile kurumun personelinin afette ruh sağlığı yönünden etkileneceğini düşünerek hazırlık yaptığı düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin kırk dokuzuncu sorusu için personellerin afetlerle ilgili eğitimlere katılma ve afet veya ODD’da görev yapma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.52. oluşturulmuştur.

Tablo 8.52. Çalışmamızın kırk dokuzuncu sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afet veya ODD’da görev alma durumlarının karşılaştırılması

Kurum personelinin afetten etkileneceği gibi afetten etkilenenlere yönelik hizmet vereceğini bilerek personelinin afetlerde ruh sağlığı yönünden birbirlerine ve afetzedelere yardımcı olacak şekilde yetiştirir	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim							
Alma							
Evet	12	15	47	85	27	13,711	0,008
Hayır	3	14	8	42	7		
Afet veya ODD’da Görev							
Alma							
Evet	4	7	14	25	11	2,662	0,616
Hayır	11	22	40	102	24		

Tablo 8.52. incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %72,84’ü personelin afetten etkilenenlerin yanında kendisinin de afetten etkileneceğini bilerek kurumun personelinin hem birbirlerine hem de afetzedelere yardım edecek şekilde yetiştireceğini düşünürken, %27,15’i bu düşünceye katılmamaktadır. Afetlerle ilgili

eğitim almayan personellerin ise %71,62'si bu düşünceyi savunurken, %28,37'si ise bu düşünceyi savunmamaktadır. P değerinin 0,008 çıkması sonucunda personelin afetlerle ilgili eğitim alma durumu ile personelin afetten etkilenenlerin yanında kendisinin de afetten etkileneceğini bilerek kurumun personelini hem birbirlerine hem de afetzedelere yardım edecek şekilde yetiştireceği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunduğu ölçülmüştür.

Afet veya ODD'da görev alan personellerin %70,49'u personelin afetten etkilenenlerin yanında kendisinin de afetten etkileneceğini bilerek kurumun personelini hem birbirlerine hem de afetzedelere yardım edecek şekilde yetiştireceğini düşünürken, %29,50'si aynı şekilde düşünmemektedir. Afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %73,36'sı ilgili düşünceyi savunurken, %26,63'ü savunmamaktadır. P değerinin 0,616 çıkması sonucunda personellerin afet veya ODD'da görev yapması durumu ile personelin afetten etkilenenlerin yanında kendisinin de afetten etkileneceğini bilerek kurumun personelini hem birbirlerine hem de afetzedelere yardım edecek şekilde yetiştireceği düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin ellinci sorusu için personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen verilerle tablo 8.53. oluşturulmuştur.

Tablo 8.53. Çalışmamızın ellinci sorusu ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma ve afetlerle ilgili tatbikata katılma durumlarının karşılaştırılması

Kurumumun afette meydana gelebilecek kendiliğinden kaynaklanacak veya çevreden gelen çevre sağlığı sorunlarını çözmeye yönelik bir planı vardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Afetlerle İlgili Eğitim							
Alma							
Evet	10	12	55	83	26	2,668	0,615
Hayır	2	7	17	37	11		
Afetlerle İlgili Tatbikatlara Katılma							
Evet	8	10	41	58	23	3,389	0,495
Hayır	4	9	30	62	15		

Afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,38'i kurumun afette meydana gelebilecek kendiliğinden kaynaklanan veya çevreden gelen çevre sağlığı sorunlarını çözmeye yönelik bir planı olduğunu düşünürken, %26,61'i böyle bir planın olmadığını düşünmektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %76,35'i böyle bir planın olduğunu savunurken, %23,64'ü bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin

0,615 çıkması sonucunda kurumun afette meydana gelebilecek kendiliğinden kaynaklanan veya çevreden gelen çevre sağlığı sorunlarını çözmeye yönelik bir planı olduğu düşüncesi ile personellerin afetlerle ilgili eğitim alma durumu arasından istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %72,5'i kurumun afette meydana gelebilecek kendiliğinden kaynaklanan veya çevreden gelen çevre sağlığı sorunlarını çözmeye yönelik bir planı olduğunu düşünürken, %27,5'i ise böyle bir planın olmadığını düşünmektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %76,66'ı böyle bir planın olduğunu düşünürken, %23,33'ü bu düşüncüyü desteklememektedir. P değerinin 0,495 çıkması sonucunda kurumun afette meydana gelebilecek kendiliğinden kaynaklanan veya çevreden gelen çevre sağlığı sorunlarını çözmeye yönelik bir planı olduğu düşüncesi ile personellerin afetlerle ilgili tatbikatlara katılma durumu arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Anketimizin son sorusu olan elli birinci sorusu için personellerin meslek ve öğrenim durumları kriter olarak belirlenmiştir. Elde edilen veriler tablo 8.54. olarak sunulmuştur.

Tablo 8.54. Çalışmamızın elli birinci sorusu ile personellerin meslek ve öğrenim durumlarının karşılaştırılması

Kurumumun afetlerde toplum sağlığı hizmetlerini izleyecek, değerlendirecek ve gerektiği zaman müdahale edecek bir planı vardır.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Value	P
Meslek							
ATT	8	8	32	68	15	28,732	0,230
AABT	2	6	28	29	16		
Doktor	1	1	5	5	0		
Şoför	0	2	2	16	3		
Ebe – Hemşire – Sağlık Memuru	2	0	3	8	0		
Öğrenim Durumu							
Ortaöğretim	3	1	9	24	6	10,004	0,616
Önlisans	4	8	33	57	23		
Lisans	5	7	24	39	8		
Lisansüstü	1	0	3	5	0		

Tablo 8.54. incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %75,57'si kurumun afetlerde toplum sağlığı hizmetini izleyecek, değerlendirecek ve gerektiğinde müdahalede edecek bir planı olduğunu düşünürken, %24,42'si böyle bir planın olmadığını düşünmektedir. AABT personellerin %72,83'ü böyle bir planın varlığını düşünürken, %27,16'sı böyle bir planın olmadığını düşünmektedir. Doktorların %62,5'i ilgili planın olduğunu düşünürken, %37,5'i ilgili planın olmadığını düşünmektedir. Şoförlerin %86,95'i bahsi geçen planın olduğunu düşünürken, %13,04'ü bu düşünceye katılmamaktadır. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak çalışan personellerin %73,07'si ilgili planın varlığını düşünürken, %26,92'si bu düşünceye katılmamaktadır. P değerinin 0,230 çıkması sonucunda personellerin meslek kriteri ile kurumun toplum sağlığı hizmetini izleyecek, değerlendirecek ve gerektiğinde müdahalede edecek bir planı olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

Öğrenim durumu açısından ortaöğretim mezunu personellerin %80,23'ü kurumun toplum sağlığı hizmetini izleyecek, değerlendirecek ve gerektiğinde müdahalede edecek bir planı olduğunu düşünürken, %19,76'sı bu düşünceye katılmamaktadır. Önlisans mezunlarının %77,2'si ilgili planın varlığını düşünürken, %22,8'i bu şekilde düşünmemektedir. Lisans mezunlarının %71,08'i ilgili planın varlığını düşünürken, %28,91'i bu şekilde düşünmemektedir. Lisansüstü mezuniyete sahip personellerin ise %72,22'si ilgili planın varlığını düşünürken, %27,77'si bu şekilde düşünmemektedir. P değerinin 0,616 çıkması sonucunda personellerin öğrenim durumları ile kurumun toplum sağlığı hizmetini izleyecek, değerlendirecek ve gerektiğinde müdahalede edecek bir planı olduğu düşüncesi arasında istatistiki anlamda bir anlamlılık bulunmadığı ölçülmüştür.

9. TARTIŞMA

Çalışmamızın bulguları incelendiğinde anketimize katılan personellerin %51,15'inin kadın, %48,84'ünün erkek olduğu görülmektedir. Cinsiyet dağılımında yaklaşık olarak bir eşitlikten bahsetmek mümkündür.

Çalışmamıza katılan personellerin yaş dağılımlarına bakıldığında 18-24 yaş arası bireyler %18,07'sini, 25-34 yaş arası bireyler %54,53'ünü, 35-44 yaş arası bireyler %18,46'sını ve 45 yaş ve üstü bireyler ise %6,91'ni oluşturmaktadır. İlgili yüzdelikler incelendiğinde 35 yaş altı bireylerin oranı katılımcıların %72,6'sını oluşturmaktadır. Bu bağlamda genç sayılabilecek bir ekiple acil sağlık hizmeti verildiği söylenebilir.

Öğrenim durumları açısından katılımcıların %16,53'ü orta öğretim, %48,07'si önlisans, %31,92'si lisans ve %3,46'sı ise lisansüstü öğrenime sahiptir. Katılımcıların %83,47'si yükseköğrenim tecrübesine sahip olmasıyla öğrenim durumunun yüksek olduğu söylenebilir.

Meslek dağılımları açısından bakıldığında katılımcıların %50,38'i ATT, %31,15'i AABT, %4,61'i doktor, %8,84'ü şoför, %4,99'u ise ebe, hemşire ve sağlık memurları oluşturmaktadır. Çalışmamızın evreni sadece 112 İl Ambulans Başhekimliğinde çalışan personeller oluşturduğu için katılımcıların %90,37'si ATT, AABT ve şoför personeller oluşturmaktadır. Burdur çapında sadece komuta kontrol merkezi ve az sayıda ASHİ'nda doktor görevlendirildiği için, doktorların oranı düşük çıkmıştır. Ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personeller ise çoğunlukla İl Ambulans Servisi Başhekimliğinin büro işlerinde çalıştıkları için oranı yine düşük çıkmıştır.

Çalışmamıza katılan personellerin %86,92'si aktif olarak sahada görev alırken, %13,07'si aktif olarak sahada görev almamaktadır.

Çalışmamıza katılan personellerin %25'i yaşadıkları yerde bir afet meydana geldiğini söylerken; %75'i yaşadıkları yerde herhangi bir afet yaşamadıklarını

belirtmişlerdir. Sakarya’da yapılan benzer çalışmada yaşadıkları yerde afet meydana gelenlerin oranı %78,5 iken; yaşadıkları yerde afet meydana gelmeyenlerin oranı ise %21,5 bulunmuştur (Karabıyık, 2010). Gümüşhane’de yapılan bir diğer benzer çalışmada ise katılımcıların %26,7’si yaşadıkları yerde afet meydana geldiğini belirtirken; %73,3’ü aksini belirtmişlerdir (Kocaman, 2019). Sakarya’nın geçtiğimiz yıllarda özellikle depremler konusunda tecrübesinin bulunmasıyla ilgili oranın fazla olduğu düşünülmektedir. Gümüşhane ve Burdur illerinde yapılan çalışmada benzer sonuçların bulunması ise afet geçmişlerinin benzer olması olarak açıklanabilir.

Çalışmamızda katılımcıların %23,46’sı herhangi bir afet veya ODD’da görev aldığını belirtirken, %76,53’ü ilgili durumlarda görev almadığını belirtmektedir. Afet durumlarında karşılaşılabilecek tabloya ilişkin tecrübe durumunun afete müdahale için elzem derecede önemli olduğu düşünülmektedir. Özellikle il dışına meydana gelen afet veya ODD’da yapılacak ilgili ile destek görevlendirmeleri için tüm personel bir döngü içerisinde görevlendirilebilir. Bu durumla her ne kadar Burdur ilinin afet geçmişi yoğun olmasa da, personeller afet veya ODD’da görev alarak tecrübe düzeyleri artırılabilir. Karabıyık (2010) tarafından Sakarya’da yapılan benzer çalışmada ilgili durumlarda görev alan personellerin oranı %24,2; Kocaman (2019) tarafından Gümüşhane’de yapılan benzer çalışmada ilgili durumlarda görev alan personellerin oranı %21,9 bulunmuştur. Sonuçların benzer çıkması ise afet veya ODD’da sadece il kaynaklı değil ülke bazında görevlendirmelerle başa çıkıldığı durumu ile ilişkilendirilebilir.

Afetlerle ilgili eğitim alma durumunda ise çalışmamızda %71,53’lük kesim eğitim aldıklarını belirtmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yaptığı benzer çalışmada %56,2’lik bir kısmın; Karabıyık (2010) yapmış olduğu çalışmada Sakarya’da %29,8’lik bir kısmın afetlerle ilgili eğitim aldığını tespit etmiştir. Burdur ili bu konuda adı geçen iki ilden de iyi durumdadır. Afetler konusunda eğitim vazgeçilemeyecek öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Personeller afetler konusunda sıklıkla eğitilmeli, bilgi düzeyleri stabil tutulmalıdır.

Çalışmamızda %25’lik kesim daha önce kendilerini etkileyen bir afet yaşadıklarını belirtmektedir. Karabıyık (2010) tarafından Sakarya’da yapılan

çalışmada bu oran %47,4'tür. Sakarya ilinin afet geçmişi ile doğru orantılı olarak bu oranın değiştiği düşünülmektedir. Kocaman (2019) tarafından Gümüşhane'de yapılan çalışmada ise ilgili oran %15,2 olarak tespit edilmiştir. İlgili oranın Gümüşhane'de daha az çıkması ise yine benzer şekilde Gümüşhane'nin afet tecrübesi ile doğru orantılı olduğu düşünülmektedir.

Çalışmamızda katılımcıların %2,69'u afet sebebiyle sevdiklerinden birini kaybettiğini bildirirken; Karabıyık (2010) tarafından Sakarya'da yapılan çalışmada %18,2 olarak tespit edilmiştir. Sakarya'nın afet geçmişinin bu duruma sebep olduğu düşünülmektedir. Kocaman (2019) tarafından Gümüşhane'de yapılan çalışmada ise ilgili durum benzer şekilde %3,8 bulunmuştur. Bu durumun da yine aynı şekilde Gümüşhane ilinin afet geçmişi ile doğru orantılı olarak düşük çıktığı düşünülmektedir.

Çalışmamızda, katılımcıların %53,84'ü afetlerle ilgili tatbikatlara katıldığını bildirirken; Kocaman (2019) tarafından Gümüşhane'de yapılan benzer çalışmada katılımcıların %36,2'si; Karabıyık (2010) tarafından Sakarya'da yapılan çalışmada katılımcıların %26,7'si afetlerle ilgili tatbikatlara katıldığını bildirmişlerdir. Afetlerle mücadelede tatbikatların rolü tartışılmaz derecede önemli olduğu düşünülmektedir. Yapılan tatbikatlarla hazırlık düzeylerinin uygulamalı olarak denetlenmesi, eksik ve yanlış noktaların giderilmesi amaçlanmaktadır. Gerçek zamanlı tatbikatların mümkün mertebede artırılması ve katılan personellerin çoğaltılması ilgili kurumların yararına olacağı düşünülmektedir.

Literatür çalışmasında aynı ölçekle çalışılan iki adet çalışmaya rastlanmıştır. Kocaman (2019) tarafından yürütülen çalışma Gümüşhane ilinde; Karabıyık (2010) tarafından yürütülen çalışma ise Sakarya ilinde uygulanmıştır. Her iki çalışma da sosyal bilimler enstitüsü çatısı altında yapılmıştır. Gerek enstitü açısından değerlendirilme farklılıkları gerekse evren uyumsuzlukları nedeniyle, çalışmamızda verilerin istatistiki inceleme farklılıkları bulunmaktadır.

Anketimizin birinci sorusu ele alındığında; afet veya ODD'da görev alan tecrübeli çalışanların %65,75'i ve afetlerle ilgili tatbikata katılan personellerin %65,71'i kurumun afet planlarının afete müdahalede kurumdaki beklenen hizmeti

vermek için yeterli olduğunu düşünmektedir. Afet veya ODD'da görev almayan personellerin %68,84'ü; afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %71,25'i aynı düşünceye sahiptir. Afet veya ODD'da görev alma durumuna göre yapılan istatistiki incelemede karşılaşılan oran farklılıkların personelin tecrübesiyle orantılı olduğu düşünülmektedir. Personelin çalıştığı ilde afet durumu olmasa da başka illere yapılacak görevlendirmelerde personel çeşitliliğinin artırılması tecrübe durumunu artıracaktır ve bu bağlamda personeller afet planlarının yeterli olup olmadığını gerçek olayda tecrübe edebilecektir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılım durumuna göre yapılan değerlendirmede meydana gelen orantısız farklılıkların ise aynı minvalde olduğu düşünülmektedir. Afet tatbikatları sayısı ve katılımı artırıldığı takdirde personeller afet planlarının yeterliliğini afet dışı bir ortamda defa kere deneme fırsatı bularak daha sağlıklı bir düşünceye sahip olabilir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %50,05'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %52,3'lük bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin ikinci sorusu incelendiğinde; ATT olarak görev yapan personellerin %73,66'sı, AABT olarak görev yapanların %77,77'si, doktorların %41,66'sı, şoförlerin %82,60'sı, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapanların %73,07'si kurumun afet planının personel ve yöneticiler tarafından bilindiğini ve desteklendiğini düşünmektedir. Sahada görev alanların %75,44'ü, sahada aktif görev almayan büroda çalışan personellerin ise %70,58'i aynı fikre sahiptir. Meslek farklılıkları aynı zamanda görev, yetki ve sorumluluk farklılıkları getirmektedir. Meslek farklılıklarında meydana gelen orantısız değişikliklerin bu yüzden olduğu düşünülmektedir. Afet planlarının kurum içi eğitimlerle personele aktarılması ile ilgili oranın artacağı düşünülmektedir. Sahada aktif görev alma durumuna göre oranlar incelendiğinde karşımıza çıkan orantısız farklılıklar ise afet durumunda karşılaşılan tabloda yapılması gereken işlere yönelik görev, yetki ve sorumluluklar olduğu düşünülmektedir. İlgili oranların artırılması için afet planlarının hem fiziki hem de masa başı tatbikatlarla denenmesi ve eksik noktalarının

giderilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %46,65’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %49,35’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin üçüncü sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %76,07’si ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %76,22’si afet planında görev verilen personellerin görevini tam olarak bildiğini ve görevini yerine getirebilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünmektedir. Afetlerle ilgili eğitim almayanların %70,94’ü ve afet veya ODD’da görev almayanların %74,37’si aynı fikre sahiptir. İstatistik çalışmalarında ortaya çıkan bu farklılığın sebebi ilgili eğitim ve tecrübe durumlarının farklılığı olduğu gözlenmiştir. Kurum içi eğitimlerde afetlerle ilgili konu başlıklarının artırılması ve afet planlarının bu eğitimlerde personelle detaylı olarak paylaşılması ile ilgili oranın artırılacağına inanılmaktadır. Afet veya ODD’da görev alan personellerin büyük bir çoğunluğu ise aktif olarak görevini ifa etmiş, kendilerinin ve yine kendisi gibi görev almış personellerin afet anında görevlerini yerine getirebilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahip olduğunu düşünmektedir. Afet veya ODD’da görev alma konusunda personellerin dönüşümlü olarak görevlendirilmesi ile bu tecrübe durumunun artırılarak ilgili oranın artırılacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %48,6’sının aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %46,35 bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın dördüncü sorusu incelendiğinde; afet veya ODD’da görev alan personellerin %70,49’u ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılanların %67,24’ü kurumun afet planının herhangi bir afet durumunda kolayca ulaşılabilecek şekilde yedeklendiğini düşünmektedir. Afet veya ODD’da görev almayan personellerin %66,83’ü ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %67,91’i aynı fikre

sahiptir. Afet veya ODD’da görev alma durumunda karşılaşılan orantısal farklılıkların sebebi afet veya ODD’da ilgili plana erişim gerektiğinde karşılaşılan kolaylıklar olarak değerlendirilebilir. Afet planlarını uygulamak adına erişim ihtiyacı duymuş bireylerin oran olarak daha fazla olması yine eğitim faktörüne bağlanılabilir. Eğitimlerde yedeklenen yerlerin ve erişim noktalarının personele detaylı olarak aktarılması ilgili oranda artış olarak geri dönüş yapabilir. Tatbikatlara katılım durumuna göre karşımıza çıkan oranların neredeyse aynı olması, tatbikatlarda ilgili planlara erişim ihtiyacı duyulmadığı anlamına gelebilir. Tatbikatların sayıca artırılması ve tatbikatların haberli ya da habersiz olarak çeşitlendirilmesi personelde bir senaryo eşliğinde tatbikat yapmasından ziyade ilgili planın anlık yürütülme gereği oluşturarak bu bağlamda daha farklı fikirler doğurması sağlanabilir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %44,25’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %47,15’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın beşinci sorusuna bakıldığında; afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %72,04’ü ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %64,75’i afete müdahale eden personellerin yetersiz kaldığı durumlarda kurumun afetlerle ilgili planında personel ihtiyacının nasıl karşılanacağını etkin bir şekilde planlandığını düşünmektedir. Afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin %62,16’sı ve afet veya ODD’da görev almayanların %70,60’ı aynı fikre sahiptir. Eğitim faktörü incelendiğinde karşımıza çıkan orantısal farklılık bir anlamda afetlerle ilgili eğitimlerin önemine dikkat çekmektedir. Afetlerle ilgili eğitimlerde personeller afet planlarının ilgili konu başlıkları hakkında daha detaylı bilgiye sahip olarak daha bilinçli cevaplar verdikleri düşünülmektedir. Afetlerle ilgili eğitimlerin sıklaştırılması ve ilgili eğitimlerde konu başlıklarının çeşitlendirilmesi ile ilgili oranın artırılabilceği düşünülmektedir. Afet veya ODD’da personellerin herhangi bir sebeple yetersiz kalması durumu kabul edilmemesi gereken bir durumdur. Bu konuda elzem nitelikli planlamaların yapılması ve kurumda çalışan tüm personelin bu durumdan haberdar edilmesi gerekmektedir. Afet veya ODD tecrübesi olan bireylerde karşımıza gelen

orantısal farklılık ise afet anında ilgili planlamanın beklenen düzey ve gerçeklik arasında bir farklılık olduğunu gösterdiği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %50,05’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %45,85’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın altıncı sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %74,28’i ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %77,04’ü kurumun ve ilde bulunan kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevkıyla ilgili prosedürlerin oluşturulduğunu düşünmektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %77,5’i ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin %75,37’sinin aynı fikirde olduğu görülmektedir. Afetlerle ilgili düzenlenen tatbikatlarda gerçeğe yakın senaryolar hem sahada hem de masa başında tatbik edilmektedir. Bu uygulamalarda en kötüsüne dair yapılacak senaryolar ve uygulamalarla atılacak her adım denetlenmektedir. Tatbikatlara katılan personellerin daha düşük oranda ilgili düşünceye sahip olmaları, tatbikatlarda bu senaryoların üzerine düşülmediğini düşündürmektedir. Tatbikat senaryolarının oluşturulurken her detayın düşünülmesi ile ilgili düşünceye katılım oranlarının artacağı düşünülmektedir. Afet veya ODD’da görev alan personellerin daha düşük yüzdelikle bu fikre sahip olmaları gerçek afet durumunda il bazında bütün kapasite dolduğunda yaralıların sevk ve tedavisi için problemler yaşanabildiğini bizlere düşündürmektedir. Afetler öncesinde en kötüsüne hazır olmak kaydıyla tüm planlamada en kötü senaryolar baz alınmalıdır. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %57,55’i aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %50,8’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin yedinci sorusu incelendiğinde ATT personellerin %69,84’ü, AABT personellerin %75,92’si, doktorların %45,83’ü, şoförlerin %82,60’ı, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %69,23’ü kurumun

afet planında afet zarar azaltımı yaklaşımının benimsendiğini ve plan hazırlanırken risk azaltımıyla ilgili çalışmalar yapıldığını düşünmektedir. Ayrıca afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %72,31' ve afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %71,62'si aynı düşünceye sahiptir. Meslek farklılıklarında karşımıza çıkan bir diğer durum ise yapılan işe dair afet durumunda karşılaşılabilecek risklerdir. Her ne kadar aynı çatı altında çalışılsa da afet durumunda yapılan farklı işlerle farklı riskler personele aktarılmalıdır. İlgili meslek gruplarına yapılacak özel çalışmalar ile ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Afetlerle ilgili karşılaşılabilecek riskler tayin edilmeli ve risk azaltımı ile risk meydana gelmeden çözüme kavuşturulmalıdır. Tayin edilen riskler ve çözüm yöntemleri afetlerle ilgili düzenlenecek eğitimlerle kurumda çalışan her bir personele aktarılmalıdır. Bu çalışmalarla ilgili oranın artacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %54,8'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %47,75'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın sekizinci sorusu incelendiğinde öğrenim durumlarına göre orta öğretim mezunu personellerin %86,04'ü, önlisans mezunu personellerin %90'ı lisans mezunlarının %89,75'i ve lisansüstü mezunlarının %61,11'i kurumda hizmet içi eğitimlere önem verildiğini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim alanların %87,63'ü; afetlerle ilgili eğitim almayanların ise %91,21'i aynı düşünceye sahiptir. Kurumda hizmet içi eğitimlerin artırılması ve konu dağılımlarının çeşitlendirilmesiyle ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Eğitimlerde görevlendirilen eğitmenler konusunda gerek üniversiteler gerekse diğer kurumlardan alınacak yardımlarla birlikte her türlü konuda uzman personeller görevlendirilebilir. Bu sayede hizmet içi eğitimlerin kalitesi artırılabilir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %67,65'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %59,75'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın dokuzuncu sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %74,19'u ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %73,57'si kurumun afet planı ile ilgili personele eğitim verildiğini ve planın tatbikatlarla yılda birkaç denenerek lüzum halinde düzeltildiğini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %68,91'i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %71,66'sı bu düşünceye sahiptir. Afet planlarının güncellenmesinin afete hazırlık konusunda hayati öneme sahip olduğu düşünülmektedir. Bu alanda süreklilik sağlanması için afet planları sürekli güncel tutulması gerektiği düşünülmektedir. Afet planları ile ilgili yapılacak her türlü değişiklik ve güncelleme personele aktarılmalı ve ilgili değişiklik ve güncellemeler geniş katılımlı tatbikatlarla denenmelidir. Bu düzenlemeler ile birlikte ilgili düşünceye dair oranların artacağına inanılmaktadır. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %41'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %43,15'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın onuncu sorusu incelendiğinde orta öğretim mezunu personellerin %77,90'ı, önlisans mezunu personellerin %78'i, lisans mezunu personellerin %69,87'si ve lisansüstü mezunu personellerin %50'si kurumunda afet eğitimlerine önem verildiğini ve afet bilinci oluşturmak için eğitimlerin sürekli hale getirildiğini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %75,26'sı ve afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %73,64'ü aynı düşünceye sahiptir. Yapılan işe bakıldığında il ambulans başhekimliği personelleri sürekli acil müdahale gerektiren işlerde çalışmaktadır. Bu sebepten dolayı afet bilinci bu sektörde çalışan herkes için gerekli bir düşünce tarzı olduğu düşünülmektedir. Bu bilincin oluşturulması ve mevcut oranların artırılması için her çalışanı kapsayacak şekilde eğitimler düzenlenmesi gerekmektedir. Eğitimlerin sürekli hale getirilmesi ve tüm personeli kapsayacak biçimde uygulanması halinde ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %42,9'u aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin

%39'luk bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on birinci sorusu incelendiğinde orta öğretim mezunu personellerin %76,74'ü, önlisans mezunu personellerin %76'i, lisans mezunu personellerin %72,28'i ve lisansüstü mezuniyete sahip personellerin %50'si kurumun üst yönetiminin afetlerle ilgili eğitimleri desteklediğini ve afet yönetimi konusunda eğitimlerinin yeterli olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda meslekler açısından ATT personellerin %72,90'ı, AABT personellerin %74,54'ü, doktorların %54,16'sı şoförlerin %80,43'ü, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapanların %69,23'ü aynı düşünceye sahiptir. Kurumda özellikle meslek içi eğitimlerde afetlere önem verilmesi ve kurumun üst yönetiminin de katılımın artırılması ile ilgili oranların artırılabileceğine inanılmaktadır. Kurumun üst yönetiminin gerektiğinde eğitimlerde eğitmen olarak afet yönetimi konusunda üst yönetiminin yapacaklarını personele aktarması ile personellerde üst yönetime karşı olan güven duygusunun gelişeceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %41,9'unun aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %43,85'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on ikinci sorusu incelendiğinde mesleklerine göre ATT personellerin %78,24'ü, AABT personellerin %77,16'sı, doktorların %58,53'ü şoförlerin %82,60'ı, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapanların %73,07'si kurumunda çalışan personellerin afetlere müdahalede gerekli bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD'da görev alan personellerin %77,86'sı ve afet veya ODD'da görev almayanların da %77,88'i aynı düşünceye sahiptir. Ekip anlamında yürütülen işlerde aynı ekip içerisinde çalışan personellerin birbirlerine olan güveni yapılan işin kalitesini artıracığı düşünülmektedir. Meslek farklılıklarına göre bakıldığında personellerin büyük bir çoğunluğu bu anlamda kurumda çalışan diğer personellerin afetlere müdahalede edebilecek seviyede olduğunu düşünmektedir. Gerekli tatbikatlarla veya eğitimlerle personellerin afet anında nelerle karşılaşacağı aktarılabilirse, personeller ne yapması

gerektiğini öğrenecekleri düşünülmektedir. Bu tarz uygulamalarla personel kurumda çalışan birçok personeli bu anlamda tanımaya fırsat bulacaktır. Afet veya ODD’da görev almış tecrübeli personeller bu durumu gerçek olaylarda gözlemlene fırsatı bulmuşlardır. Bu faktörde de büyük bir çoğunluktaki personel bu düşünceye olumlu yaklaşmıştır. Bu oranın artırılması da yine düzenlenecek geniş katılımlı tatbikatlar veya afet görevlendirilmelerinde tüm personeli kapsayacak uygulamalar ile gerçekleşeceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %58,55’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %49,6’lık bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on üçüncü sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,65’i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %72,85’i kurumun afette birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikatlar düzenlediğini ve ilgili kurumların imkan ve kabiliyetlerini tanıdıklarını düşünülmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin %73,64’ü ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %74,58’i aynı düşünceye sahiptir. Afet sürecinde birçok kurum eş zamanlı olarak ortak doğrultuda çalışmaktadır. Bu bağlamda bütün kurumların birbirlerini tanınması, imkan ve kabiliyetleri gibi özelliklerinin tüm çalışanlarca bilinmesi çok önemlidir. Gerekirse ortak eğitim ve tatbikatlarla kurumların birbirlerini tanınması sağlanabilir. Bu bağlamda gerçekleştirilecek il, bölge ve ulusal çaptaki tatbikatlarla ortak bir afet direnci oluşturulabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %45,75’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %40,5’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on dördüncü sorusu incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin % 86,64’ü, AABT olarak görev yapan personellerin %85,80’i,

doktorların %83,33'ü, şoförlerin %82,60'ı, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %80,76'sı kurumunda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli sayılabilecek madde bulunmadığını düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD'da görev alan personellerin %84,42'si ve afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %87,18'i aynı fikre sahiptir. Personellerin kullandıkları tüm ekipmanları tanımaları afet sırasında karşılaşacakları kaos ortamında vakit kaybetmelerini engelleyecektir. Aynı zamanda kullandıkları malzemelerin tüm teknik özellikleri, riskleri ve doğurabileceği tehlikeli durumlar konusunda bilinçli davranması afet sırasında ikincil kaza gibi acil durumları önleyeceğine inanılmaktadır. Bu durumu afet veya ODD'da tecrübe edebilmiş personellerin büyük bir çoğunluğu bu fikre olumlu yaklaşmaktadır. Afet veya ODD'da görev almayan personellerle aralarındaki küçük orantısal farklılıkların sebebinin afet ortamını tecrübe edememesi ile bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Afet veya ODD'da görev alan personellerin tecrübelerini diğer personellerle paylaşmasının ilgili oranları artıracığı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %19,55'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %64,9'luk bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on beşinci sorusunda orta öğretim mezunu personellerin %77,90'ı, önlisans mezunu personellerin %75,2'si, lisans mezunu personellerin %73,49'u ve lisansüstü mezuniyete sahip personellerin %38,88'i herhangi bir KBRN olayı meydana geldiğinde kurum personelleri gerekli müdahaleyi yapabilecek bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %71,75'i, AABT personellerin %75,30'u, doktorların %45,83'ü, şoförlerin %86,95'i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %80,76'sı aynı fikre sahiptir. KBRN olayları fizyolojisi gereği özel yöntemler gerektirmektedir. Bu sebeple çalışan tüm personellere ilgili eğitimlerin uzman kişilerce verilmelidir. Düzenlenecek eğitimlerle tüm personelin bu tarz olaylara müdahale kapasitesinin artırılması ile ilgili oranların artırılabilmesi düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına

katılan tüm personellerin %55,3'ünün aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %47,25'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on altıncı sorusu incelendiğinde afet veya ODD'da görev alan personellerin %69,67'si ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %66,78'si kurumun herhangi bir KBRN olayında müdahale kapasitesine sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD'da görev almayan personellerin %72,11'i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin de %77,08'i aynı düşünceye sahiptir. Her türlü olayın afete dönüşmesindeki en büyük etken müdahale kapasitesidir. Bu bağlamda müdahale kapasitesinin artırılması için tatbikatlarla veya afet veya ODD'da görev almış tecrübeli personellerin görüşlerinin katılmasıyla geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %49,05'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %42,2'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on yedinci sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %67,74'ü ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %63,57'si kurumun tatbikatlarla uygulanabilirliği denetlenmiş ve gerekli ekipman temini yapılmış bir KBRN planı olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %71,62'si ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %75,41'i aynı düşünceye sahiptir. Buradaki orantısal farklılıkların ilgili eğitim ve tatbikatlara katılmayan personellerin aslında gerekli olan malzemeleri bilmediği ve KBRN planı hakkında yeterli bilgi sahibi olmadıklarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Personellere tümüne düzenlenecek eğitimlerle ve geniş katılımlı tatbikatlarla personelin bilgi ve beceri düzeylerinin artırılması; aynı zamanda bu eğitim ve tatbikatlarla oluşturulacak KBRN planlarının personele aktarılması ile ilgili oranların yükseleceği varsayılmaktadır. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %47,7'sinin aynı fikre

sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %41,55’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on sekizinci sorusu incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %78,24’ü, AABT olarak görev yapan personellerin %76,54’ü, doktorların %50’si, şoförlerin %86,95’i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %76,92’si kurumda kullanılmakta olan tehlikeli maddeler belirlendiğini ve risk oluşturmalarına karşı gereken tedbirlerin alındığını düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %77,95’i, afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin ise %78,37’si aynı fikre sahiptir. Müdahale esnasında kullanılan tüm malzemeler belirli riskler taşıyabilir. Bu minvalde alınması gereken önlemler ikincil kazaları veya ikincil afetleri engelleyecek etkene sahiptir. Meslek farklılıklarına göre kullanılan malzemeler afetlerle ilgili eğitimlerde ilgili meslek gruplarına detaylı olarak anlatılmalı ve personellerin kullandıkları tüm malzemeye bütünüyle hakim olması sağlanmalıdır. Bu alanda yapılacak olan çalışmalar ile ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %50,9’unun aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %46,95’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın on dokuzuncu sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %71,50’si ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %69,28’i kurumun KBRN olaylarında birlikte çalışacağı kurumları yeteri kadar tanıdıklarını ve birlikte eğitim ve tatbikatlar yaparak işbirliklerini geliştirdiklerini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin %69,59’9 ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %73,33’ü aynı fikre sahiptir. Her afet türü gibi KBRN olayları da birçok kurum ve kuruluşun işbirliğini gerektirmektedir. Bu alanda düzenlenecek olan eğitim ve tatbikatlarda oluşturulacak işbirliği ortamı ile kurumlar birbirini iyice tanıyacağı ve koordineli bir şekilde çalışma

yapacakları düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %42,8’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %40,15’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin yirminci sorusu incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %83,60’ı ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %83,92’si kurumun afet durumunda diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afet ODD’da görev almayan personellerin %83,91’i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %83-75’i de aynı düşünceye sahiptir. Afetlerde karşımıza çıkacak olan kaos ortamında birçok kurum ve kuruluş bir arada çalışması gerekmektedir. Kaos ortamından çıkabilmenin tek yolu koordineli bir şekilde çalışmak olacaktır. Afet veya ODD’da görev alan personellerin büyük bir bölümü bu koordinasyonu kendi kurumunun sağlayabileceğini düşünmektedir. Afetlerle ilgili tatbikatlarda personellere karşılaşacakları ortam gerçeğe en yakın formatta aktarılmalı ve kaos ortamını deneyimlemeleri sağlanmalıdır. Bu tarz uygulamalarla personellerin ilgili cevap oranlarının değişebileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %68,1’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %48,95’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi birinci soru incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,65’i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %76,07’si afet durumunda kendi kurumu harici bir kurumda görev yapacak personellerin çalışacağı kurumun imkan ve kabiliyetlerini tanıdığını düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %82,43’ü ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %76,25’i de aynı düşünceye sahiptir. Afetlerle ilgili her türlü planlama sürecinde kurum dışı görevlendirme verilecek personeller belirlenmeli ve

ilgili personeller bu duruma göre eğitilmelidir. Gerek il bazında, gerekse ulusal çapta yapılacak tatbikatlarla bu durum pekiştirilmelidir. Bu tarz uygulamalar ile ilgili düşünceye dair oranların artırılacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %56,7’sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %46,3’lük bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi ikinci sorusu incelendiğinde afet veya ODD’da görev alan personellerin %77,86’sı ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %76,78’i kurumun afetten zarar görmesi halinde nerelerden yardım isteneceğini planlanacağını düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD’da görev almayan personellerin %80,15’i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %82,5’i aynı düşünceye sahiptir. Afetlerin yıkıcı etkisi ile afetlere müdahalede edecek kurum ve kuruluşlar da etkilenebilir. Bu durum karşısında yapılabilecek uygulamalar afetler öncesinde belirlenmeli ve personele aktarılmalıdır. Böyle bir durum olduğunda neler yapılacağı personele tatbikatlar aracılığı ile aktarılırsa ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Afet veya ODD’da görev alan personellerin ilgili tecrübeleriyle bu durumu yerinde inceleme fırsatı olmuştur. Afet konusunda tecrübeli personellerin görüşleri de katılarak planlama sürecinin daha kaliteli geçeceğine inanılmaktadır. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %65,2’sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %50,85’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi üçüncü sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %75,80’i ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %80,32’si kurumun afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dahil etmeye dair planların yapıldığını düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %85,13’ü ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin %77,88’i aynı fikre sahiptir. Her ne kadar kurumda çalışmıyor olsa da afet durumunda

gönüllü olarak çalışmak isteyecek ATT, AABT, hemşire vb. gibi bir çok sağlık personeli olacaktır. Kurumun kendi çalışanları yetmediği durumlarda il bazına yapılacak bu tespitler afetler karşısında müdahale kapasitesini artıracakı düşünülmektedir. Bu bağlamda çalışmalar yapılır ve bu planlamaların sonuçları afetler konusunda düzenlenecek eğitimlerle personele aktarılırsa ilgili oranların artacağı düşünülmektedir. Afet veya ODD’da tecrübe edinmiş personeller bu ihtiyacı ve yapılması gerekenleri yerinde görmüşlerdir. Bu personellerin de görüşlerinin alınması yine ilgili oranın artırıcı bir etken olacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %60,05’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %48,45’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi dördüncü sorusu incelendiğinde daha önce afet yaşayan personellerin %62,30’u ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %75,40’ı kurumun afet durumunda halkı ve personeli doğru şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yaptığını düşünmektedir. Aynı zamanda daha önce afet yaşamayan personellerin %83,33’ü ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin %76,38’i aynı fikre sahiptir. Afet yaşama durumuna göre oluşan orantısal farklılığın afet ortamını bilmedikleri için olduğu düşünülmektedir. Afet durumunda en önemli ihtiyaçlardan birisi doğru bilgi akışını sağlamaktır. Bu bağlamda bilgi akış sistemlerinin kurulması ve personele bunun eğitiminin verilip tatbikatlarca denenmesi afete hazırlık düzeyinde ciddi artış sağlayacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %55,2’sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %45,55’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi beşinci sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %73,21’i ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %70,49’u kurumun temel acil durum prosedürlerini lüzum halinde uygulayabileceğini

düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %78,33'ü ve afet veya ODD'da görev almayan personellerin %79,64'ü aynı fikre sahiptir. Afet durumunda en temel bazda afetlerden etkilenen insanların nakli veya hastanelerin hasar alması ile hastaların sevki gibi temel prosedürlerin yapılması hayati derecede önemlidir. Böyle bir süreçte sistemin her bir elemanı sorunsuz çalışması gerekir. Bu sürecin önceden araştırılması, ardından planlama yapılarak tatbikatlarla denenmesi afete hazırlık düzeyinde artış yönünde seyir sağlayacağı düşünülmektedir. Afet veya ODD'da görev alan personellerin yaşadığı sıkıntılar planlama sürecinde dikkate alınmalıdır. Aktaracakları tecrübeler ile planlama süreci daha faydalı olacak ve bu faydanın afete hazırlık olgusunda pozitif yönde değişim oluşturacağı düşünülmektedir.

Çalışmamızın yirmi altıncı sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %75'i ve afet veya ODD'da görev alan personellerin %76,22'si olay yerinde kurumun ve görev alan diğer kurumların görevlileri koordine bir şekilde çalıştığını ve kritik safhalardaki bu koordinasyona kimin liderlik edeceği probleminin oluşmayacağını düşünmektedir. Olay yerinde görev alan birçok kurum personeli belirli bir düzen içerisinde çalışmak zorundadırlar. Afet veya ODD gibi tecrübeli olan personellerin büyük bir çoğunluğu böyle bir problemin olmadığını düşünmektedir. Tecrübeli personellerin gözlemleri diğer personellere aktararak düzenlenen tatbikatlarla ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %67,05'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %48,95'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi yedinci sorusu incelendiğinde; ATT olarak görev yapan personellerin %77,86'sı, AABT personellerin %79,62'si, doktorların %62,5'i, şoförlerin %82,60'ı, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %80,76'sı afet durumunda kurumun yöneticileri afet sürecini yönetebilecek bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD'da görev alan personellerin %75,40'ı ve afet veya ODD'da görev almayan personellerin de

%78,64'ü aynı düşünceye sahiptir. Her meslek grubundan personellerin büyük bir çoğunluğu kurumun yöneticilerine güvenmektedir. İlgili oranların artırılması için kurum içi düzenlenen afetlerle ilgili eğitimlere kurumun üst yöneticilerinin de eğitmen olarak katılması gibi uygulamaların çoğaltılmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %55,25'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %58,25'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi sekizinci sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %77,95'i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %78,92'si afette görevi olan personellerin görevini net ve ayrıntılı olarak bildiğini ve bu görevi yerine getirecek bilgi ve beceriye sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %82,43'ü ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %80,83'ü aynı fikre sahiptir. Acil sağlık hizmetlerinin ekip olarak verildiği düşünüldüğünde personelin birbirini tanıması ve yapabilecekleri ve yapamayacaklarını bilmesi son derece önemlidir. Bu anlamda değişken gruplarla eğitimler ve tatbikatlar düzenleyerek ilgili oranların artırılması hedeflenmelidir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %55,75'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %52,65'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın yirmi dokuzuncu sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,92'si ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %74,28' afet durumunda kurumun personelle nasıl haberleşeceğini planladığını ve kurumun tüm personelinin bu plandan haberdar olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitimlere katılmayan personellerin %72,29'u ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %72,91'i aynı fikre sahiptir. Afet durumunda iletişim hatlarının zarar görmesi durumunda alternatif sistemlerin önceden hazırlanması ve bu sistemlerin bir plan dahilinde kullanılması gerekeceği

düşünülmektedir. Hazırlanan bu planın tüm personel tarafından bilinmesi için eğitimler düzenlenerek aktarılması ve tatbikatlarda mevcut haberleşme sistemleri hariç düzenlenecek alternatif haberleşme sistemlerinin denenmesiyle ilgili oranların artırılabilceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %57,15’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %45,95’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuzuncu sorusu incelendiğinde afetlerde sevdiklerinden birini kaybeden personellerin %35,71’i ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %63,93’ü afet anında görev başında olan personellerin ailesi ve yakınları hakkında nasıl bilgi alacağı konusunda düzenlemeler yapıldığını düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerde sevdiklerinden birini kaybetmeyen personellerin %67,19’u ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin %67,08’i aynı fikre sahiptir. İlgili oranlar incelendiğinde ortaya çıkan farklılıklarda afetlerde sevdiğini kaybeden bireylerin tecrübeleri bakımından büyük bir farklılık olduğu görülmektedir. Böyle bir durumda kişinin haber alamaması yapacağı işe yoğunlaşamayacağı anlamına gelecektir. Afet durumunda oluşturulacak bir birim personellerin ailesi hakkında bilgi toplayabilir. Böyle bir birimin oluşturulması ve bunun personele bildirilmesi ile personellerin daha güven dolu çalışması sağlanarak ilgili düşünce oranının artırılması beklenmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %49,6’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %41,35’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Gümüşhane ve Sakarya illerinin geçtiğimiz yıllarda meydana gelen afetlerle ilgili oranların değişiklik gösterdiği düşünülmektedir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz birinci sorusu incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %67,93’ü, AABT personellerin %67,90’ı, doktorların %37,5’i, şoförlerin %84,78’i, ebe hemşire ve sağlık memuru personellerin %65,38’i afet

durumunda kurum personeli zarar görmesi durumunda kurumun yardımıyla mağduriyetinin azaltılacağını düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD'da görev alan personellerin ise %59,01'i ve afet veya ODD'da görev almayanların ise %67,83'ü aynı fikre sahiptir. Mesleki farklılıklar farklı beklentileri doğurabilir. Öncelikle afet durumunda personelin afet durumunda yaşayabileceği mağduriyetlerin araştırılması yapılarak neler olabileceği belirlenmesinin ardından farklı meslek gruplarına farklı eğitimler düzenlenmelidir; öte yandan her meslek grubundan belirlenecek kişilerce her meslek grubunda ortak beklentiler oluşturulabilir. Yapılacak bu girişimlerle personelin kendine değer verildiği algısı yükseltilebilir. Afet veya ODD'da görev alan personellerin varsa yaşadığı mağduriyetler için de aynı minvalde çalışmalar yapılarak ilgili oranların artırılması sağlanabilir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %50,5'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %43,4'lük bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz ikinci sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %72,84'ü ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %74,28'i yöneticiler ve personellerin afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla afet planındaki görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilecek becerileri kazandığını düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitimlere katılmayanların %77,70'i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise %75'i aynı düşünceye sahiptir. Afetlerle ilgili eğitim ve tatbikatların sayılarının artırılması ve katılım sağlayan personellerin çeşitlendirilmesi ile ilgili oranların artırılabilirliği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %51,05'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %41,05'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz üçüncü sorusu incelendiğinde ortaöğretim mezunu personellerin %79,06'sı, önlisans mezunu personellerin %72,4'ü, lisans mezunu personellerin %68,07'si ve lisansüstü mezunu personellerin %61,11'i kurumun afet planının hazırlanmasında personelin katkıda bulunmasına önem verildiğini ve bu durumun ilgili planın personel tarafından benimsenmesini sağladığını düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %0,61'i, AABT personellerin %74,69'u, doktorların %45,83'ü, şoförlerin %84,78'i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %61,53'ü de aynı fikre sahiptir. Farklı meslek grupları ve farklı öğrenim durumuna haiz personellerin görüşlerinin alınarak tüm personellerin katılımıyla oluşturulacak bir plan oluşturulmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu ortamın sağlanmasıyla kişilerin neredeyse kendi oluşturacakları planı benimsemesi ve afet durumunda ilgili plana göre hareket etmesi daha kolay olacaktır. Bu çalışmalar ile ilgili oranların artabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %50,05'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %41,25'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz dördüncü sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %74,73'ü ve afetlerle ilgili eğitimlerle katılan personellerin %75'i kurum personeli ve yöneticilerde afetlerle mücadele etme bilinci oluştuğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %74,32'si ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin ise % 74,58'i de aynı fikre sahiptir. Düzenlenen eğitim ve tatbikat faaliyetlerince afetlerle mücadele farkındalıkları yaratılabilecektir. Bu minvalde kurum yöneticileri ve her personelin geniş katılımıyla ilgili oranların artırılabilmesi düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %52,4'ünün aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %43,85'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz beşinci sorusu incelendiğinde; ATT olarak görev yapan personellerin %72,90'ı, AABT olarak görev yapan personellerin %77,77'si, doktorların %54,16'sı, şoförlerin %84,78'i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %65,38'i kurumun afet planı hazırlanmasında görev verilen personellerin afetlerle ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kapasiteye sahip olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,38'i ve afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %77,02'si de aynı fikre sahiptir. Afet planlarının yapılması için ayrıca görevlendirme yapmak yerine bir komisyon kurularak bu işin ekip olarak yapılması gerçekleştirilebilir. Bütün personel bu komisyonda görev alabilecek statüde eğitilerek dönüşümlü görev verilmesi ile bu oranların artırılacağı düşünülmektedir. Ayrıca her meslek erbabının görüşleri alınarak meslek farklılıklarına göre oluşabilecek görev, yetki gibi farklılıklardan doğan orantısız farklılıklar pozitif yönde artış gösterebileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %55,65'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %45,7'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz altıncı sorusu incelendiğinde orta öğretim mezunu personellerin %79,06'sı, önlisans mezunu personellerin %78,4'ü, lisans mezunu personellerin %75,90'ı ve lisansüstü mezuniyet derecesine sahip personellerin %72,22'si kurumun yöneticilerinin afet sürecinde personellerine liderlik yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahip olduklarını düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %77,48'i, AABT personellerin %77,16'sı, doktorların %58,33'ü, şoförlerin %86,95'i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %69,23'ü aynı düşünceye sahiptir. Personellerin büyük bir çoğunluğu oranlardan anlanacağı üzere kurumun yöneticilerine güvenmektedir. Bu durumun sürdürülebilir olabilmesi için düzenlenecek eğitimlere ve tatbikatlara yönetim kademesinden de katılımlarla personele afet öncesinde de liderlik edilerek ilgili oranlar yükseltilebilir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %53,3'ünün aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir.

Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %56,35’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz yedinci sorusu incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %85,10’u 25-34 yaş arası personellerin %74,14’ü, 35-44 yaş arası bireylerin %79,16’sı ve 45 ve üstü yaş personellerin %80,55’i kurumda işlerin her zaman ekip anlayışı içerisinde yürütüldüğünü düşünmektedir. Öte yandan anketimize katılan kadın personellerin %78,57’si ve erkek personellerin %77,95’i de aynı düşünceyi desteklemektedir. Ekip bilinci afet veya ODD’da çok önemli bir faktördür. Bu ekip bilincinin yerleştirilmesi için gerek eğitimler ve tatbikatlar ile birlikte kurum olarak düzenlenecek sosyal organizasyonlar ile ekip bilinci desteklenebilir. Bu tarz girişimlerle ilgili oranın artırılabilceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %65,7’sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %51,2’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin otuz sekizinci sorusu incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %88,29’u, 25-34 yaş arası bireylerin %78,23’ü, 35-44 yaş arası personellerin %78,12’si ve 45 yaş ve üstü personellerin %66,66’sı afetlerin stres ve çatışmanın yüksek olduğu dönemler olduğunu ve personellerin bu durumu göz önüne alınarak eğitildiğini; birbirlerine ve afetzedelere karşı nasıl davranacağını bildiklerini düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %80,91’i, AABT olarak görev yapan personellerin %80,24’ü, doktorların %54,16’sı, şoförlerin %86,95’i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %73,07’si de aynı düşünceye de sahiptir. Düzenlenecek eğitimlerde de bu konular ele alınmalı ve personellerin psikolojilerini de göz önüne alarak eğitimleri düzenlemeleri ile ilgili oranların artırılacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %66,75’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %50’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip

olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın otuz dokuzuncu sorusu incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %85,10'u, 25-34 yaş arası personellerin %73,80'u, 35-44 yaş arası personellerin %80,20'si ve 45 yaş ve üstü personellerin ise %69,44'ü kurumunda iyi bir arkadaşlık ortamı olduğunu, bu ortamın gergin anlarda bile birbirimizle koordineli çalışmasına olanak sağladığını düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak %76,71'i, AABT olarak görev yapan personellerin %76,54'ü, doktorların %62,5'i, şoförlerin %91,30'u, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %65,38'i de aynı düşüncüyü desteklemektedir. İlgili oranların artırılması için ekip ruhunu geliştirecek sosyal birliktelik organizasyonları ile ilgili oranlar artırılabilir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %69,95'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %57,45'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırkinci sorusu incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %38,29'u, 25-34 yaş arası personellerin %40,47'si, 35-44 yaş arası personellerin %42,70'i ve 45 yaş ve üstü personellerin %33,33'ü afetleri kendilerini strese soktuğunu ve afet sürecinde ne yapacağını bilemediğini belirtmektedir. Aynı zamanda kadın personellerin %35,71'i ve erkek personellerin %44,48'i de aynı fikre sahiptir. Afetler konusunda bilinmezlik perdesini ortadan kaldırarak afet sürecine yönelik eğitimlerle personelin bilgilendirilmesi sağlanabilir. Her yaş grubundaki personellere düzenlenecek özel eğitimlerle ilgili oranlar aşağıya çekilebilir. Cinsiyet faktöründeki değişkenliğin sebebi toplumdaki kadın ve erkek rolleri olduğu düşünülmektedir. Evli ya da bekar olması, çocuk sahibi olup olmaması gibi sorumluluk değişkenlikleri ile kişiler afet süreci veya afetler sebebiyle oluşabilecek kayıplardan dolayı kaygı duyabileceği düşünülmektedir. Yapılacak psikolojik araştırmalarla oluşturulacak bir kaygı önleme politikası ile ilgili oranların daha da aşağıya çekilebileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %22,85'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit

etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %34,6’lık bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk birinci sorusu incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %76,71’i, AABT olarak görev yapan personellerin %72,83’ü, doktorların %70,83’ü, şoförlerin %69,56’sı, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %65,38’i afet sırasında kurumda liderlik sorununun yaşanmayacağını düşünmektedir. Aynı zamanda afet veya ODD’da görev alan personellerin %70,49’u ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin %75,62’si de aynı fikre sahiptir. Meslek farklılıkları ile ortaya çıkan görev, yetki ve sorumluluk farklılıkları ile liderlik beklentileri değişik olabileceği için ilgili oranların değişkenlik gösterdiği düşünülmektedir. Aynı zamanda afet durumunu tecrübe etmiş personellerin yaşadıkları tecrübeleri aktarabileceği bir ortam ya da bir fırsat yaratılarak yapılacak çalışmalar ile liderlik beklentilerinin saptanması ile ilgili oranların artırılabilirliği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %66,15’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %56,4’lük bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin kırk ikinci sorusu incelendiğinde 18-24 yaş arası personellerin %87,23’ü, 25-34 yaş arası personellerin %81,29’u, 35-44 yaş arası personellerin %88,54’ü ve 45 yaş ve üstü personellerin %77,77’si kurumda kendini ekibin bir parçası olarak düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %86,64’ü, AABT olarak görev yapan personellerin %80,24’ü, doktorların %79,16’sı, şoförlerin %93,47’si, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %69,23’ü de aynı düşünceye sahiptir. Her yaştan ve görevi ne olursa olsun tüm personellerin ekipte görevi ne olursa olsun kendini ekibin parçası olarak görmesi koordinasyonu iyi yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Bu bağlamda personellerin birbirlerine olan güvenini tazeleyecek, ekip anlayışını güçlendirecek farklı uygulamalar ile personeller desteklendiğinde ilgili oranın artırılabilirliği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için

alışmasına katılan tüm personellerin %79,55'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %68,55'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Anketimizin kırk üçüncü sorusu incelendiğinde orta ğretim mezunlarının %90,69'u, nlisans mezunlarının %85,2'si, lisans mezunlarının %81,92'si ve lisansüstü mezunlarının %83,33' kurum personelince afet durumunda triajın başarılı bir şekilde uygulanacağını düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %83,58'i, AABT olarak görev yapan personellerin %84,56'sı, doktorların %79,16'sı, şoförlerin %93,47'si, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak göre yapan personellerin %80,76'sı da aynı şekilde düşünmektedir. Afet durumlarında ortaya çıkacak kaos tablolarından en byğ kitleler halinde yaralanmalar ve ölümler olacaktır. Buna karşı başarılı bir şekilde triaj yapılması hayati önem taşıdığı düşünülmektedir. Personellerin buna göre eğitilmesi ve tatbikatlarla desteklenmesi ile ilgili oranların artırılması sağlanabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %77,65'inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %57,3'lk bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk dördüncü sorusu incelendiğinde ATT olarak görev yapan personellerin %83,96'sı, AABT olarak görev yapan personellerin %83,33', doktorların da %83,33', şoförlerin %95,65'i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin %80,76'sı kurumda triaj çalışmalarına önem verildiğini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %85,21'i ve afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %87,16'sı da aynı düşünceyi paylaşmaktadır. Hayati önem taşıyan triaj uygulamalarına önem verilmesi konusunda değişken oranların meslek açıdan görev, yetki ve sorumluluk farklılıkları olduğu düşünülmektedir. Afetlerle ilgili eğitimlerde triaj konusunun önemi personele aktarılmalı ve diğer kurum içi eğitimlerle triaja dair bilgiler sürekli yenilenmelidir. Bahse konu uygulamalar ile ilgili oranların artırılabilceği düşünülmektedir. Kocaman

(2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %73,35’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %52,75’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk beşinci sorusu incelendiğinde ortaöğretim mezunu personellerin %84,88’i, önlisans mezunu personellerin %80,4’ü, lisans mezunu personellerin %74,09’u ve lisansüstü mezunu personellerin %55,55’i afet durumunda artış gösterebilecek özel patolojilere karşı tüm personellerin eğitildiğini düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %78,62’si, AABT olarak görev yapan personellerin %77,77’si, doktorların %41,66’sı, şoförlerin %91,30’u, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %76,92’si de aynı fikre sahiptir. Afet durumunda oluşacak yapı ile birlikte travmatik vakaların artabileceği gibi alt yapı ve üst yapıların da tahribatı ile birlikte çeşitli hastalıklarda artış olabileceği düşünülmektedir. Normal koşullarda bu vakaların görülme frekansı ile afet durumunda görülme frekansları değişebileceğinden dolayı personellerin bunlara dair eğitimleri elzem derecede önemli olduğu düşünülmektedir. Her meslek grubunun görev, yetki ve sorumluluğu farklı olduğundan dolayı her meslek grubuna özel eğitimlerle personelleri alanlarında eğitilirse ilgili oranın artacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %57,2’sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %36,9’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk altıncı sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %76,07’si ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %78,68’i kurumda afet sürecinde kayıt tutmaya önem verildiğini ve bu amaçla görevlendirilen personellerin kayıt tutmanın önemini farkında olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %73,64’ü ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin de %74,37’si de aynı fikre sahiptir. Afet süreçli kötü niyetli kişiler için bir fırsat yaratabileceği unutulmamalıdır. Bu amaçla yapılan her

uygulama, sevk edilen tüm hastalar vb. gibi kayıt tutulması gereken her bir detay titizlikle çalışılmalı herhangi bir detay atlanmamalıdır. Bu minvalde afet veya ODD'da görev almış personellerin tecrübelerinden faydalanarak kayıt tutmayla ilgili personellere gerekli eğitimler düzenlenirse ilgili oranların artacağına inanılmaktadır. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %61,9'unun aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %43,85'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk yedinci sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %77,15'i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %77,14'ü afet durumunda kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntem ve malzemelerin temin edilerek bu işle ilgili personellere ilgili eğitimin verildiğini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %79,2'si ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılmayan personellerin %78,75'i de aynı fikirdedir. Gelişen teknoloji ile birlikte kayıt tutma yöntem ve araçlarında meydana gelen değişimleri takip ederek en verimli cihazlarla ilgili personellerin desteklenmesi gerekmektedir. Bu malzemeler ve yöntemler üzerine yetiştirilen personelleri ile birlikte kayıt tutmaya yönelik hazırlık düzeylerinin de artacağı düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane'de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %55,2'sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya'da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %44,65'lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk sekizinci sorusu incelendiğinde daha önce afet yaşayan personellerin %61,53'ü ve afet veya ODD'da görev yapan personellerin %68,03'ü kurumun personellerinin afette ruh sağlığı yönünden etkileneceğini de düşünerek hazırlıklarını yapacaklarını düşünmektedir. Daha önce afet yaşamayan personellerin %69,74'ü ve afet veya ODD'da görev almayan personellerin ise %68,34'ü de aynı düşünceye sahiptir. Afet sürecinin ardından personelde travma sonrası stres bozukluğu vb. gibi psikolojik rahatsızlıkların baş gösterebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda

kurumun bu olasılıkları da düşünerek hem afet öncesi hem de afet sonrası personellerini buna göre eğitebilecek bir plan hazırlaması ve bu planın personelle paylaşılması ile ilgili oranların artabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %50,45’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %42,65’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın kırk dokuzuncu sorusu incelendiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %72,84’ü ve afet veya ODD’da görev alan personellerin %70,49’u kurumun personellerin afetten etkilenebileceği gibi afetzedelere yönelik hizmet vereceğini bilerek afetlerde ruh sağlığı yönünden birbirlerine ve afetzedelere yardımcı olacak şekilde yetiştirdiğini düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %71,62’si ve afet veya ODD’da görev almayan personellerin de %73,36’sı da aynı düşünceyi desteklemektedir. Afetlerde karşılaşılabilecek profile bağlı olarak iletişimin de en büyük sorunlardan birisi olduğu düşünülmektedir. Bu anlamda ilgili kitlelere kurulabilecek iletişim için uzman kişilerce personele düzenlenecek eğitimlerle ilgili oranların artabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %54,75’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %44,85’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın ellinci sorusuna gelindiğinde afetlerle ilgili eğitim alan personellerin %73,38’i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %72,5’i kurumun afet sürecinde meydana gelebilecek çevre sağlığı sorunlarına karşı planının olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda afetlerle ilgili eğitim almayan personellerin %76,35’i ve afetlerle ilgili tatbikatlara katılan personellerin %76,66’sı da aynı fikirdedir. Afet sürecinde değişen çevre koşulları çeşitli sorunları da beraberinde getirebileceği düşünülmektedir. Bu bağlamda araştırmalar yapılması, ilgili risklerin tespit edilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Adı geçen tespitlerle birlikte

personeler eğitimler düzenlenip, gerek masa başı gerekse saha tatbikatları ile plan ve riskler gözden geçirilirse ilgili oranların artabileceği düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %56,2’sinin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %45,2’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Çalışmamızın son sorusu olan elli birinci sorusu incelendiğinde ortaöğretim mezunu personellerin %80,23’ü, önlisans mezunu personellerin %77,2’si, lisans mezunu personellerin %71,08’i ve lisansüstü mezuniyete sahip personellerin %72,22’si kurumun afet sürecinde toplum sağlığı hizmetlerini düzenleyecek bir planı olduğunu düşünmektedir. Aynı zamanda ATT olarak görev yapan personellerin %75,57’si, AABT olarak görev yapan personellerin %72,83’ü, doktorların %62,5’i, şoförlerin %86,95’i, ebe, hemşire ve sağlık memuru olarak görev yapan personellerin ise %73,07’si aynı fikirdedir. Afet sürecinde değişecek toplum sağlığı konusunda kurumların sürdürülebilir bir plan oluşturması elzem nitelikte olduğu düşünülmektedir. Oluşturulacak planlarda ilgili personellerin görev, yetki ve sorumluluklarına bağlı kalınmaksızın her personele aktarımı ile birlikte ilgili oranların artırılabilmesi düşünülmektedir. Kocaman (2019) Gümüşhane’de yürüttüğü çalışmada aynı soru için çalışmasına katılan tüm personellerin %61’inin aynı fikre sahip olduğunu tespit etmiştir. Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada katılan tüm personellerin %47,45’lik bir kısmının aynı düşünceye sahip olduğunu tespit etmiştir. Her iki çalışmada da istatistiki yöntem farklılıkları olduğu için kıyaslama yapılamamıştır.

Kocaman (2019) yürüttü çalışmada Gümüşhane 112 personellerinin afete hazırlık düzeyini orta seviyede bulmuştur. İlgili çalışma incelendiğinde uygulanan istatistiki yöntem ile bu çalışmada izlenen istatistiki yöntem birbirinden farklıdır.

Karabıyık (2010) Sakarya’da yürüttüğü çalışmada elde ettiği veriler ile çalışmamızın istatistiki yöntemi birbirinden farklıdır. Gerek istatistiki yöntem farklılıkları gerekse evren farklılıkları nedeniyle karşılaştırma yapılamamıştır.

Literatür taraması yapıldığında afete hazırlık düzeyi araştırması bağlamında il ambulans başhekimliği servisi ile yürütülen başka bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sağlık sistemlerinin afete hazırlık düzeyi kapsamında yapılan bazı çalışmalarda elde edilen veriler altta sunulmuştur.

Özaslantaş (2011) yapmış olduğu çalışmada Ahmet Necdet Sezer Uygulama ve Eğitim Hastanesinde çalışan personellerin HAP eğitimi öncesi ve sonrası test uygulamasında elde ettiği sonuçlara göre personellerin eğitim öncesinde verdikleri doğru cevap ortalamasının eğitim sonrasında verdiği doğru cevap ortalamasının altında kaldığını tespit etmiştir. Bu bağlamda HAP planları eğitiminin faydalı olduğu söylenebilir.

Gürsoy (2018) Gümüşhane Devlet Hastanesi'nde yapmış olduğu çalışmada kurumsal afete hazırlık bilgi puanının orta düzey olduğunu belirtmiştir.

Fung ve arkadaşları 2008 yılında Çin'deki Hong Kong adasında, 174 hemşireye anket uygulamıştır. Çalışmanın amacı hemşirelerin afete hazırlık düzeyinin belirlenmesidir. Elde edilen verilere göre katılımcıların %84,8'inin kurumundaki afet planları ve yapılan çalışmalardan bilgileri olduklarını belirtilmiştir. Çalışmaya katılan hemşirelerin %97'lik kısmı kendilerinin afete hazırlıklı olmadıklarını değerlendirmiştir.

Labrague ve arkadaşları tarafından 2015 yılında Filipinler'de bir çalışma yapılmıştır. Yapılan çalışmanın amacı katılan hemşirelerin afete hazırlık düzeyini belirlemem olmuştur. Elde edilen verilerce çalışmaya katılan katılımcıların %80'inin afete hazır olmadıkları bulunmuştur.

Ankara'da yapılan bir çalışmada. İlde bulunan 90 hastanenin büyük bir kısmının afete hazır olmadığı saptanmıştır (Demirkasımoğlu, 2015).

10. SONUÇ VE ÖNERİLER

Afetler ve acil durumlara karşı direnci artırabilmek adına afetlerle ilgili eğitimler çoğaltılmalıdır. Gerekğinde uzman kişi ve kurumlardan destek talep edilmelidir.

Afetlerle ilgili tatbikatlar da artırılmalıdır. İl bazında, bölgesel ve ulusal düzeyde yapılacak tatbikatlarda personeller birbirlerini tanımalı ve afete dair hazırlıklar uygulamalı olarak denetlenmelidir. Tatbikatlarda bir diğer husus ise diğer kurum ve kuruluşların katılmasıdır. Diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte afet anında gerçekleşecek olan kollektif çalışmaların denetimler gerçekleştirilmelidir.

Kurum bazında yapılan her türlü çalışmanın personeller tarafından bilgilendirilmesi yapılmalıdır. Kurumun yaptıklarından haberdar olan personeller normal çalışma zamanında da, afet anında da kurumuna daha bir güven duyarak çalışacaklardır.

İl sağlık müdürlüklerinde kurulması tavsiye olunan afet birimleri; çalışmamızda bahsettiğimiz her türlü durum için gerekli tüm çalışmaları yaparak afete hazırlık sürecini hızlandırabilir. Bu bağlamda bir an önce yapılacak bu çalışmalar afet olduğu zaman “Ne yapacağız?” sorusunu ortadan kaldırabilir.

Türkiye çapında bu tarz gerek akademik gerekse idari çalışmaların desteklenerek 81 ilde yapılması teşvik edilmelidir. Unutulmamalıdır ki acil sağlık hizmetleri yurt çapında kollektif bir çalışmayla verilmektedir.

KAYNAKLAR

AKDAĞ E. (2002) *Mali Yapı ve Denetim Boyutlarıyla Afet Yönetimi*. 1. Baskı, Ankara: Sayıştay Yayın İşleri Müdürlüğü, s: 14-16.

AKTEL M. (2010). 5902 Sayılı Yasa İle Türkiye’de Afet Yönetiminde Oluşan Değişim. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, **27**, 169-180.

Anonim 1 (2019). Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi <https://www.afad.gov.tr/aciklamali-afet-yonetimi-terimleri-sozlugu> (Erişim Tarihi: 26.03.2020)

Anonim 2 (2020). Türk Dil Kurumu Resmi İnternet Sitesi <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 26.03.2020)

Anonim 3 (2019). Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi <https://www.afad.gov.tr/aciklamali-afet-yonetimi-terimleri-sozlugu> (Erişim Tarihi: 26.03.2020)

Anonim 4 (2020). Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi <https://deprem.afad.gov.tr/tarihteBuAy?id=37> (Erişim Tarihi: 07.04.2020)

Anonim 5 (2020). Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi 25 Ocak 2020 tarihli basın duyurusu. <https://www.afad.gov.tr/basin-duyurusu---14-elazigdaki-deprem-sonrasi-mudahale-ve-iyilestirme-calismalari> (Erişim Tarihi: 07.04.2020)

Anonim 6 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi 13 Şubat 2020 tarihli basın duyurusu. <https://www.afad.gov.tr/basin-duyurusu-48-elazig-ve-malatyada-iyilestirme-calismalari-devam-ediyor> (Erişim Tarihi: 07.04.2020)

Anonim 7 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Bakanlığı Resmi İnternet Sitesi 6 Şubat 2020 tarihli basın duyurusu <https://www.afad.gov.tr/basin-duyurusu-vandaki-ikinci-cig-altinda-kalanlara-mudahale-5> (Erişim Tarihi: 08.04.2020)

Anonim 8 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi <https://deprem.afad.gov.tr/tarihteBuAy?id=65> (Erişim Tarihi: 10.04.2020)

Anonim 9 (2020) Türkiye Afet Bilgi Bankası – Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi <https://tabb-analiz.afad.gov.tr/Genel/Raporlar.aspx> (Erişim Tarihi:10.04.2020)

Anonim 10 (2020) Türkiye Büyük Millet Meclisi 30.11.1999 Tarihli Genel Kurul Toplantı Tutanağı https://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/tutanak_b_sd.birlesim_baslangic_yazici?P4=2024&P5=B&page1=80&page2=80 (Erişim Tarihi: 13.04.2020)

Anonim 11 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://deprem.afad.gov.tr/tarihteBuAy?id=61> (Erişim Tarihi: 13.04.2020)

Anonim 12 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://deprem.afad.gov.tr/tarihteBuAy?id=41> (Erişim Tarihi: 13.04.2020)

Anonim 13 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://www.afad.gov.tr/uluslararası-yardımlar> (Erişim Tarihi: 13.04.2020)

Anonim 14 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://www.afad.gov.tr/deprem-bolgesine-yonelik-calismalar> (Erişim Tarihi: 13.04.2020)

Anonim 15 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://www.afad.gov.tr/odenekler-harcamalar-kampanyalar> (Erişim Tarihi: 13.04.2020)

Anonim 16 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://www.afad.gov.tr/aciklamali-afet-yonetimi-terimleri-sozlugu> (Erişim Tarihi: 15.04.2020)

Anonim 17 (2020) 5902 Numaralı Kanun Resmi Gazete Tarih ve Sayısı: 17.06.2009/27261
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/06/20090617-1.htm> (Erişim Tarihi: 29.04.2020)

Anonim 18 (2020) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı Resmi İnternet Sitesi
<https://www.afad.gov.tr/teskilat-semasi> (Erişim Tarihi: 01.05.2020)

Anonim 19 (2020) Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi Kararname No: 4 Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi – Sayısı: 15/7/2018 – 30479
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4&MevzuatTur=19&MevzuatTertip=5> (Erişim Tarihi: 01.05.2020)

Anonim 20 (2013) Türkiye Afet Müdahale Planı
https://www.afad.gov.tr/kurumlar/afad.gov.tr/2419/files/Afet_Mud_PI_ResmiG_20122013.pdf (Erişim Tarihi: 03.05.2020)

Anonim 21 (2020) The Ministry of the Russian Federation for Civil Defence, Emergencies and Elimination of Consequences of Natural Disasters
<https://en.mchs.ru/> (Erişim Tarihi: 03.05.2020)

Anonim 22 (2020) Main Functions of the Emergencies Ministry of Russia
<https://en.mchs.ru/Ministry/Competencies/main-functions-of-the-emergencies-ministry-of-russia> (Erişim Tarihi: 03.05.2020)

Anonim 23 (2020) Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliği
Resmi Gazete Tarih ve Sayısı: 11.05.2000/24046

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=4798&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5> (Erişim Tarihi: 06.05.2020)

Anonim 24 (2020) Burdur Valiliği Resmi İnternet Sitesi <http://www.burdur.gov.tr/kultur-ve-turizm-sehri-burdur> (Erişim Tarihi: 08.05.2020)

DEMİRKASIMOğLU M. (2015) *Ankara'daki Hastanelerin Afete Hazırlık Durumları*. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara/Türkiye

ERGÜNAY O. (2008). *Afet Yönetiminde Kurumsal Yapılanma ve Mevzuat Nedir? Nasıl Olmalıdır.* İstanbul Depremi Beklerken Sorunlar ve Çözümler Bildiriler Kitabı, CHP İstanbul Deprem Sempozyumu. 20 Eylül 2008, İstanbul/Türkiye, s:97-108

FUNG O.W.M, LOKE A.Y., LAİ C.K.Y. (2008). Disaster Preparedness Among Hong Kong Nurses. *Journal of Advanced Nursing*, **62(6)**, 698-703

GÜRSYOY B. (2019) *Hastanelerin Afete Hazırlık Açısından Dęerlendirilmesi (Gümüşhane Devlet Hastanesi Örneği)*. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümüşhane/Türkiye

KADIOğLU M, ÖZDAMAR E. (2005). Afet Yönetiminin Temel İlkeleri, JİCA Türkiye Ofisi Yayını, Ankara.

KARABIYIK F. (2010). *Sağlık Afet Yönetiminde Planlama Ve Risk Analizleri*. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul/Türkiye

KOCAMAN Y. (2019) *112'de Çalışan Personellerin Afete Hazırlık Düzeyinin İncelenmesi*. Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gümüşhane/Türkiye

LABRAGUE L. J., YBOA B.C., PETİTTE D.M., LOBRİNO L.R., BRENNAN M. G. (2015). Disaster Preparedness in Philippine Nurses. *Journal of Nursing Scholarship*, **48(1)**, 1-8.

McENTIRE D. (2009) Emergency Management in the United States: Disasters Experienced, Lessons Learned, and Recommendations for the Future. Academic Emergency Management and Related Courses (AEMRC) for the Higher Education Program. *Comparative Emergency Management Book*. <https://training.fema.gov/hiedu/aemrc/booksdownload/compemgmtbookproject/> (Erişim Tarihi: 03.05.2020)

NAZAROV E. (2011) *Emergency Response Management In Japan*. Azerbaycan: Azerbaycan Acil Durumlar Bakanlığı, s:14-30 http://www.adrc.asia/aboutus/vrdata/finalreport/2011A_AZE_Emin_FRR.pdf (Erişim Tarihi: 04.05.2020)

ÖZASLANTAŞ Ö. (2011) *Afyon Kocatepe Üniversitesi Ahmet Necdet Sezer Eğitim Araştırma ve Uygulama Hastanesinde Afet Planı Eğitim Çalışması*. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyonkarahisar/Türkiye

ÖZMEN B, ÖZDEN AT. (2013). Türkiye'nin Afet Yönetim Sistemine İlişkin Eleştirel Bir Değerlendirme. *İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, **49**, 1-28.

SERT A. (2019) *Burdur İli Acil Sağlık Hizmetlerinin Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi (2013-2017 Yılları Arası)*. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Burdur/Türkiye

EKLER

Ek-1 Ölçek Kullanım İzni

15.06.2020

Gmail - Anket kullanım izni

Faruk Demirsoy <farukdemirsoy@gmail.com>

Anket kullanım izni

2 ileti

Faruk Demirsoy <farukdemirsoy@gmail.com>
Alıcı: fatihkarabiyik61@gmail.com

9 Ağustos 2019 20:07

Fatih Bey Merhabalar;

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Altınyayla Mehmet Tuğrul Meslek Yüksekokulu Sivil Savunma ve İtfaiyecilik programında öğretim görevlisi olarak çalışmaktayım. Aynı üniversitenin Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık ve Biyomedikal (disiplinlerarası) Bilimler Ana Bilim Dalında da yüksek lisansa devam etmekteyim.

Yüksek lisansın tez çalışmasında "112 İl Ambulans Başhekimliği servisinde çalışan personellerin afete hazırlık düzeylerinin belirlenmesi: Burdur ili örneği" üzerine çalışmak istiyorum. İlgili çalışmamda "Sağlık afet yönetiminde planlama ve risk analizleri" konu başlıklı yüksek lisans tezinizde geliştirmiş olduğunuz ölçeği kullanmak istiyorum.

Bu konudaki görüşleriniz bizim için çok değerli olacaktır.

Saygılarımla...

Öğr. Gör. Faruk DEMİRİSOY

fatihkarabiyik61 <fatihkarabiyik61@gmail.com>
Alıcı: Faruk Demirsoy <farukdemirsoy@gmail.com>

9 Ağustos 2019 21:32

kullanmanıza izin veriyorum.
ugundur

kullanabilirsiniz
basarılar diliyorum.

Samsung Galaxy akıllı telefonumdan gönderildi.

----- Orijinal mesaj -----

Başlangıç tarihi: Faruk Demirsoy <farukdemirsoy@gmail.com>
Tarih: 09.08.2019 20:07 (GMT+03:00)
Alıcı: fatihkarabiyik61@gmail.com
Konu: Anket kullanım izni

[Alıntılanan metin gizlendi]

Ek – 2 Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu İzin Formu

T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu

ARAŞTIRMA PROJESİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi: 04.09.2019 Çarşamba

Toplantı No:2019/10

Karar No: GO 2019/137

Üniversitemiz Altınyayla Mehmet Tuğrul Meslek Yüksekokulu öğretim elemanlarından Öğr.Gör. Faruk DEMİRSOY'un sorumlu araştırmacı olduğu, **"112 İl Ambulans Başhekimliği Servisinde Çalışan Personellerin Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Düzeylerinin Belirlenmesi: Burdur İli Örneği"** başlıklı proje önerisi araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

(Başkan)
Prof. Dr. Yakup YILDIRIM
(Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi)

(İznilil)
(Başkan Vekili)
Prof. Dr. Ahmet ONAY
(İlahtyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Emrah ATAY
(Beden Eğitimi ve Spor YO Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Mustafa LAMBA
(İktisadi ve İdarî Bilimler Fakültesi Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Ramazan ADANIR
(Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi)

Doç. Dr. Özlem TAGAY
(Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Altan YILMAZ
(Mühendislik Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Canan DEMİR BARUTCU
(Sağlık Bil. Fak. Öğretim Üyesi)

(İznilil)
Dr. Öğr. Üyesi Dilara AKÇORA YILDIZ
(Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

(İznilil)
Dr. Öğr. Üyesi Gaye GÖKALP YILMAZ
(Fen-Edebiyat Fakültesi Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet BAYEZİT
(Sağlık Bil. Fak. Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Mümin POLAT
(Sağlık Bil. Fak. Öğretim Üyesi)

Dr. Öğr. Üyesi Ömer Gürkan DİLEK
(Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi)

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu 15100-BURDUR
Telefon : 0-248-213 12 76 / Faks: 0-248-213 12 74
Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.saglik.gov.tr> adresinden 06c23787-37cb-4b58-b1ad-7183c9c303fc kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek – 3 Burdur İl Sağlık Müdürlüğü Araştırma İzini

T. C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Burdur İl Sağlık Müdürlüğü

Sayı : 49810142/806.02.02
Konu : Faruk DEMİRSOY'un Araştırma İzni

KOMİSYON KARARI

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık ve Biyomedikal Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Faruk DEMİRSOY'un "112 Başhekimliğinde çalışan personelin Afete Hazırlık Düzeyinin Belirlenmesi" konulu başvuruları Müdürlüğümüzce incelenmiş olup, çalışmaların sağlık tesislerinde hizmeti aksatmayacak şekilde yürütülmesi, araştırmaya katılmanın gönüllülük esasına göre yapılması, kişisel verilere ve özel hayatın korunmasına özen gösterilmesi, yapılacak çalışmanın sonucunun Müdürlüğümüze sunulması ve Bakanlığımız bilgisi dışında ilan edilmemesi kaydıyla Burdur İl genelindeki 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonlarında uygulanması uygun görülmüştür.

İş bu tutanak Klinik Araştırmalar İnceleme Komisyonu tarafından imza altına alınmıştır.20/11/2019

Ufuk AYDENİZ
Personel ve Destek Hizmetleri Başkanı
Başkan

Üye

Dr. Sevinç SÜTLÜ
Halk Sağlığı Hizmetleri

Üye

Niyaz COBAN
Birim Sorumlusu

Mustafa ŞANLI
Uzman
Üye

Dr. Musa Murat ERK
Kamu Hastaneleri Hizmetleri Başkanı
Başkan

Adres: Burdur İl Sağlık Müdürlüğü Yeni Mahalle İsmet İnönü Caddesi Kat: 2 45030 BURDUR

Tel: 0248 232 99 59 - 0248 233 35 86 Faks : 0 248 233 35 21

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.saglik.gov.tr> adresinden 078cfb10-0e0c-47b6-b0cf-6ebfe5afa689 kodu ile eri bilirsiniz.

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ek – 4 Burdur İl Sağlık Müdürlüğü'ne Ait Sayılar

T.C.
BURDUR VALİLİĞİ
İl Ambulans Servisi Başhekimliği

BURDUR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ - BURDUR İL
AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİ
08/05/2020 14:12 - 75498564 - 903 07 01 - E 1041

Sayı : 75498564/903.07.01
Konu : Tez Çalışması Hk.

BURDUR SAĞLIK HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI

İlgi : Faruk DEMİRSOY'ın 08/05/2020 tarihli dilekçesi.
İlgi tarih ve sayılı yazı gereği, konu ile ilgili talep edilen bilgiler yazımız ekinde sunulmuştur.
Gereğini bilgilerinize arz ederim.

e-imzalıdır.
Dr.Cemal ŞENCAN
İl Ambulans Servisi Başhekimi

Ek:
İL AMBULANS SERVİSİNE AIT SAYILAR

Yeni mah.İsmet inönü cad.no:42 BURDUR

Telefon: (0248) 233 48 59 Faks No:

e-Posta: rabia.bastug@saglik.gov.tr İnternet Adresi: Fax:02482334551

Tel:02482334859-126 Rabia BAŞTUĞ

Evrakın elektronik imzalı suretine <http://e-belge.saglik.gov.tr> adresinden 818663920612-4268-9542-35867ca87926 kodu ile erişebilirsiniz.

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Bilgi için: Rabia BAŞTUĞ

ACIL TIP TEKNİSYENİ

Telefon No: (0 248) 233 33 59

Ek – 4 Burdur İl Sağlık Müdürlüğü’ne Ait Sayılar (Devam)

BURDUR İL AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİ’NE AİT ACİL YARDIM AMBULANSI SAYILARI VE TİPLERİ	
KARA AMBULANSI	
PAJERO 4X4 KAR PALETLİ	1
OBEZ AMBULANS	1
YOL TİPİ 4X4	10
YOL TİPİ 4X2	31
TOPLAM	43

BURDUR İL AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİ’NE AİT ACİL YARDIM İSTASYONU SAYILARI VE TİPLERİ	
A1 TİP ACİL YARDIM İSTASYONU	2
A2 TİP ACİL YARDIM İSTASYONU	19
C TİPİ İSTASYON	2
TOPLAM	23

BURDUR İL AMBULANS SERVİSİ BAŞHEKİMLİĞİ’NE AİT BİRİMLERDE ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI	
PERSONEL SAYISI TOPLAMI	392

Ek – 5 Çalışmamızda Kullanılan Ölçek

Değerli katılımcı; Aşağıda yer alan anketimiz “112 İl Ambulans Başhekimliği Servisinde Çalışan Personellerin Afet ve Acil Durumlara Hazırlık Düzeylerinin Belirlenmesi: Burdur İli Örneği” başlıklı yüksek lisans tezinde kullanılmak üzere oluşturulmuştur. Ankete katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Sizden istenilen tüm soruları dikkatli bir şekilde okuyup uygun alanları işaretlemenizdir. Katılımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.		Kesinlikle katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
ANKET SORULARI						
Afet Planları ile İlgili Anket Soruları						
1. Afet Planımız afete müdahalede kurumumuzdan beklenen hizmetleri vermek için yeterlidir.	5	4	3	2	1	
2. Kurumumuzun afet planı personel ve yöneticiler tarafından bilinmekte ve desteklenmektedir.	5	4	3	2	1	
3. Afet planında görev verilen personel görevini tam olarak bilmektedir. Görevini yerine getirecek bilgi beceri ve kabiliyete sahiptir.	5	4	3	2	1	
4. Kurumumuzun Afet Planı bir afet durumunda kolayca ulaşılabilecek bir kaç yerde yedeklenmiştir.	5	4	3	2	1	
5. Bir afete müdahalede eden görev yapan personelin sayıca az ve yetersiz kaldığı durumlarda, kurumumuzun afet planında personel ihtiyacının nasıl karşılanacağı etkin bir şekilde planlanmıştır.	5	4	3	2	1	
6. Kurumumuzun ve ilde bulunan kurumların kapasitelerinin dolması halinde yaralıların tedavisi ve sevkı ile ilgili prosedürler oluşturulmuştur.	5	4	3	2	1	
7. Kurumumuzun Afet Planında afet zarar azaltımı yaklaşımı benimsenmiş, plan hazırlanırken risk azaltımı ile ilgili çalışmalar yapılmıştır.	5	4	3	2	1	
Afet Eğitimleri ve Tatbikatlarıyla İlgili Anket Soruları						
8. Kurumumda hizmet içi eğitimlere önem verilir.	5	4	3	2	1	
9. Kurumumun afet planı ile ilgili personele eğitim verilmiştir. Plan tatbikatlarla yılda bir kaç kez denenerek gerekiyorsa düzeltilir.	5	4	3	2	1	
10. Kurumumda afet eğitimlerine önem verilir. Afet bilinci oluşturmak için eğitimler sürekli hale getirilmiştir.	5	4	3	2	1	
11. Kurumumun üst yönetimi afette ilgili eğitimleri destekler. Afet yönetimi konusunda eğitimleri yeterlidir.	5	4	3	2	1	
12. Kurumum çalışanları afetlerde müdahale edebilecek bilgi beceri ve kapasiteye sahiptir.	5	4	3	2	1	
13. Kurumum afette birlikte çalışacağı kurumlarla sürekli eğitim ve tatbikatlar düzenleyerek kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanımıştır.	5	4	3	2	1	
KBRN (Kimyasal, Biyolojik, Nükleer, Radyoaktif) olaylarla ve Tehlikeli Maddelere Müdahale İlgili Anket Soruları						
14. Kurumumuzda ismi ve menşei belli olmayan herhangi bir tehlikeli madde bulunmamaktadır.	5	4	3	2	1	
15. Her hangi Bir KBRN olayı meydana gelmesi durumunda, kurumum çalışanları gerekli müdahaleyi yapacak bilgi ve beceriye sahiptir.	5	4	3	2	1	
16. Bir KBRN olayında kurumum müdahalenin yapılabilmesi için gerekli kapasiteye sahiptir.	5	4	3	2	1	
17. Kurumumuzun tatbikatlarla uygulanabilirliği denenmiş ve gerekli malzeme temini yapılmış bir KBRN planı vardır.	5	4	3	2	1	
18. Kurumumuzda kullanılmakta olan tehlikeli maddeler belirlenerek risk oluşturmalarına karşı gerekli önlem alınmıştır.	5	4	3	2	1	
19. Kurumum Bir KBRN olayında birlikte çalışacağı kurumları yeterli derecede tanımakta birlikte eğitim ve tatbikat yaparak işbirliğini geliştirmektedir.	5	4	3	2	1	
Koordinasyonla İlgili Anket Soruları						
20. Kurumum bir afet durumunda, diğer kurumlarla koordinasyonu sağlayabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahiptir.	5	4	3	2	1	
21. Diğer kurumlarla birlikte görev yapacak kurumumuz personeli çalışacağı kurumların imkân ve kabiliyetlerini iyice tanımışlardır.	5	4	3	2	1	
22. Kurumumuzun afette zarar görmesi halinde öncelikle kimlerden nasıl yardım isteneceği planlanmıştır.	5	4	3	2	1	
23. Kurumumuz afet durumunda gönüllü insan gücü kaynağını kendi kaynaklarına dâhil etmeye dair planlar yapmıştır.	5	4	3	2	1	
24. Kurumumuz bir afet durumunda halkı ve kurum personelini doğru şekilde bilgilendirmek için gerekli çalışmaları yapmıştır.	5	4	3	2	1	
25. Kurumumuz temel acil durum yönetimi prosedürlerini (insanları toplu bir şekilde bir yerden başka bir yere tahliye, geçici iskân sağlama, erken uyarı sistemleriyle uyarma, vb.) ihtiyaç duyulduğunda icra edebilir.	5	4	3	2	1	
26. Olay yerinde kurumumun ve diğer kurumların görevlileri koordine şekilde çalışırlar. Kritik sahalardaki bu kolektif çalışmaya kimin liderlik edeceği problem oluşturmaz.	5	4	3	2	1	
Personel ve Yöneticiler Hakkındaki Anket Soruları						
27. Bir afet durumunda kurumumun yöneticileri, afeti yönetebilecek bilgi ve beceriye sahiptirler.	5	4	3	2	1	
28. Afette görevi olan personel görevini net ve ayrıntılı olarak bilmektedir. Görevini yerine getirebilecek bilgi ve beceriye sahiptir.	5	4	3	2	1	
29. Afet durumunda personelle nasıl haberleşileceği planlanmıştır. Kurumun tüm personeli bu plandan haberdardır.	5	4	3	2	1	

Ek – 5 Çalışmamızda Kullanılan Ölçek (Devam)

30. Afet anında görev başında olan personelin ailesi ve yakınları hakkında nasıl bilgi edineceği ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.	5	4	3	2	1
31. Bir afette kurumumuz personelinin zarar görmesi durumunda, personel kurumumuzun yardımıyla mağduriyetinin azaltılacağına inanmaktadır.	5	4	3	2	1
32. Yöneticiler ve personel afetlerle ilgili düzenlenen sürekli eğitim ve tatbikatlarla afet planındaki görevlerini en iyi şekilde yerine getirecek becerileri kazanmışlardır.	5	4	3	2	1
33. Kurumumuzun afet planının hazırlanmasında personelin katkıda bulunmasına önem verilmiştir. Bu durum planın personel tarafından benimsenmesini sağlamıştır.	5	4	3	2	1
34. Kurumumuz personeli ve yöneticilerinde afetlerle mücadele etmede bilinç oluşmuştur.	5	4	3	2	1
35. Kurumumuzun afet planının hazırlanmasında görev verilen personel afette ilgili risk analizlerini yapabilecek bilgi, beceri ve kabiliyete sahiptir.	5	4	3	2	1
Liderlik, Ekip Yönetimi, Çatışma Yönetimi ve Stres Altında Çalışma ile ilgili Anket Soruları					
36. Kurumumuzun yöneticileri afette personeline liderlik yapabilecek kabiliyet ve bilgiye sahiptirler.	5	4	3	2	1
37. Kurumumuzda işler her zaman ekip anlayışı içinde yürütülmektedir.	5	4	3	2	1
38. Afet dönemleri stres ve çatışmanın yoğun olduğu dönemlerdir. Personel bu durum göz önüne alınarak eğitilmiştir. Böyle durumlarda birbirlerine veya afetzedeler karşı nasıl davranacağını bilirler.	5	4	3	2	1
39. Kurumumuzda iyi bir arkadaşlık ortamı vardır. Bu ortam gergin anlarda dahi birbirimizle koordineli çalışmamıza olanak sağlamaktadır.	5	4	3	2	1
40. Afetler beni strese sokar ne yaptığımı bilmem.	5	4	3	2	1
41. Bir afet sırasında kurumumuzda liderlik sorunu yaşanacağını düşünmüyorum.	5	4	3	2	1
42. Bu kurumda kendimi bir ekibin parçası gibi hissediyorum.	5	4	3	2	1
Triaaj, Katıylar ve Özel Patolojiler hakkında Anket Soruları					
43. Kurumumuz çalışanlarınca afet durumlarında triaj başanlı bir şekilde uygulanacaktır.	5	4	3	2	1
44. Kurumumuzda triaj çalışmalarına önem verilmektedir.	5	4	3	2	1
45. Afet durumlarında artış gösterebilecek bazı özel patolojilere karşı (crush sendromu gibi) tüm personel eğitilmiştir.	5	4	3	2	1
46. Kurumunda afet esnasında kayıt tutmaya büyük önem verilmiştir. Bu amaçla görevlendirilen personel kayıt tutmanın önemini farketmektedir.	5	4	3	2	1
47. Kayıt tutmayı kolaylaştıracak yöntemler ve malzemeler temin edilerek ilgili personele öğretilmiştir.	5	4	3	2	1
Çevre Sağlığı, Ruh Sağlığı ve Toplum Sağlığı Hizmetleri ile ilgili Anket Soruları					
48. Kurumum çalışan personelinin afette ruh sağlığı yönünden etkileneceğini düşünerek hazırlıklarını yapar.	5	4	3	2	1
49. Kurumum personelinin afetten etkileneceği gibi afetten etkilenenlere yönelik hizmet vereceğini bilerek personelinin afetlerde ruh sağlığı yönünden birbirlerine ve afet zedelerine yardımcı olacak şekilde yetiştirir.	5	4	3	2	1
50. Kurumumun afette meydana gelebilecek kendinden kaynaklanan veya çevreden gelen çevre sağlığı sorunlarını çözmeye yönelik bir planı vardır.	5	4	3	2	1
51. Kurumumun afetlerde toplum sağlığı hizmetlerini izleyecek değerlendirecek ve gerektiği zaman müdahale edecek bir planı vardır.	5	4	3	2	1
52. Yaşınız?					
53. Cinsiyetiniz	1-Kadın		2-Erkek		
54. Öğrenim durumunuz	1-Orta Öğretim		2-Önlisans	3-Lisans	4-Lisansüstü 5- Diğer.....
55. Kurumdaki göreviniz	1-Müdür	2-Müdür yard.	3-Şube Müdürü	4-Başhekim	5-Başhekim Yardımcısı
56. Mesleğiniz:	6-Birim Sorumlusu 7-Kurum Çalışanı		Diğer		
57. Çalıştığınız kurum	Anestezi Tek.	ATT	Çevre Sağ. Tek.	Diyetisyen	
	Doktor	Uzman, Doktor	Hemşire	Lab. Tek.	
	Mühendis	Paramedik	Sağlık Memuru	Sos.Hız.Uz.	
	Tekniker	Tıbbi Teknolog	Diğer		
58. Yaşadığınız yerde daha önce herhangi bir afet meydana geldi mi?	İl Sağlık Müd.	Devlet Hast.	Tıp Fakültesi Hast.	Eğitim Araştırma Hast.	
	Özel Dal Hast.	Özel Hast.	Verem Savaş Dispanseri	AÇSAP	
	Toplum Sağlığı Merkezi	Tıp Merkezi	112 Acil Sağlık Hizmetleri	Diğer	
59. Bir Afette veya Olağan Dışı Durumda görev yaptınız mı?					EVET HAYIR
60. Bir Olağan Dışı Durum veya Afette görev yaptıysanız nerede veya nerelerde görev yaptınız?					EVET HAYIR
61. Daha önce Afetlerle ilgili bir eğitim aldınız mı?					EVET HAYIR
62. Daha önce sizi etkileyen bir afet yaşadınız mı?					EVET HAYIR
63. Afette aile fertlerinizden; akrabalarınızdan veya sevdiklerinizden birini kaybettiniz mi?					EVET HAYIR
64. Afetlerle ilgili herhangi bir tatbikata katıldınız mı?					EVET HAYIR
65. Daha önce Afetlerle veya Olağan Dışı Durumlarla ilgili tatbikata veya tatbikatlara katıldıysanız nerede veya nerelerde tatbikatlara katıldınız?					EVET HAYIR

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Faruk DEMİRİSOY
Doğum Yeri ve Yılı : İskenderun / 1989
Medeni Hali : Evli
Yabancı Dili : İngilizce
Uyruğu : T.C.
Telefon No : 05467878906
Elektronik Posta : farukdemirsoy@gmail.com
İletişim Adresi : Gölhisar / Burdur

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl):

Lisans: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Acil Yardım ve Afet Yönetimi
2008-2012

Yüksek Lisans: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık ve Biyomedikal
(Disiplinlerarası) Bilimler Yüksek Lisans Programı 2018-Halen

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl (Mesleki Deneyim):

1. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Altınyayla MTMYO Öğretim Görevlisi
2017- Halen
2. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sivil Savunma Uzmanlığı 2013-2017

